

AKYATAN VE TUZLA LAGÜNLERİ YÖNETİM PLANI (2013 - 2017)

DOĞA ARAŞTIRMALARI DERNEĞİ
İktisadi İşletmesi

Proje Sahibi	T.C. Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü Doğa Koruma Dairesi Başkanlığı
Projenin Adı	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Sulak Alan Yönetim Planı
Projenin Yeri	Adana
Raporu Hazırlayan Kuruluş	Doğa Araştırmaları Derneği İktisadi İşletmesi
Adresi	Dr. Mediha Eldem Sok.No: 64/3 Kızılay/Ankara
Telefon ve Faks Numarası	Telefon : 0 (312) 4321879 Faks : 0 (312) 4324394

PROJE EKİBİ		
1	Osman Erdem	Proje Koordinatörü
2	Ayşegül Demir	Proje Koordinatör Yardımcısı Çevre Mühendisi
3	Prof. Dr. K. Tuluhan Yılmaz	Bilim Koordinatörü Ziraat Mühendisi-Peyzaj Mimarı
4	Prof. Dr. Hunay Evliya	Kimya Mühendisi
5	Yrd. Doç. Dr. Harun Aydın	Hidrojeoloji Mühendisi
6	Yrd. Doç. Dr. Çağatayhan Bekir Ersu	Çevre Mühendisi
7	Nafi Altunöz	Orman Mühendisi
8	Aysin Tektaş	Şehir ve Bölge Plancısı
9	Yrd. Doç. Dr. Gökhan Gökçe	Su Ürünleri Mühendisi
10	Doç. Dr. Halil Çakan	Biyolog (Botanik+Ekolog)
11	Doç.Dr. C. Can Bilgin	Biyolog (Zoolog +Ekolog +Ornitolog)
12	Doç. Dr. Nilay Çabuk Kara	Sosyolog
13	Doç. Dr. Hakan Alphan	CBS ve Uzaktan Algılama Uzmanı
14	Prof.Dr. Meryem Beklioğlu	Danışman/hidrobiyolojik çalışmalar
15	Doç. Dr. Oğuz Türkozan	Biyolog (Deniz Kaplumbağaları çalışmaları)
16	Yrd. Doç. Dr. Nazmi Tekelioğlu	Su Ürünleri Mühendisi
17	Burcu Saraç	Yönetim planlaması
18	Deniz Mengüllüoğlu	Karasal omurgalılar araştırması

İÇİNDEKİLER

ALAN TANIMI	5
1.1. GENEL BİLGİLER.....	6
1.1.1. Alanın Konumu	6
1.1.2. Mülkiyet Durumu	7
1.1.3. Yönetim Yapısı (Koruma Statüleri ve Yönetim Çerçevesi).....	7
1.2. FİZİKSEL ÖZELLİKLER	11
1.2.1. İklim	11
1.2.2. Hidroloji ve su yönetimi.....	11
1.3. BİYOLOJİK ÖZELLİKLER.....	15
1.3.1. Önemli ekolojik birimler	15
1.3.2. Flora	18
1.3.3. Fauna	19
1.4. SOSYO-EKONOMİK ÖZELLİKLER	28
1.4.1. Alandaki mevcut arazi kullanımı	28
1.4.2. Tarım	29
1.4.3. Hayvancılık ve Otlatma.....	29
1.4.4. Balıkçılık	29
1.4.5. Avcılık.....	30
1.4.6. Turizm	30
1.4.7. Endüstri	31
DEĞERLENDİRME.....	32
2.1. Ekolojik Değerlendirme.	33
2.1.1. Akyatan ve Tuzla Lagünlerinin Koruma Değerleri;	33
2.1.2. Flora ve Fauna Değerlendirilmesi	35
2.1.3. Niteliksel Değerlendirme	40
YÖNETİM PLANI.....	41
3.1. AKYATAN VE TUZLA LAGÜNLERİ YÖNETİM PLANI PLAN HÜKÜMLERİ.....	42
3.2. FAALİYET PLANLARI.....	44
İdeal Hedefler.....	44

BÖLÜM 1

ALAN TANIMI

1.1. GENEL BİLGİLER

1.1.1. Alanın Konumu

Akyatan ve Tuzla Lagünleri Çukurova sulak alan kompleksi içerisinde yer almaktadır.

Çukurova Deltası, Seyhan ve Ceyhan nehirleri ile Berdan (Tarsus) Çayı'nın taşıdığı alüvyonlarla oluşan Türkiye'nin en büyük delta sistemidir. Ceyhan ve Seyhan nehirleri dar bir havzaya sahip olmalarına rağmen, taşıdıkları su miktarı bakımından oldukça yüksek debiye sahiptirler. Bahar aylarında yağın yağmurlara, Toros Dağları'nda eriyen kar suları da eklenince geçmişte ovada büyük taşkınlar yaşanmış, nehirler sık sık yatak değiştirmiş; deltada birçok göl, lagün, menderes ve bataklık oluşmuştur. Bunlardan en önemlileri batıdan doğuya doğru Tuzla Lagünü, Akyatan Lagünü, Akyatan Lagünü ve Yumurtalık Lagünü'dür.

Harita 1: Çukurova deltası

Bu çalışma kapsamında Akyatan ve Tuzla lagünleri için yönetim planı hazırlanmıştır.

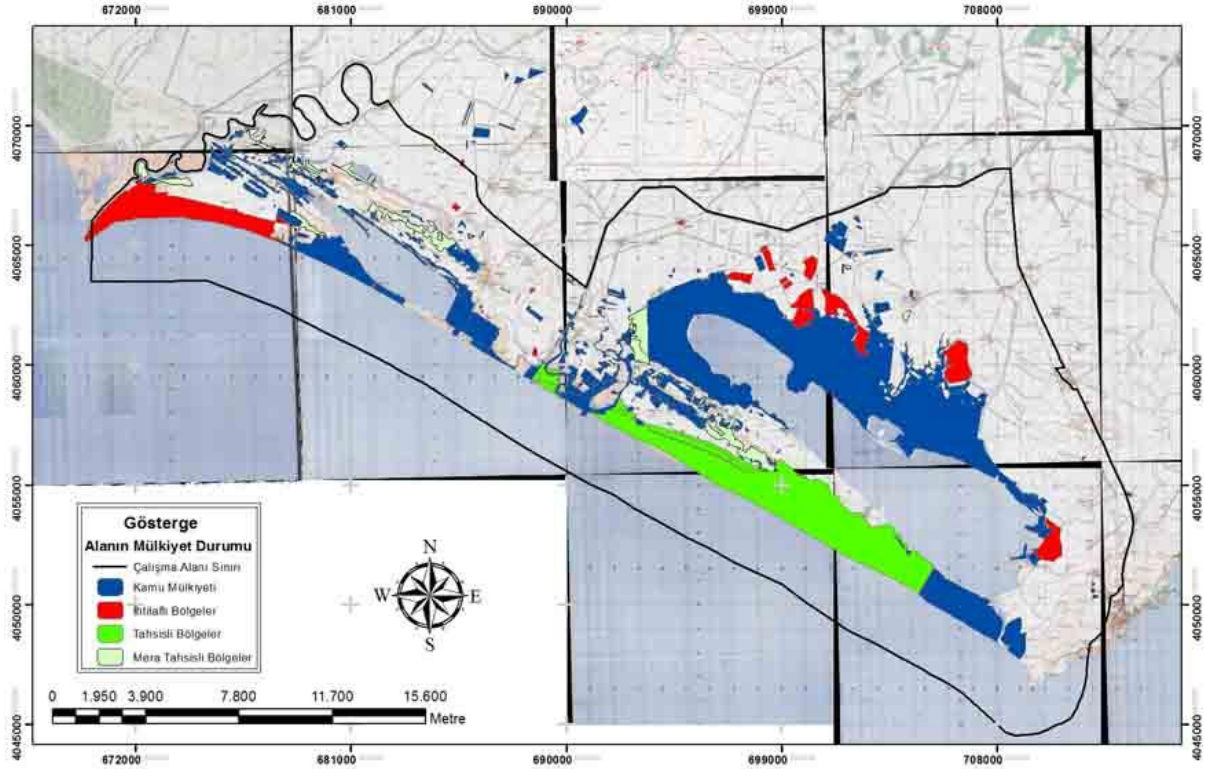
Lagünlerin tamamı Adana İli Karataş ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Akyatan Lagünü Türkiye'nin en büyük lagün gölüdür. Lagündeki doğal alanlar ile lagünün güneyinde yer alan kumul ağaçlandırma ormanının toplam alanı 13139 ha'dır.

Tuzla Lagünü Çukurova Deltası'nın en batısında yer alır. Kapladığı alan mevsimlere göre değişmekle birlikte, kumullar ve çevresindeki çorak düzlüklerle birlikte alanı 2120 ha'dır.

Lagünlerle ilgili ayrıntılı bilgi "3.1. Ekolojik Birimler" başlığı altında verilmektedir.

1.1.2. Mülkiyet Durumu

Lagünleri çevreleyen kumullar, geniş tatlı ve tuzlu bataklıkları ve çorak düzlükler Seyhan Nehri üzerine barajlar yapılmadan önce nehrin taşkın suları altında kaldığı için geçmişte bu araziler doğallığını koruyabilmiş büyük bir kısmı devlet mülkiyetinde kalmıştır. Ancak Seyhan Nehri üzerine barajların yapılması ve taşkınların önlenmesiyle ve sular çekilmiş, ortaya çıkan alanlar yöre halkı tarafından tarım alanlarına dönüştürülerek kullanılmaya başlanmıştır.

Harita 2: Mülkiyet haritası

Ayrıca özellikle son 20 yılda geniş kumul alanların düzeltilerek tarıma açılması doğal alanların kaybına neden olmuştur. Bu araziler yasa dışı elde edildiği ve ekim yapıldığı için anlaşmazlıklara ve yasal sıkıntıların yaşanmasına neden olmaktadır. Mevcut mülkiyet durumu Harita 2’de verilmektedir.

1.1.3. Yönetim Yapısı (Koruma Statüleri ve Yönetim Çerçevesi)

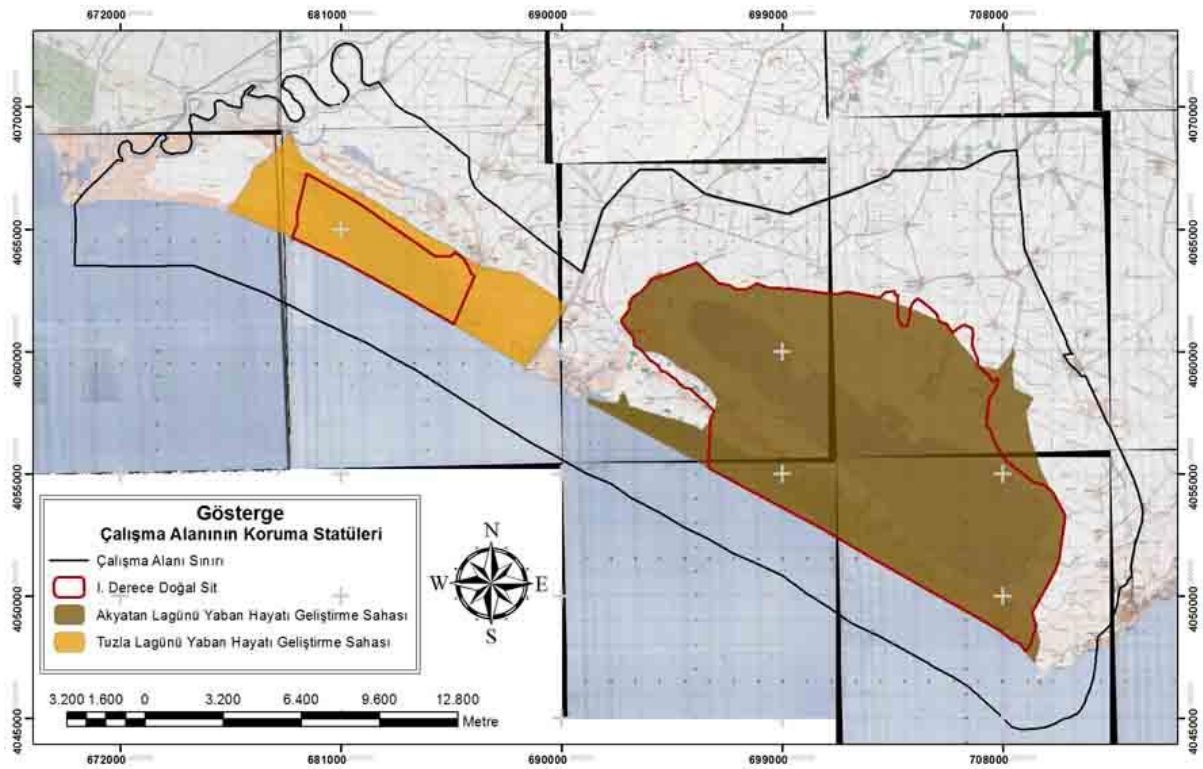
Akyatan Lagünü, güneyindeki Akyatan-Kapı kumul tespit ve ağaçlandırma sahasını da kapsayacak şekilde 3167 sayılı Kara Avcılığı Kanunu’nun 16. maddesine dayanarak 1986 yılında Merkez Av Komisyonu kararıyla “Su Kuşları ve Turaç Koruma ve Üretme Sahası” olarak korumaya alınmıştır. Koruma alanı adı 1987 yılında “Akyatan Lagünü Yaban Hayatı Koruma Sahası”, 2005 yılında ise “Akyatan Lagünü Yaban Hayatı Geliştirme Sahası” olarak değiştirilmiştir. Alan 15 Nisan 1998 tarihinde ise Sulak Alanların Korunması (Ramsar) Sözleşmesi Listesine dahil edilerek alanın ekolojik karakterinin aynen korunacağı uluslararası düzeyde de taahhüt edilmiştir.

Akyatan Lagünü nesli küresel ölçekte tehlike altında olan yeşil deniz kaplumbağasının (*Chelonia mydas*) Ülkemiz kıyılarındaki en önemli üç üreme alanından (diğerleri Mersin Kazanlı ve Hatay Samandağ kumsallarıdır.) biridir. Bu özelliği itibarıyla, Ülkemizin de taraf olduğu Bern (Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşama Ortamlarının korunması Sözleşmesi ve Barselona (Akdeniz'in Kirlenmeye Karşı korunması Sözleşmesi) sözleşmeleriyle koruma altındadır.

Tuzla Lagünü ise 1995 yılında “Yaban Hayatı Koruma Sahası” ilan edilmiş, Akyatan lagünü gibi statüsü 2005 yılında “Yaban Hayatı Geliştirme Sahası” olarak değiştirilmiştir.

Her iki lagün, çevresindeki doğal alanları kapsayacak şekilde 1997 yılında Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca Doğal Sit Alanı ilan edilmiştir.

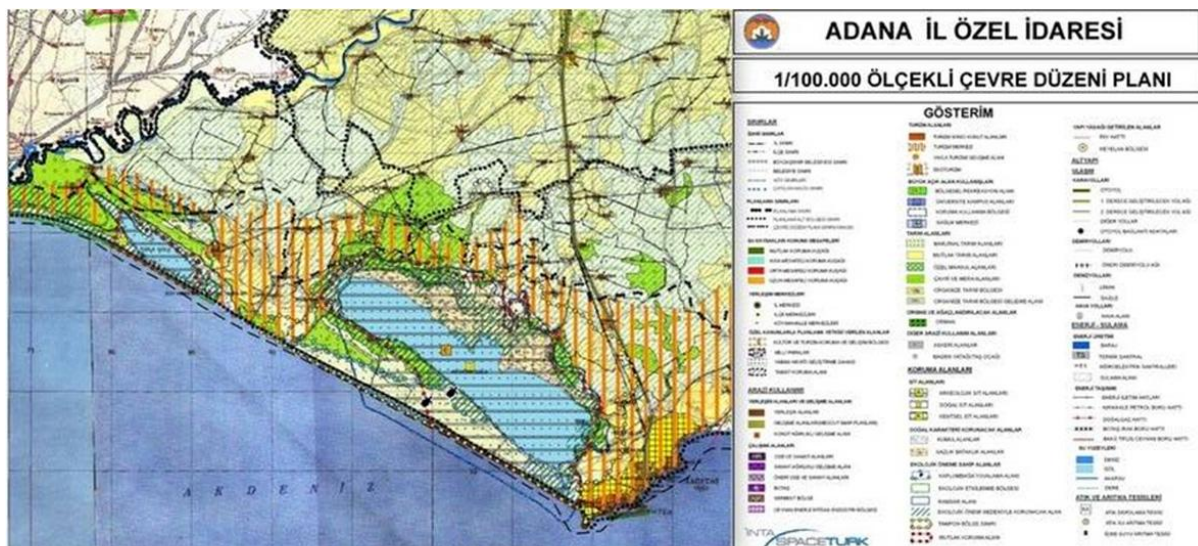
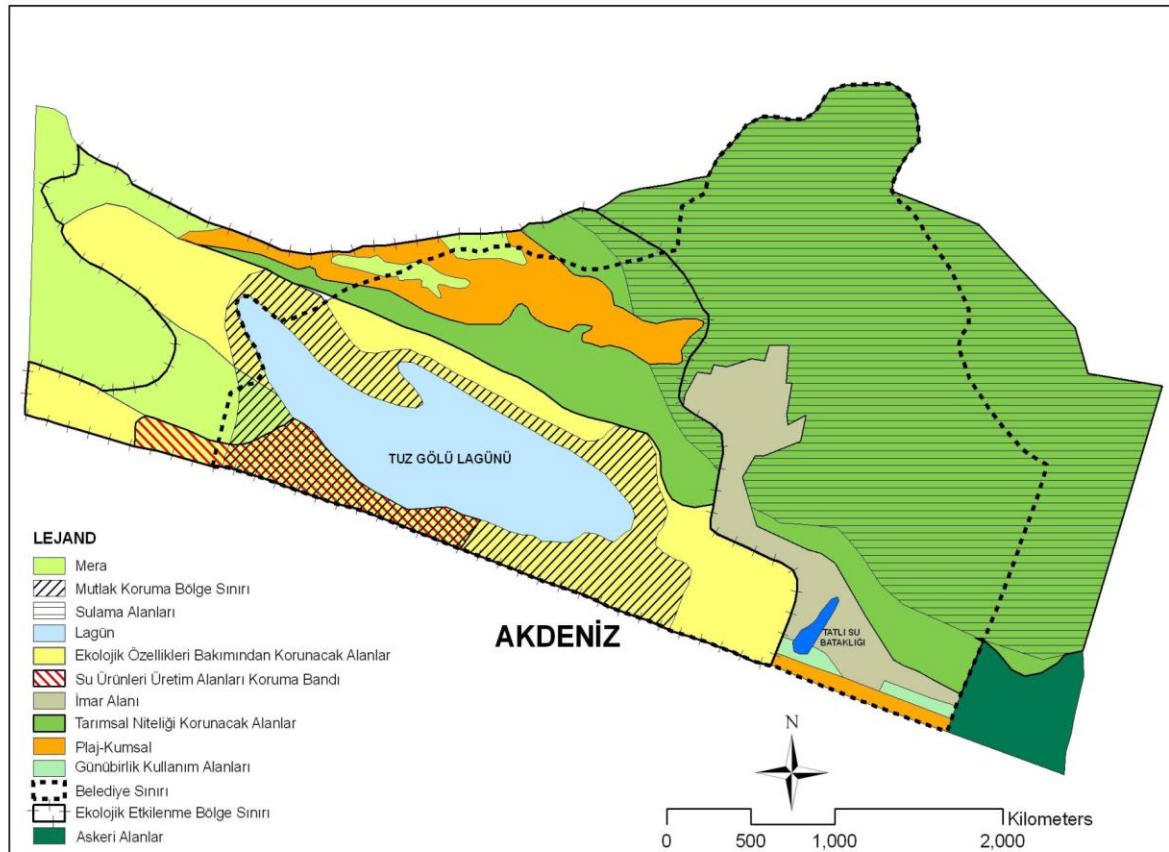

Harita 3: Koruma statüleri

1996 yılında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ve Çevre Bakanlığı'nın işbirliğiyle tüm deltayı da kapsayacak şekilde hazırlanan 1/25000 Çevre Düzeni Planı ile sulak alan ekosistemi ve sistemle ilişkili habitatlar dikkate alınarak, sulak alan koruma bölgeleri belirlenmiş (Harita 4) ve bu bölgeler için koruma ve kullanım esaslarını düzenleyen özel plan kararları geliştirilmiştir.

2008 yılında Adana Valiliği İl Özel İdaresi tarafından yapılan Adana ili 1/100000 ölçekli çevre düzeni planında da (Harita 5) 1996 yılında yapılan planda olduğu üzere koruma bölgeleri belirlenmiş ve koruma ve kullanım esasları tanımlanmıştır.

Akyatan ve Tuzla Lagünleri uluslararası ölçütlere göre önemli kuş alanı ve uluslararası öneme sahip sulak alan ekosistemleridir. Akyatan ve Tuzla lagünlerini kapsayan Seyhan Deltası aynı zamanda Ülkemizdeki 122 önemli bitki alanından biridir.

Alanın yönetiminden Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar VII. Bölge Müdürlüğü Adana Şube Müdürlüğü sorumludur. Ancak alandaki bazı faaliyetlerin yürütülmesinden (kuruluş kanunlarıyla) başka kurumlar yetkilidir. Bu kurumlar arasında yeterli koordinasyon ve işbirliğinin olmayışı, alanın korunması açısından dezavantaj oluşturmaktadır.

Kapıköy’de, Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar VII. Bölge Müdürlüğü Adana Şube Müdürlüğü alan koruma görevlilerinin bulunduğu bir yapı bulunmaktadır. Bu yapıda iki bekçi görev yapmaktadır. Alanın çok büyük ve merkeze oluşu; buna karşın alanda bir yönetim merkezinin olmayışı, denetim için yeterli araç ve personelin bulunmayışı alanın yönetimi için temel yetersizliğin ana nedenleri olarak söylenebilir.

1.2. FİZİKSEL ÖZELLİKLER

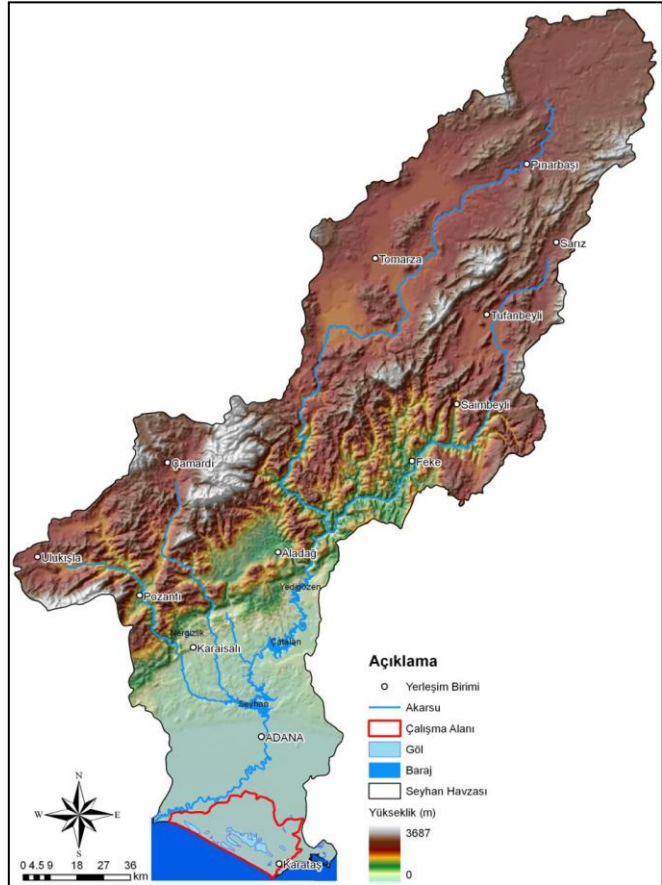
1.2.1. İklim

Adana ilinin Toros Dağları dışında kalan bölümlerinde tipik bir Akdeniz iklimi görülür. Yazları kurak ve sıcak, kışları ise ılık ve yağışlıdır. Bölgede meydana gelen yağışlar, genellikle yamaç yağışları ve gezici hava kütlelerinin karşılaşması ile oluşur. Ortalama yağış miktarı 769.9 mm.'dir. Yılın ortalama 74 günü yağışlı geçer. Yağışların %51'i kışın, %26'sı ilkbaharda, %18'i sonbaharda ve %5'i de yazın düşer. Yazın hava nemle yüklü olmasına karşılık, bazı yıllarda hiç yağış düşmediği görülür. Yazın iklimin ve enlemin etkisiyle ısınan hava, birikim nedeniyle ağırlaştığı için yükselemez ve doyma noktasına ulaşamaz. Böylece yazın nem yüklü sıcak bir hava görülür. Ortalama nisbi nem % 66 olmakla beraber, yazın % 90'ın üzerine çıkar. 37 yıllık ortalama sıcaklık değeri 18.7°C'dir. En soğuk ay Ocak, en sıcak ay Ağustos'tur. Ocak ayı ortalaması 10.2°C, Ağustos ayı ortalaması 27.3°C'dir. Ovada sıcaklık sıfırın altına pek düşmez Adana'da yılın 195.6 günü yaz günüdür. Bu günlerin 134.4'ü tropik gün olarak belirlenmiştir. Hakim rüzgar yönü güney-güneybatıdır (5.2m/sn). Ortalama rüzgar hızı 3.6 m/sn.'dir. En hızlı esen rüzgar 34.9 m/sn ile Ekim ayında rastlamaktadır. Ortalama fırtınalı günler sayısı ise yılda 30.8 gün'dür.

1.2.2. Hidroloji ve su yönetimi

Çukurova deltası pliyosen (yaklaşık 2 milyon yıl önce) sonlarında Adana bölgesinde meydana gelen çöküntü alanlarının, daha sonra oluşan akarsu ve kolları tarafından getirilen malzemelerle Kuvaterner'de dolması sonucu oluşmuştur.

Deltanın oluşumunu sağlayan Seyhan Nehri, Pınarbaşı ve Tomarza arasında kalan Tahtalı Dağlarında Zamantı Irmağı olarak doğar. Adana ili sınırları içerisine girdiğinde, kuzeydoğuda Sarız'dan doğarak gelen Göksu Irmağı ile birleşir ve Seyhan Nehri'nin oluşturur. Seyhan Nehri'nin diğer önemli kolları Ulukışla'dan doğan Çakıt Çayı, Karaisalı'nın Kuzeyinden doğan Körkün ve Eğlence çaylarıdır. Seyhan ve Çatalan Barajlarını oluşturan Seyhan Nehri Adana içerisinden geçerek Aşağı Seyhan Ovasını kateder, Adana-İçel sınırını oluşturduktan sonra Deliburun'da Akdeniz'e dökülür.

Harita 6: Seyhan Havzası ve Akyatan ve Tuzla Lagünleri alt su toplama alanı

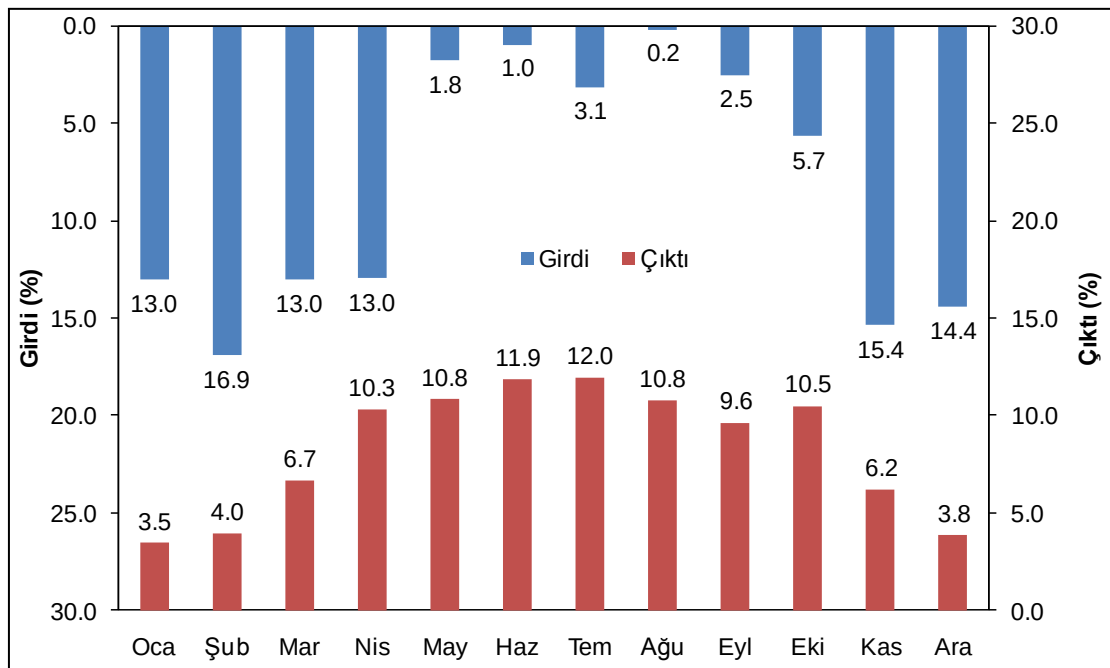
Uzunluğu 485 km olan nehrin havzası yaklaşık 22139 km²'lik yüzeysel drenaj alanına sahiptir. Çalışma alanı olan Akyatan ve Tuzla lagünleri alt su toplama havzası ise 657,75 km²dir.

Geçmişte ova, büyük taşkınlara sahne olmuş, nehirlerin sık sık yatak değiştirmesiyle deltada birçok göl, lagün, menderes ve bataklık oluşmuştur. Çalışma alanında yer alan Akyatan ve Tuzla lagünleri bu su sistemlerinden en önemli ikisidir.

Deltada yer alan sulak alan sistemleri geçmişte Seyhan ve Ceyhan nehirleri ile Berdan Çayı'nın düzenli taşkınları ve deniz bağlantılarından giren sularla beslenirken, nehirler üzerine yapılan barajlar ve taşkın önleme seddeleri nedeniyle taşkınlar önlenmiş ve doğal beslenimleri durmuştur.

Mevcut koşullarda lagünlerin beslenimi lagünlerin yüzeyine düşen yağışlar, drenaj kanallarıyla taşınan sular ile deniz bağlantılarından giren sularla olmaktadır. Sınırlı da olsa sızma ve artezyenik etkilerin de olduğu düşünülmektedir. Boşalımı ise buharlaşma ve denize bağlantılarından gerçekleşmektedir.

Akyatan Lagünü'nün mevcut durumda ana beslenme kaynağını, Adana'dan başlayıp katettiği Aşağı Seyhan Ovası boyunca yüzey ve yeraltı sularını drene eden ve Topraklı köyü yakınlardan lagüne giren YD3 drenaj kanalı ile Çukurkamış, Çimenli ve Kesik köyleri arasında kalan bölgedeki yüzey ve yer altı sularını direne ederek, P2 pompa istasyonu vasıtasıyla lagüne taşıyan Acıkulak drenaj kanalı oluşturmaktadır. Lagünün beslenimi drenaj kanallarının taşıdığı su miktarına bağlı olduğu için drenaj kanallarının çok su taşıdığı Ocak–Nisan ve Ekim–Aralık ayları arasında kalan 7 aylık sürede su fazlalığı söz konusu iken yıl içinde geri kalan 5 ayda (Mayıs–Eylül) ise azlığı söz konusudur.

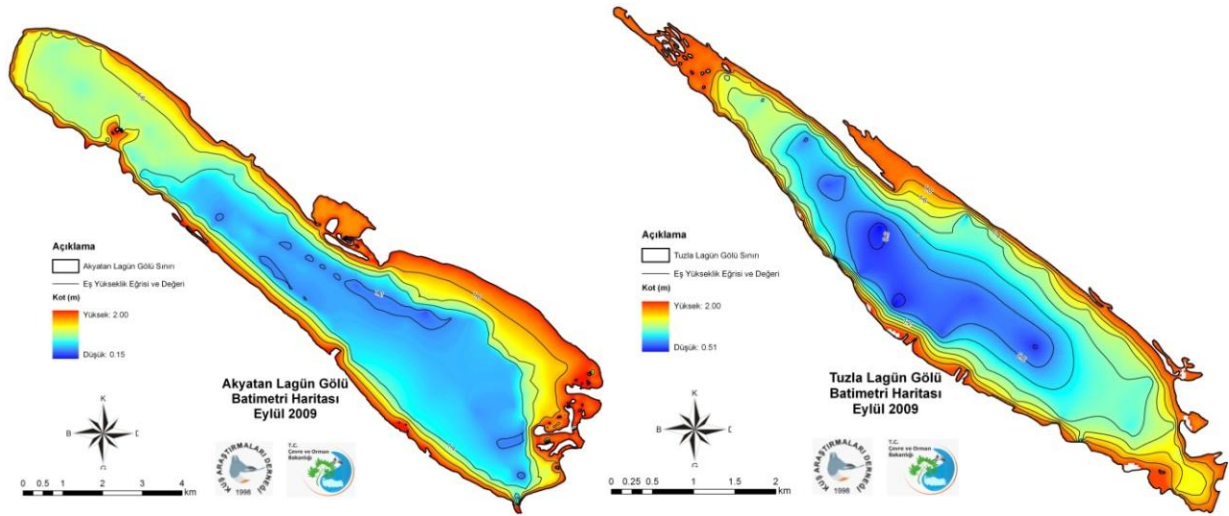
Şekil 1: Akyatan ve Tuzla lagünlerinde meydana gelen girdi ve çıktı miktarları % grafiği

Kasım ve Mart ayları arasında buharlaşmanın az olduğu dönemlerde aşırı miktarda drenaj suyu lagüne girdiği için su kalitesinin bozulmasına; diğer taraftan buharlaşmanın daha yüksek olduğu Mayıs-Ekim ayları arasında ise tatlı su girişi olmadığı için lagün suyunda tuzluluğun artmasına neden olmaktadır. Bu durum lagündeki canlıların yaşamını sınırlandırmaktadır.

Lagünlerin drenaj kanallarıyla taşınan tortuların da etkisiyle hızla dolduğu görülmüştür. 1970’li yıllarda ortalama lagünlerdeki ortalama derinlik 1,5 – 2 metre arasında iken proje kapsamında yapılan ölçümlerde Akyatan Lagünü’nün ortalama derinliği 0.48 m ile 0.54 m, Tuzla Lagünü’nün ise 0.69 m ile 0.77 m arasında değiştiği görülmüştür. Akyatan Lagünü’nde en derin yerin 1.85, Tuzla Lagünü’nde ise 1.49 m. olduğu belirlenmiştir. Lagünlerde derinliğin azalması pek çok ekolojik ilişkinin bozulmasına neden olmaktadır. Derinlik azaldığı için lagün suları atmosferik ısıdan derin sulara göre daha fazla etkilenmektedir. Sular daha hızlı ısınmakta ve daha hızlı soğumaktadır. Ayrıca, su kirliliği ve tuzluluk etkisini daha da artırmaktadır.

Tüm bu olumsuz değişimler nedeniyle lagünler doğal üretkenliklerini ve işlevlerini kaybetmeye başlamış, biyolojik çeşitlilik zarar görmüş, balık stoklarında ciddi azalmalar ve düşüşler yaşanmıştır.

Harita 7: Akyatan ve Tuzla lagünleri derinlik (batimetri) haritaları

Ad	Derinlik (m)		
	Mar 09	May 09	Eyl 09
Akyatan Gölü	0.53	0.48	0.54
Tuzla Gölü	0.77	0.69	0.74

Lagünlerdeki bozulan ekolojik dengenin yeniden tesisi için özellikle su rejiminin doğal işleyişine uygun olarak yönetilmesi gerekmektedir. Kaynakların incelenmesinden Akdeniz’deki doğal lagünlerindeki su tuzluluk değerlerinin mevsimlere bağlı olarak 20 ppt ile 40 ppt arasında değiştiği görülmektedir. Yıl içerisinde lagünlerde bu değerlerin sağlanabilmesi için öncelikle tercih edilen drenaj sularının denize verilerek, Seyhan

Nehri'nden daha temiz su verilmesidir. Bunun kısa vadede mümkün olmaması durumunda YD3 ve Acıkulak drenaj kanallarının kontrol altına alınarak uygun çözümlerin üretilmesi gerekmektedir. Aşağıdaki tablolarda lagünlerde aylara göre fazla ve eksik su miktarları verilmektedir.

Dönem	Girdi				Çıktı		Fazla Su		Eksik Su	
	Yağış (lt/s)	(m ³)	Yüzeysel Akım (lt/s)	(m ³)	(lt/s)	(m ³)	(lt/s)	(m ³)	(lt/s)	(m ³)
Oca	4227	11.32	9795	26.24	1583	4.24	9800	26.25	0	0
Şub	4134	11.07	16064	43.03	2012	5.39	16060	43.02	0	0
Mar	2784	7.46	11247	30.12	3056	8.18	10975	29.40	0	0
Nis	2075	5.38	12368	32.06	4879	12.65	9564	24.79	0	0
May	1918	5.14	19	0.05	4969	13.31	0	0	3033	8.12
Haz	892	2.31	186	0.48	5612	14.55	0	0	4534	11.75
Tem	347	0.93	3023	8.10	5484	14.69	0	0	2114	5.66
Ağu	205	0.55	0	0.00	4926	13.20	0	0	4721	12.64
Eyl	680	1.76	2157	5.59	4558	11.81	0	0	1720	4.46
Eki	2312	6.19	3807	10.20	4807	12.88	1312	3.51	0	0
Kas	4167	10.80	12933	33.52	2943	7.63	12933	33.52	0	0
Ara	5520	14.78	9975	26.72	1762	4.72	9975	26.72	0	0

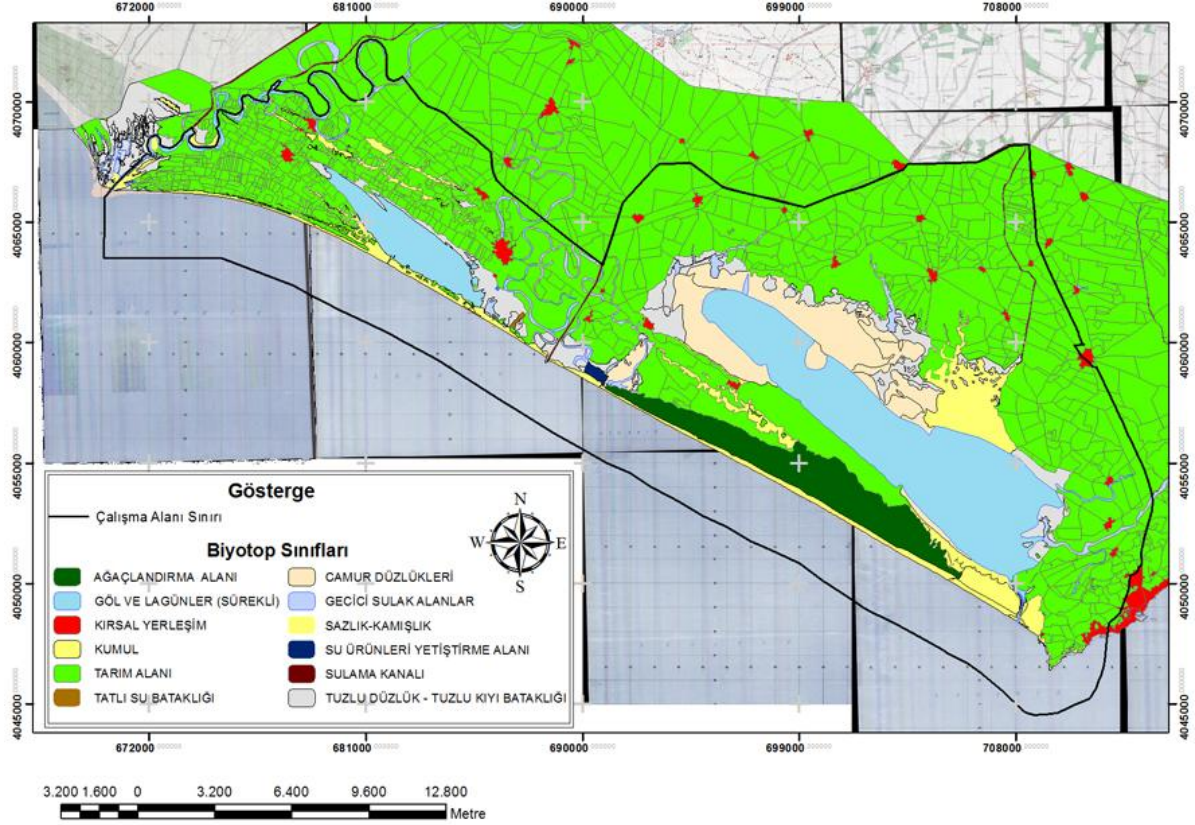
Şekil 2: Akyatan ve Tuzla sulakalan sisteminin eksik ve fazla miktarları.

1.3. BİYOLOJİK ÖZELLİKLER

1.3.1. Önemli ekolojik birimler

Alandaki önemli ekolojik birimler, lagünler, bunları çevreleyen tatlı ve tuzlu su bataklıkları, lagünlerle deniz arasındaki geniş kumullar ile kumul ağaçlandırması ormanıdır.

Harita 8: Biyotop haritası

1.3.1.1. Lagünler

Akyatan Lagünü:

Akyatan Lagünü'nün tamamı Adana İli Karataş ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. Türkiye'nin en büyük lagün gölüdür. Bu çalışma kapsamında alandaki kumul ağaçlandırma ormanı ile doğal alanların toplamı 13139 ha. olarak tespit edilmiştir. Alanın 1823,7 ha'ı kumul ağaçlandırma alanı, 4745 ha'ı açık su yüzeyi, 1055 ha'ı sazlık ve kamışlıklar, 4372 ha'ı çamur düzlükleri ve tuzlu bataklıklar, 1143 ha'nı ise denizle lagün arasında yer alan kumullar kaplamaktadır.

Adana iline 48 km, Karataş ilçesine 3 km mesafededir.

Yaz boyunca lagünü besleyen suların azalması ve yüksek buharlaşma nedeniyle lagün alanı küçülmekte; suyun çekildiği alanlarda, özellikle batı ve kuzeybatı ucunda geniş çamur düzlükleri oluşmaktadır.

Lagünle deniz arasında genişlikleri 2–4 km. ve yükseklikleri 25 m.yi bulan Türkiye'nin en büyük kumulları yer almaktadır. Kumul tepeleri arasında yer yer birkaç sıra halinde, deniz seviyesinin altında oluklar (çukurlar) bulunmaktadır. Bunlar yağışlı dönemlerde suyla dolmakta ve kumulların kuzeydoğusunda hiç kurumayan ve ekolojik açıdan önemli tatlı su birikintileri ve bataklıklar oluşmaktadır.

Lagün, güneydoğudan çıkan 2 km'lik dar bir kanalla denize bağlanmaktadır Lagünde suların yüksek olduğu dönemlerde kanal vasıtasıyla lagünden denize, düşük olduğu dönemlerde ise denizden lagüne doğru su akışı olmaktadır. Bu nedenle lagün suyundaki tuzluluk mevsimlere göre değişiklik göstermektedir. Kışın ve ilkbaharda, drenaj kanallarıyla taşınan sular ve yağışların etkisiyle lagün suları tatlılaşmakta; yazın ise yüksek buharlaşma ve denizden lagüne olan tuzlu su girişi nedeniyle tuzluluk artmaktadır. Ayrıca, tuzluluk denize bağlantının olduğu ve batı kesimde daha yüksek, sızıntı ve drenaj sularının etkili olduğu kuzey kesimlerde ise daha düşük seviyelerdedir.

AKYATAN VE TUZLA LAGÜNLERİNDE DOĞAL ALANLARIN DAĞILIMI		
	Tuzla L.	Akyatan L.
Orman (Kumul ağaçlandırma alanı)	0,00	1823,70
Kumullar	500,01	1143,04
Sazlıklar	82,10	1054,51
Tatlı su bataklıkları	13,00	0,00
Çamur düzlükleri	1,11	2768,20
Çorak (tuzlu) düzlükler ve tuzlu kıyı bataklıkları	486,02	1604,30
Açık su yüzey alanları	1038,24	4745,35

Tuzla Lagünü

Çukurova Deltası'nın en batısında yer alır. Kapladığı alan mevsimlere göre değişmekle birlikte, kumullar ve çevresindeki çorak düzlüklerle birlikte alanı 2120 ha'ı bulmaktadır. 1038 ha.'nı açık su yüzey, 486 ha.'nı Çorak (tuzlu) düzlükler ve tuzlu kıyı bataklıkları, 82 ha.'nı sazlıklar, 13 ha.'nı gölün doğusundaki tatlı su bataklığı, 500 ha.'nı ise kumullar oluşturmaktadır. Lagünün güneyinde kalan dar bir kumul sisteminin dışında tüm çevresi tarım alanlarıyla çevrilmiştir. Son 20 yılda lagünün batısında ve kuzeyinde bulunan geniş kumul alanları tarım alanlarına dönüştürülmüştür.

Kıyıdaki basit turistik tesislere ulaşımı sağlayan bir yol, lagünün doğu ve batı tarafını ikiye ayırmaktadır. Lagünle deniz arasında alçak ve dar bir kumul şeridi bulunmaktadır. Balık girişini sağlamak üzere insan eliyle açılan kanal lagünün denizle bağlantısını sağlamaktadır.

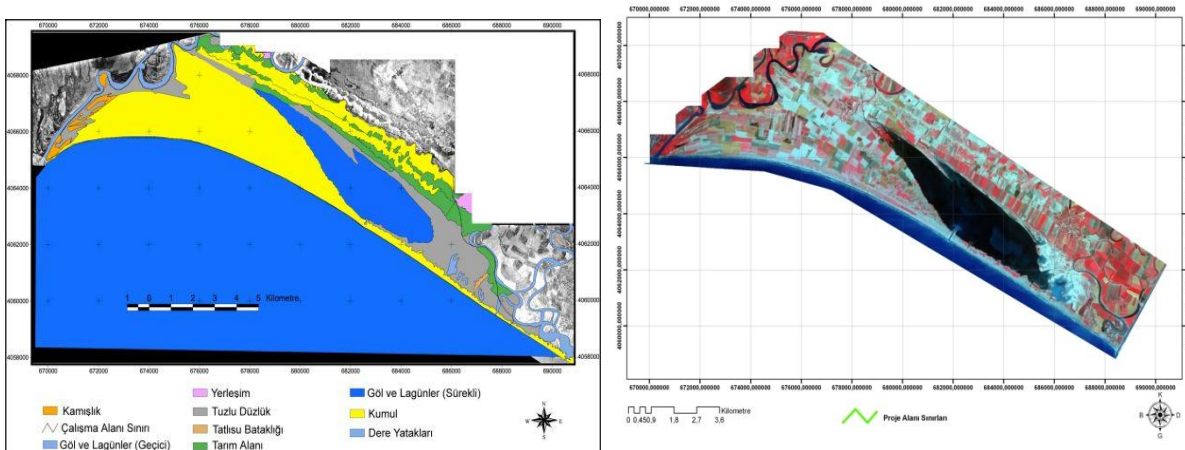
Lagünün doğusunda geniş çamur düzlükleri ve tuzcul bataklıklar yer almaktadır. Batısında, Seyhan Nehri’den gelen bağlantı kanalının lagünle birleştiği bölgede sık bitki örtüsüyle kaplı tatlı su bataklıkları ve küçük sazlıklar bulunmaktadır. Lagünün suyu yılın büyük bir bölümünde tuzludur. Kış yağışlarından sonra su seviyesi yükselmekte ve lagün suyunun tuzluluğu azalmaktadır.

Lagünlerde geleneksel dalyan balıkçılığı yapılmaktadır. Balıkların yumurta bıraktığı alanlar İskenderun ve Yumurtalık körfezlerinin 7-8 metre derinlikleridir. Burada yumurtadan çıkan larvalar besin maddeleri bakımından daha zengin ve korunaklı alanlara sahip olan lagünlere girerler. Burada beslenen ve gelişen balık yavruları iki nedenle denize dönerler. Birincisi kışın havalar soğduğunda denizin derinliklerine göç ederler. İkincisi ise yumurta bırakmak için. Ancak Seyhan nehri üzerine yapılan barajlar ve su rejimine yapılan müdahaleler nedeniyle lagünlerde ekolojik denge bozulmuş, lagünler işlevlerini büyük ölçüde kaybetmeye başlamışlardır. Bu değişimden sadece balıklar değil tüm biyolojik çeşitlilik zarar görmüştür.

Barajlar ve taşkın önleme seddeleri nedeniyle deltadaki doğal su rejimi tamamen değişmiş, nehrin taşkın olasılığı tamamen ortadan kalkmıştır. Günümüzde Akyatan Lagünün beslenimi Lagüne kuzeyden giren ve Çukurova’nın büyük bir kısmının drenajını sağlayan YD3 drenaj kanalı ve doğudan giren Acıkulak drenaj kanalı ile deniz bağlantısından giren sularla gerçekleşmektedir.

1.3.1.2. Kumullar

Lagünlerle deniz arasında genişliği birkaç kilometreyi, yüksekliği ise 20 metreyi bulan Türkiye’nin en büyük kumulları yer almaktadır. Bunlardan Tüm Akdeniz’in en önemli kumul sistemlerinden biri olan Akyatan kumulları 1972 – 1985 yılları arasında kumul stabilizasyonu çalışması kapsamında ağaçlandırılmıştır. Ağaçlandırılmayan kesimlerinin büyük bir bölümü ise tarım alanlarına dönüştürülmüştür. Alandaki en eski kumul yapıları Tuzla Lagününün kuzeyinde yer almaktadır. Ancak bunların da %90’ı son 15-20 yılda tarım alanına dönüştürülmüştür.

Şekil 2: 1953 ve 2009 yıllarına ait uydu görüntüleri

1953 ve 2009 yıllarına ait yukarıdaki uydu görüntülerinin karşılaştırılmasından da görüleceği üzere özellikle, Akyatan ve Tuzla lagünlerinin kuzey ve batı kıyıları tamamen tarım alanlarına dönüştürülmüştür. Geçmişte mera olarak ta kullanılan bu alanlarının daralması, kumullar üzerindeki otlatma baskısının artmasına neden olmuştur.

Son 50 yıldan beri süregelen kumul tahribi alana önemli bitki alanı olma özelliğini sağlayan nadir ve nesli tehlike altındaki bitki türlerinin önemli bir kısmının alandan tamamen yok olmasını gündeme getirmiştir.

Kumullardaki nadir ve nesli tehlikedeki bitki türlerinin korunması için mevcut kumul alanlar mutlaka korunması, bozulmuş olanların ise restore edilmesi gerekmektedir. Bölgenin sahip olduğu biyolojik değerler ve bunların önemi hakkında yöre halkı yeterli bilgiye sahip değildir. Kumulların korunması doğal yaşamın yanı sıra, tarım, yerleşim yerleri açısından da büyük önem taşımaktadır. Yöre halkının kumulların önemi konusunda bilgilendirilmesi önem arz etmektedir.

1.3.1.3. Adalar

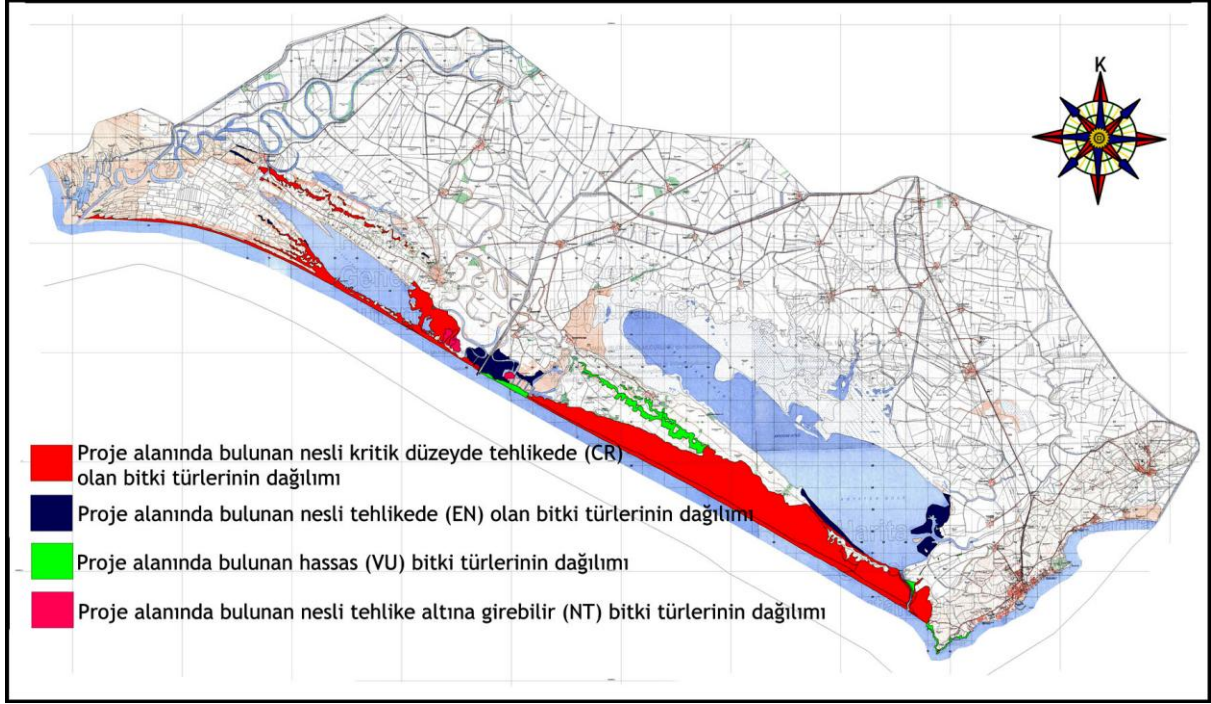
Akyatan ve Tuzla Lagünlerinde irili ufaklı çok sayıda ada bulunmaktadır. Bütün canlılar gibi kuşlarda özellikle geceleme ve yavrularını düşmanlarından korumak için korunaklı ve güvenli yerleri tercih ederler. Adalar bu yerlerin başında gelmektedir. Çakal, tilki, köpek vb. predatörler ulaşamadığı için pek çok kuş türü kuluçka alanı ve geceleme için adaları tercih etmektedirler. Özellikle **küçük sumru, sumru, bataklıklırlangıcı gibi türler büyük topluluklar halinde adalarda üremektedir.** Proje kapsamında yapılan üreyen kuş araştırması sırasında, lagünlerde avlanan balıkçıların yorulduklarında dinlenmek için adaları kullandıkları görülmüştür. Üreme döneminde adalarda uzun süreli vakit geçirildiğinde yuvalar uzun süre korumasız kaldığı için yumurtalar ya bozulmakta ya da kuşlar yuvayı tamamen terk etmektedirler. Yumurtadan yeni çıkmış yavrular da aşırı güneşten etkilenmekte ve ölümler görülmektedir. Yapılan görüşmeler balıkçıların yaptıklarının farkında olmadığını göstermiştir.

1.3.2. Flora

Çukurova Deltası, bitki coğrafyası bakımından Akdeniz Bölgesinin, Doğu Akdeniz alt grubu içerisinde yer almaktadır. Çoğunluğu tuzcul, kumul ve tatlı sulak alanlara özgü 31 endemik ve 31 non-endemik nadir bitki türüne sahip olan Çukurova Deltası'nda, 75 familya, 317 cins, 429 tür, 99 alt tür ve 72 varyete kategorisinde olmak üzere toplam 600 tür ve tür altı seviyede takson bulunmaktadır.

Proje kapsamında yapılan arazi çalışmalarıyla, literatür taramaları sonucu araştırma alanında tespit edilen endemik ve nadir bitki türlerinin güncel durumları saptanarak, bu türlerin yayılım alanları haritalanmıştır. Yapılan değerlendirmeler ve arazi gözlemleri sonucu Çukurova Deltası genelinden bilenen 15'i endemik ve 18'i nadir olmak üzere toplam 33 türün yönetim planına konu olan araştırma alanı içinde varlıkları tespit edilmiştir (Bu türlerin listesi değerlendirme bölümünde verilmiştir.) Tüm türlerin planlama alanındaki toplam yersel yayılışı ise ekli haritada verilmiştir.

Bu taksonlardan 7'si endemik, 5'i ise nadir olmak üzere toplam 12 tür sadece Çukurova Deltasından bilinmekte olup alana özgü oldukça hassas türlerdir. Bunların dışında kalan 9 geniş yayıllı endemik ve 12 nadir tür ise Çukurova Deltası dışında ülkemizdeki diğer bölgelerden de bilinmesine karşın ülke genelinde tehdit altında olan türler içerisinde yer almaktadırlar.

Harita 9: Korumada öncelikli bitki türleri dağılım haritası

Tabaklar köyü etrafındaki eski kumullarda yaygın olarak bulunan *Astragalus suberosus* subsp. *mersinensis*, *Rhamnus hirtellus* ve *Trigonella halophila* türleri, bulunduğu kumulların yok edilmesi ve aşırı otlatma yüzünden yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olduğu saptanmıştır. Ayrıca, sadece Tuzla Lagünü ile deniz kıyısı arasında kalan kumul tepelerinde bulunan *Tamarix duezenlii* türü popülasyonlarının tamamının yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olduğu ve birey sayısının ise 50'nin altına düştüğü saptanmıştır. Acil önlem alınmazsa, bu türün neslinin yok olma tehlikesi söz konusudur. Araştırma alanının yoğun insan etkisi altında olması nedeniyle doğal özelliklerinin büyük bir çoğunluğunu kaybettiği görülmektedir. Bu doğal alanların bir kısmı ya tamamen ortadan kaldırılmış ya da ağır tahribat nedeniyle doğallığını kaybetmiştir. Bütün olumsuz tehditler ve ağır tahribatlara rağmen, özellikle kumul alanlar, Akdeniz havzasındaki tipik kumul bitki türlerini halen barındırmaktadır.

1.3.3. Fauna

1.3.3.1. Memeliler

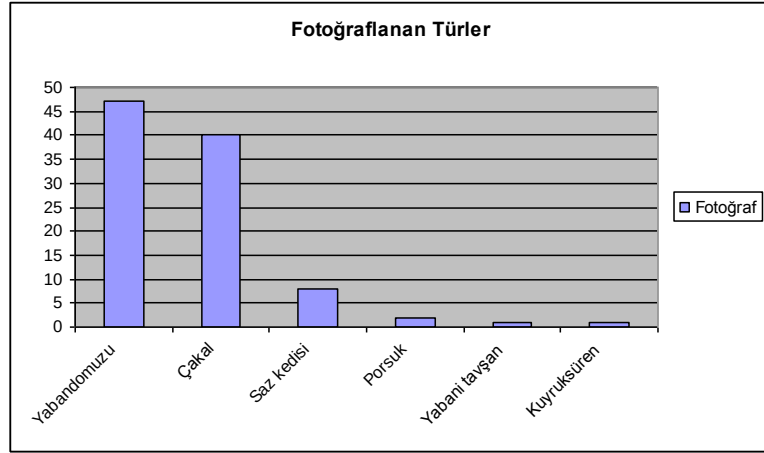
Tuzla ve Akyatan lagünleri sahip oldukları doğal oluşumlar ve sonradan insan müdahalesiyle oluşturulmuş yapay habitatlar, birçok memeli türü için uygun yaşam alanları oluşturmuştur. Lagünleri çevreleyen tarım alanları, doğal kumullar ile fıstık çamı (*Pinus pinea*), sahil çamı (*Pinus pinaster*) ve Kıbrıs akasyası (*Acacia cyanophylla*) gibi türlerle

ağaçlandırılmış kumul alanları memeliler için uygun üreme, beslenme ve barınma alanları oluşturmaktadır.

Doğalarından dolayı, görülmesi ve farkedilmesi zor olduklarından çalışmada önce iz ve dışkı takibi yapılmış, daha sonra ise fotokapanla fotoğraflama yöntemleriyle tespitler yapılmıştır. Çalışmada 8 adet fotokapan kullanılmıştır. Haziran-Temmuz 2009 tarihlerinde gerçekleştirdiğimiz arazi ve fotokapan çalışması bölgede bulunan memeli türleri hakkında önemli bilgiler sağlamıştır.

72 fotokapan-günde toplam 111 yaban hayvanı fotoğrafı çekilmiştir. 47 fotoğrafla en fazla **yabandomuzu** (*Sus scrofa*) görüntülenmiş, birer fotoğrafla ise **Yaban tavşanı** (*Lepus europeus*) ve **Kuyruksüren** (*Herpestes inchneumon*) görüntülenmiştir. Görüntülenen diğer türler ve çokluk sıraları tabloda verilmiştir.

Çakal (*Canis aureus*): Alandaki sayıları hayli fazladır ve varlıkları tilki ve kuyruksüren gibi diğer etçiller üzerinde baskı oluşturabilmektedir.

Saz kedisi (*Felis chaus*): Küresel ölçekte nesli tehlike altında olmamasına karşın Türkiye ve Kafkasya populasyonları hayli parçalanmış ve noktasal bölgelere sıkışmış olduklarından bölgesel olarak hassastırlar. Akyatan ve Tuzla lagünleri saz kedisi için Türkiye'nin en önemli noktalarından birini oluşturmaktadır. Alanda sağlıklı bir saz kedisi populasyonu barınmaktadır. Bu durum ileride yapılacak olan sulakalan restorasyon çalışmaları ve tür aşılama çalışmaları düşünüldüğünde saz kedisinin yeniden eski alanlarına kavuşması çalışmalarında büyük önem arzedecektir.

Fotoğraf 1: Saz kedisi

Kuyruksüren (*Herpestes inchneumon*) Bilinçsiz tarım uygulamaları, sulakalanların kurutulması, zehirlleme ve habitat bozulması yüzünden Türkiye populasyonu iyice azalmış ve sadece bu bölgede sağlıklı populasyon özelliği göstermektedir.

Bölgede bulunan diğer türler

Kızılgeyik (*Cervus elaphus*): Bölge kızılgeyik için doğal habitat oluşturmada da sonradan getirilen kızılgeyikler uzun yıllardır Akyatan Yaban Hayatı Geliştirme Sahası'nda yaşamını devam ettirmeye çalışmaktadır.

Oklu kirpi (*Hystrix indica*) ve **Kirpi** (*Erinaceus concolor*): Kirpi daha çok tarım alanları ve doğal alanların sınır oluşturduğu bölgelerde yoğunluk göstermektedir. Türkiye’de populasyon durumu hakkında yeterince bilgi bulunmayan ve kaçak avcılık tehdidi yüzünden geçmiş dağılımının büyük bölümünü kaybetmiş olan oklu kirpi ise Akyatan YHGS sınırları içerisindeki ağaçlandırılmış bölgede az sayıda bulunmaktadır.

Sansargiller (Mustelidae): Literatür incelemesinden alanda sansargillerden susamuru, kaya sansarı ve gelinciğin yaşadığı anlaşılmaktadır. Su samuru için uygun habitatlar drenaj kanallarının lagünlere birleştiği yerlerde yoğunlaşmaktadır. Alanda bulunan kaya sansarı ve gelincik fotoğraflanamamış ancak farklı zamanlarda alanda yerel halk ve diğer proje çalışanları tarafından gözlenmiştir.

Küçük memeliler: Tuzla ve Akyatan lagünleri çöl sıçanı (*Meriones tristrami*), göçmen sıçan (*Rattus norvegicus*), ev sıçanı (*Rattus rattus*), ev faresi (*Mus macedonicus*), kör fare (*Nannospalax ehrenbergi*) ve sivriburunlu tarlafaresi (*Crocidura suaveolens*) gibi küçük memeli türlerine ev sahipliği yapmaktadır. (Diker ve ark. 2008).

1.3.3.2. Sürüngenler ve çift yaşamlılar

Çukurova Deltası sahil kumulları kertenkeleler, yılanlar, kara kaplumbağaları, deniz kaplumbağaları ve ağaç kurbağaları için çok önemli yaşam alanlarıdır. Akyatan Lagünü civarındaki tatlı su birikintileri ve kanallarda çizgili kaplumbağa ile bataklık kaplumbağasına, kumullarda ise kara kaplumbağasına sıkça rastlanır. Ayrıca Çukurbaşı yılan, ok yılanı, yılanöz kertenkele, tıknaz kertenkele (*mabuya aurata*), bukalemun (*Chamaeleon chamaelon*), ince parmaklı keler (*Cryptodactylus kotschyi*) ile dikenli keler (*Agama stellio*) kumullarda görülen diğer sürüngen türleridir. (Güngör ve ark., 1995; Anonim, 2007).

Bukalemunlara su kaynaklarına yakın yerlerdeki sık çalılık ve ağaçlıklarda nadiren rastlanır. *Bukalemunlar* her çeşit böcek ve diğer omurgasız hayvanlarla beslenir. Yırtıcı memeliler ve kuşlar tarafından da avlanan türlerdir.

Tosbağalar (*Testudo graeca*) için alandaki en büyük tehdit Yaban Hayatı Geliştirme Sahası’na yakın tarlalardaki pestisitlerden olumsuz etkilenmesidir (WWF, 2008).

Akyatan sahili boyunca yoğun olarak rastlanan hayalet yengeçler (*Ocypode cursor*), yumurtadan çıkarak denize ulaşmaya çalışan deniz kaplumbağası yavrularını avlayarak türün çoğalması yönünde engel teşkil etmektedir. Özellikle gece dalgaların etkisi altında kalan yerlerde kalabalık koloniler halinde görülürler (WWF, 2008).

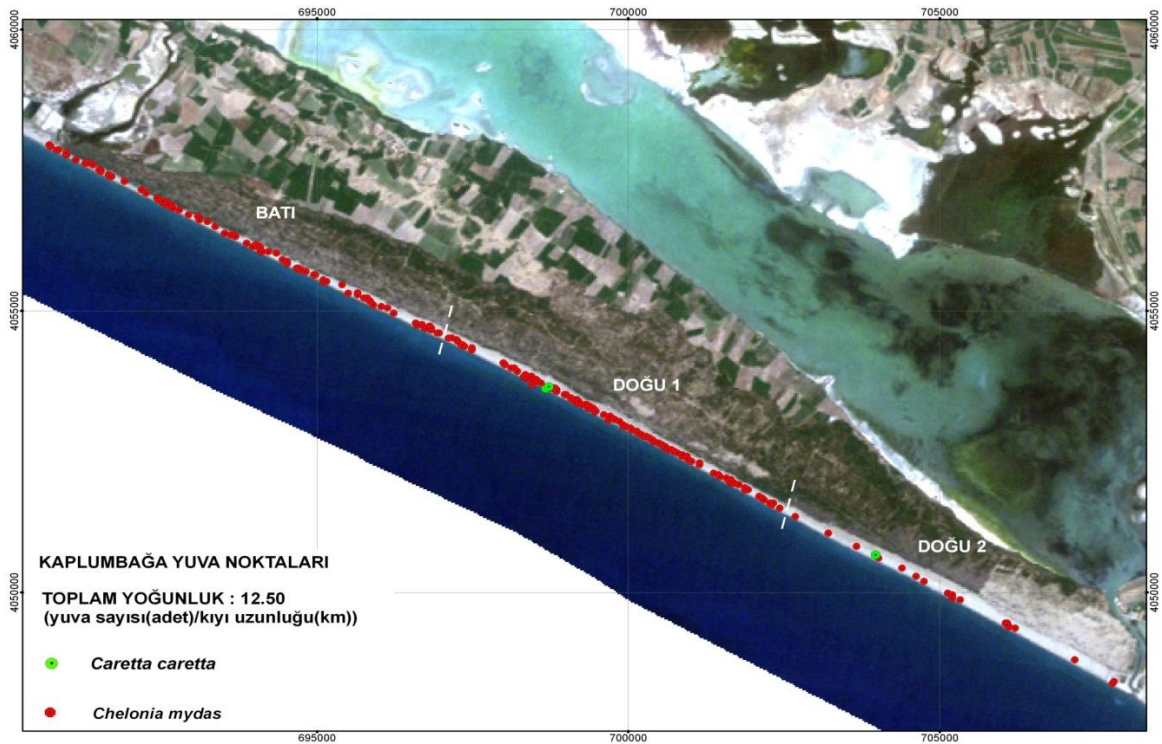

Mavi yengeçler (*Callinectes sapidus*) Akyatan Lagünü ve deniz kıyısı boyunca yoğun olarak rastlanır. Özellikle üremek için lagüne giren mavi yengeçler, balıkçıların ağlarına takılmakta ve balıkçılar tarafından parçalanarak suya bırakılmaktadır. Kıyıya vuran ölü ya da yaralı yengeçler çakallar ve kuyruksürenler tarafından tüketilir (WWF, 2008).

Alanın sürüngeçler bakımından diğer bir önemini deniz kaplumbağaları oluşturmaktadır.

Deniz Kaplumbağaları (*Chelonia mydas* - *Caretta caretta*)

Akyatan kumsalları nesli küresel ölçekte tehlike altında olan *Chelonia mydas* türü deniz kaplumbağasının tüm Akdeniz'deki en önemli yuvalama kumsallarından biridir. Alanda *Chelonia mydas*ın yanı sıra *Caretta caretta* da yuvalanmaktadır.

Harita 10: Akyatan kumsalının doğu ve batı bölümündeki *Chelonia mydas* ve *Caretta caretta* yuvalarının alansal dağılımı

2009 yılı üreme dönemi boyunca toplam (*Caretta caretta* + *Chelonia* 264 yuva tespit edilmiştir. 264 yuvanın 261'i *C. mydas*, 3'ü *C. Caretta*'ya aittir. 261 *C. mydas* yuvasından 165'i doğu, 96'sı batı alt bölümünde; *C. caretta* yuvalarının 3'ü de doğu alt bölümünde gerçekleşmiştir.

Akyatan kumsallarında yuva yapan deniz kaplumbağaları için en önemli tehdit predasyondur.

2009 yılında 261 yuvaya bırakılan 26959 yumurtadan yaklaşık %20'si predasyona uğramıştır. Yine yumurtadan çıkan 15860 yavrudan 3582'si predasyona uğramıştır. Bunların

%93'ü çakallar, %3'ü ise yengeçler tarafından tahrip edilmiş, geriye kalan %4'lük kısmını ise ormana gittiği için akibeti bilinmemektedir.

Akyatan kumsallarında yuva yapan deniz kaplumbağaları için en önemli tehdit yumurta ve yavrular üzerinde meydana gelen doğal memeli predasyonudur.

Diğer tehditler;

Denizden kumsala vuran çöp yoğunluğu ve kaçak olarak kumsalın farklı noktalarından giren balıkçıların, kumsalda gelişigüzel bıraktıkları eski ağlar ve misinalar yavruların denize rahat ulaşmalarını engellemesi,

Zaman zaman Karataş ve Adana'dan kumsalda kamp kurmaya veya balık tutmaya gelen ve kumsalda sabaha kadar ışık yakan insanların üreme döneminde hem ergin dişilere hem de yavrulara verdikleri rahatsızlık, kumsala giren traktörlerin açtığı derin izlerin yavruların denize ulaşmasında sorun teşkil etmektedir.

Tuzla kumsallarında bugüne kadar deniz kaplumbağalarının yoğun bir yuvalama kaydına rastlanmamaktadır. 2009 üreme dönemi boyunca Tuzla kumsalında toplam 3 yuva tespit edilmiştir.

Yumuşak Kabuklu Nil Kaplumbağası (*Trionyx triunguis*)

Seyhan Nehri, Nil Kaplumbağaları için Çukurova Deltası'nda en önemli alandır. Yapılan çalışmalar sonucunda Seyhan nehri kıyı hattı boyunca toplam 28 tane *T. triunguis* yuvası tespit edilmiştir. Ancak bu yuvalardan 15'i çakallar tarafından tahrip edilmiştir. 28 yuvada toplam 99 yavru çıkışı olmuş ve bunların 88 tanesi nehre ulaşabilmiştir.

Literatürde *T. Triunguis*'un Akdeniz'deki en büyük popülasyonunun Çukurova Deltası'nda bulunduğu bildirilmektedir. Bunu kesin olarak söyleyebilmek için detaylı bir popülasyon çalışması yapılması gerekmektedir.

Fotoğraf 2: Yumuşak kabuklu Nil kaplumbağası

Türün alandaki varlığını sürdürülebilmesi için aşağıdaki tedbirlerin alınması gerekmektedir.

- Geçmiş yıllarda yumurta bıraktığı tespit edilen Baharlı Köyü'ndeki kanalın iki yanında sazlarla kaplandığı tespit edilmiştir. Bu alanların rehabilitasyonu yapılmalıdır.
- Kanala zararlı atıkların bırakılmasına izin verilmemelidir.

- Seyhan Nehri boyunca takip eden potansiyel yuvalama alanları koruma altına alınmalıdır.
- *T. triunguis*'in yaşam ve yuvalama alanı olan dalyan ağızları ve kanallarda tekne trafiği esasları düzenlenmeli ve kontrol altına alınmalıdır.
- Diğer önemli bir tehlikeyse *T. Triunguis*'lerin balıkçılık sırasında tesadüfi olarak ağlara takılmalarıdır. Türün hırçın yapısı nedeniyle ağlara takılan bireyler zaman zaman balıkçılar tarafından öldürülmektedir. Bu nedenle balıkçılara yönelik bir eğitim çalışmalarının yapılması, eğitim materyallerin üretilmesi ve dağıtılması bu vakaların sayısını azaltacaktır.

1.3.3.3. Kuşlar

Proje kapsamında yapılan araştırmalarda Akyatan Lagünü ve Tuzla Gölü'nde 184 farklı kuş türü belirlenmiştir. Bu kuş türlerinden 58 tanesinin alan içerisinde ve yakın çevresinde muhtemel veya kesin olarak üredikleri tespit edilmiştir.

184 kuş türünden 122 kuş türü Bern Sözleşmesi EK-II Listesine göre 59 kuş türü ise Ek-III listesine göre korumaya alınmış kuş türleridir. Alanda görülen kuş türleri Dünya Doğa Koruma Birliği (IUCN) Kırmızı Listesi'ne göre değerlendirildiğinde büyük orman kartalı "Hassas (Vulnerable / VU): Tür, orta derecede yüksek yok olma riski (doğal olarak) altındadır" olarak sınıflandırılmıştır. Yelkovan, bozkır delicesi, çamurçulluğu, kervançulluğu ve gökkuzgun türleri ise "Tehlike Altına Girebilir (Near Threatened / NT): Tür, korumaya bağımlı olarak nitelendirilemez ancak "Hassas" kategorisine çok yakındır" olarak sınıflandırılmıştır

Yaşam Alanlarının Kuş Türlerine Göre Önemi

Çalışma alanları içerisinde birçok farklı yaşam alanı olduğundan bu alanları kullanan kuşların çeşitliliği ve ihtiyaçları da farklılık göstermektedir.

Göl kıyıları, tuzlu çayırlar ve tuzlu bataklıklar özellikle kıyı kuşları için önemli beslenme ve üreme alanları oluşturmaktadırlar. Göller; ördekler, martılar, sumrular ve balıkçılar başta olmak üzere birçok kuş türüne beslenme olanağı sağlarken göllerin kıyılarında ve çevresinde bulunan çamur düzlükleri de özellikle kıyı kuşları için önemli beslenme ve üreme alanları oluşturmaktadır.

Fotoğraf 3: Flamingo yuvaları

Özellikle kıyı kuşları tarafından beslenme ve üreme amaçlı olarak kullanılan göl kıyısı ve çamur düzlüğü niteliğindeki alanlar; Akyatan lagününün beton gözlem kulesi yakınları, lagünün güney-batı, batı ve kuzey-batı kesimi ile kuzeyinde yer alan çamur düzlükleridir. Tuzla Gölü'ndeki önemli çamur düzlükleri ise gölün kuzey-doğu ve kuzey kesimlerinde bulunmaktadır.

12.10.2009 tarihinde Akyatan Lagünü'nün kuzeyinde flamingo yuvalama alanı bulunmuştur. Bu bilgi flamingonun alanda yuva yaptığına dair ilk bilgidir. Yuvaların bulunduğu tarih üreme dönemi sonrası olduğu için geçmiş yıllarda burada başarıyla üreyip üremediği kesin olarak bilinmemektedir. Buna rağmen lagün kıyılarında yuva yapmış olmaları önemli bir bulgu olduğu düşünülmektedir. İleriki yıllarda bu yuva alanı mutlaka izlenmeli ve bölge özellikle insan tehdidine karşı korunmalıdır. Üreme adalarında olduğu gibi bu bölgede de avcı olduğu düşünülen pek çok ayak izine rastlanmıştır. Bu bölgedeki insan hareketleri flamingonun üreme girişimini olumsuz yönde etkileyecektir.

Tuzla Tabaklar köyü yakınında Seyhan Nehri kenarında balıkçıl üreme kolonisi bulunmaktadır. Buradaki söğütlük alanda gece balıkçılı, alaca balıkçıl, küçük ak balıkçıl, sığır balıkçılı ve küçük karabatak üremektedir. Üreme döneminde bütün canlılar gibi oldukça hassas olup, insan faaliyetlerinden etkilenme, çoğunlukla da yuvayı terk etmektedirler. Alanda yapılan incelemeler ve bölgede yaşayan insanlarla yapılan konuşmalar neticesinde

Fotoğraf 4: Balıkçıların yuva yaptığı söğütler

üreme kolonisinin daha önce başka bir söğütlükte olduğu daha sonra alanın zarar görmesiyle bu bölgeye geldikleri öğrenilmiştir. Yapılan gözlemlerde insanların bu koloniyi rahatsız ettiklerine dair bir izlenim edinilmemiş olsa da, bölgede balıkçılık ve tarım faaliyetlerinin yoğun olmasından dolayı bu alanın önemi ile ilgili bilgilendirmeler yapılması ve uyarı levhaları konulması koloniye gelebilecek rahatsızlıkları engellemek amacıyla faydalı olabileceği düşünülmektedir.

Her iki gölün içerisinde bulunan **adalar küçük sumru, sumru, bataklıklırlangıcı gibi türlerin büyük topluluklar halinde üredikleri ve kesinlikle korunması gereken alanlardır.** Bataklıklırlangıcı hariç diğer türler için üremeye müsait tek alanlar oldukları için bu adalarda yuvalar üzerinde olacak olumsuzluklar türlerin alandaki üreme başarısını olumsuz yönde etkileyecektir.

Alanda yoğun sazlığın bulunduğu alanlar Akyatan Lagünü'nün kuzey kıyılarında kanallar vasıtasıyla tatlı su girişinin olduğu bölgeler ve göllerin çevresindeki eski nehir kulaklarının bulunduğu bölgeler olarak belirlenmiştir. Bu alanlar dışında her iki gölün çevresinde de tatlı su sızıntısı olan yerlerde küçük sazlıklar bulunmaktadır. Sazhorozu, sazbülbülü, büyük kamışçın, bataklık kamışçını ve diğer birçok kuş türü için tek barınma ve üreme olanağı sağlayan bu noktalar tür çeşitliliğinin olumsuz etkilenmemesi için korunmalıdır.

Kumullar ve nemli ambar oluşumları tepeli toygaz, çalı bülbülü, turaç gibi türlerin barındıkları ve üredikleri alanlar olarak belirlenmiştir. Bu yaşam alanlarına özellikle Tuzla Lagünü'nde büyük bir tarımsal faaliyet baskısı bulunduğu gözlenmiştir.

Akyatan Lagünü'nde bulunan orman birçok ötücü kuş türü ve turaç için beslenme, barınma ve üreme alanı özelliği sergilemektedir. Ormanda üreyen en yaygın ötücüler ak mukallit, çalı bülbülü, karabaşlı kirazkuşudur.

Göller çevresinde ekili olmayan tuzlu çayırların bulunduğu bölgelerin özellikle mahmuzlu kızkuşu ve bataklıklırlangıcı için önemli üreme alanları olduğu saptanmıştır.

Deniz kıyıları özellikle göçmen kıyı kuşları, martılar ve sumrular gibi deniz kuşları için beslenme olanağı sağlamaktadır. Ayrıca, kıyıya yakın kumullar akça cılıbit için önemli üreme alanları olarak belirlenmiş alanlardandır.

Pek çok tarım ilacı yoğun ve kontrolsüz kullanılan pek çok tarım ilacının turaç başta olmak üzere birçok kuş türüne büyük zarar verdiği bilinmektedir. Çalışma alanında tarım ilaçların çok yoğun ve kontrolsüz kullanılmakta, tarım ilacı kutuları ve ilaç artıkları gelişigüzel çevreye atılmaktadır. Bölgede yoğun bir şekilde anız yakılmaktadır. Mera alanlarının neredeyse tamamı son 15-20 yılda tarım alanlarına dönüştürüldüğü için otlatma doğal alanlar üzerinde yoğun baskı oluşturmaktadır. Akyatan Lagünü'nün güney kıyıları, kuzeyde bulunan sazlık-bataklık alanlar ile Tuzla Gölü'nün batı ucunda yoğun olarak otlatma yapılmaktadır. Otlatmanın yapıldığı alanlarda Büyükbaş havyanlar yerde üreyen türlere çiğneyerek yumurta ve yavrulara zarar vermektedir.

Alanda bütün yıl avcılık yasak olmasına rağmen özellikle Akyatan Lagünü'nün kuzey kıyılarında yaygın olarak kaçak avcılık yapılmaktadır. Civardaki birçok köyden göle ve sazlıklara ulaşılan yollar vardır ve bu alanlarda kontrolün çok zayıf olduğu gözlemlenmiştir. Kıyılarda bol miktarda tüneklere ve fişeklere de rastlanmıştır.

Kaçak balıkçılık faaliyetleri de özellikle kuşların ürediği adalar üzerinde baskı oluşturmaktadır. Hem Akyatan hem de Tuzla'da kaçak balıkçıların dinlenmek ve malzemelerini saklamak amacıyla bu adalara sıklıkla çıktıkları gözlemlenmiştir. Bu adalarda koloni şeklinde üreyen kuşların varlığı düşünüldüğünde adalar üzerindeki bu baskı üreyen türlere ciddi şekilde olumsuz etki yapacağı düşünülmektedir.

Terkedilmiş balık ağlarının özellikle su kuşları için büyük tehdit oluşturduğu bilinmektedir. Bunun bir örneği 20.02.2009 tarihinde Tuzla gölünde yaşanmıştır. Sahile giden sedde yolun yakınlarında, göl içerisinde bırakılmış olan ağa ayaklarından takılmış iki flamingo görülmüştür. Flamingolardan biri ölmüş şekilde bulunmuşken diğeri ağdan kurtarılarak salınmıştır.

2009 yılı Temmuz başında her iki gölde adalarda yapılan yuva sayımlarında, birçok yuvanın su altında kaldığı ve suda yüzen çok sayıda yumurta olduğu görülmüştür. Bunun neticesinde büyük sayıda küçük sumru ve sumru popülasyonu zarar görmüştür.

Fotoğraf 5: 3 su altında kalmış sumru yumurtaları

Çevrede yapılan araştırmada bunun sebebinin yağışlı geçen dönemde özellikle drenaj kanallarıyla gle çok fazla su taşındığı ve bunun neticesinde de gölde kısa süreli ve hızlı su seviyesi artışı olduğu öğrenilmiştir.

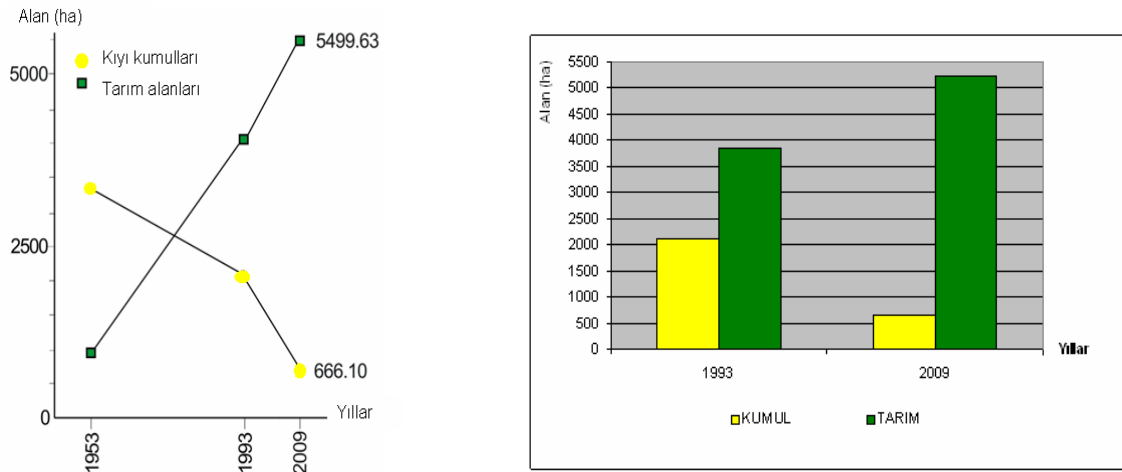
Çalışma alanı içerisinde evsel ve tarımsal çöplerin varlığı önemli bir kirlilik kaynağı olmaktadır. Tarımsal retim yapıldığı, özellikle karpuz yetiştiriciliğinde kullanılan sera naylonları tarlalardan kaldırılıp ekilmeyen (doğal alanlara) bölgelere atılmaktadır.

1.4. SOSYO-EKONOMİK ÖZELLİKLER

1.4.1. Alandaki mevcut arazi kullanımı

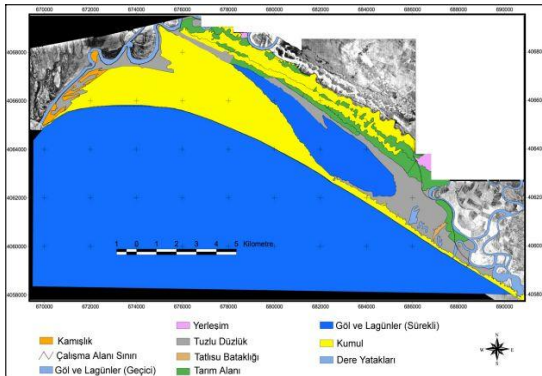
Alanı tarım ve hayvancılıkla uğraşanlar, balıkçılar ile sınırlı sayıda plaj (Tuzla plajı ve Harbiş plajı mevkiinde) olarak kullanmaktadır.

Son elli yılda alan içerisinde yer alan doğal alanların önemli bir kısmı tarım alanlarına dönüştürülmüştür. Alanın koruma altına alınması, bu süreci durdurmamıştır. Geçmişte Seyhan aşağı havzasının büyük bir bölümünü tatlı ve tuzlu su bataklıkları, çayırliklar, kumullar ve lagünlerden oluşturmakta iken, süreç içerisinde taşkınların kontrol edilmesiyle birlikte alan kullanımı doğal alanların aleyhine hızla değişmeye başlamıştır.

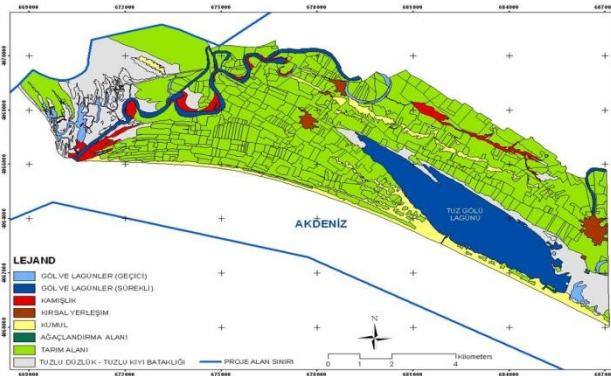

Şekil 3: 1953 yılından 2009 yılına gelinceye kadar kıyı kumulları yaklaşık 3200 hektardan 666 hektara düşmüştür. Aynı yıllarda tarım alanları ise 1100 hektardan 5500 hektara ulaşmıştır.

1953 yılı

2009 yılı

Şekil 4: Geçmişten günümüze tarım alanlarının gelişim

1.4.2. Tarım

Alanla ilişkili yerleşimlerin başlıca geçim kaynağı tarımdır. Yöre halkının %76'sı bitkisel üretimde faaliyet göstermekte ve bunların da %84'ü kendine ait toprağı işlemektedir. Tarımın koruma alanına etkisi, doğal alanların, özellikle kumul alanların tarım alanlarına dönüştürülmesi ve tarım alanlarından lagünlere taşınan tarımsal mücadele ilaç ve kimyevi gübre kalıntılarıyla olmaktadır. Adana, Türkiye'de en fazla tarım ilacı ve gübre kullanan bölgedir. Türkiye'nin birçok bölgesinde olduğu gibi yöredeki yaygın inanç daha fazla gübre ve ilaç kullanımının daha fazla etki yaratacağı şeklindedir. İlaç kullanımı tamamen bayilerin önerilerine göre yapıldığı görülmüştür.

1.4.3. Hayvancılık ve Otlatma

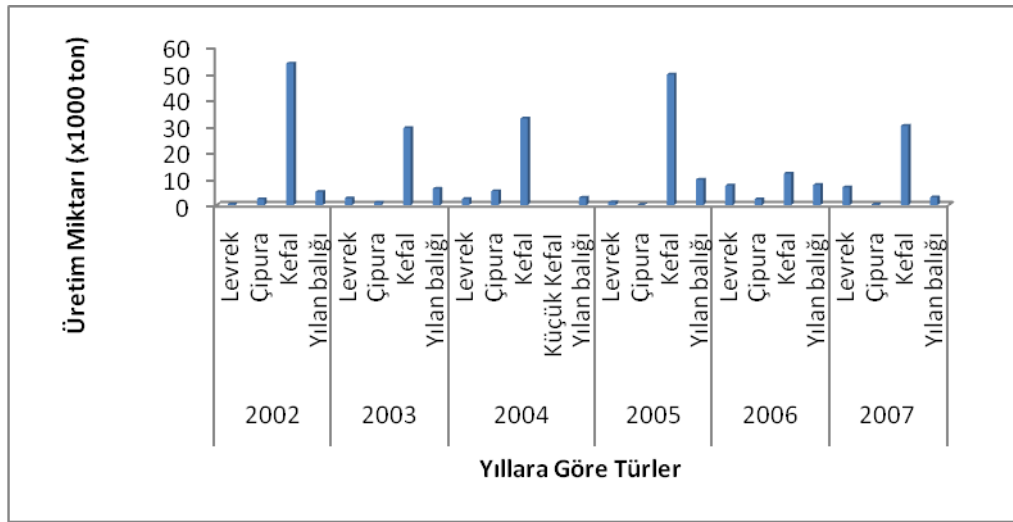
Mera alanlarının tarım alanlarına dönüştürülmesi nedeniyle hayvancılık azalmıştır. Alanla ilişkili yerleşimlerdeki hayvanların hemen hepsi koruma alanı içerisindeki doğal alanlarda otlatılmaktadır. Bu durum hem habitatlar üzerinde aşırı baskı oluşmasına hem de özellikle kuluçka döneminde kuş yuvalarının zarar görmesine neden olmaktadır.

1.4.4. Balıkçılık

Her iki lagünde de dalyan balıkçılığı yapılmaktadır. Dalyanlar bu kooperatifler tarafından işletilmektedir. Dalyanlar Özel İdare tarafından kooperatiflere veya müstecirlere kiraya verilmektedir.

Yörede avlanan belli başlı balık türleri; levrek, kefal, çupra, lüfer ve muskar'dır. Dalyanlar içerisinde avcılık düz taban tekneler (boyları 3 ile 5 m. arasında değişen ahşap kayıklar) ile, geceleri ağ atıp, 1 saat sonra toplama, tekrar ağ atma, şeklinde yapılmaktadır. Balık yakalama teknikleri olarak parakete, uzatmağı ve çevirme teknikleri kullanılmaktadır. Ağlar ortalama 120 m. uzunluğunda 1,5 m. genişliğinde olup, gözenek açıklıkları ise 24–28 mm. arasında değişmektedir.

Özellikle avlanan balık miktarıyla ilgili veriler sağlıklı olmamakla birlikte balıkçılar son 15-20 yıl içerisinde avladıkları balık miktarında 2/3 oranında azalma olduğunu belirtmektedirler. Gerek yapılan bilimsel çalışmalar, gerekse balıkçıların düşünceleri, balık stoklarının azalmasında lagünlerdeki tatlı ve tuzlu su dengesinin bozulması, lagünlerin dolarak sığlaşması, su kirliliğı ve yasadışı avlanma ile 1990'lı yıllarda kıyılarda trol çekilmesi ve yavru balık toplanmasının etkili olduğu yönündedir.

Şekil 5: Yıllara göre Akyatan Dalyanında avlanan dört balık türünün miktarları

Akyatan Lagünü'nde 1970'li yıllarda toplam balık üretimi 250-350 ton arasında değişirken, günümüzde üretim miktarının 6 kat azaldığı görülmektedir. Ayrıca, azalan balık stoklarına karşın, artan maliyetler (kira, vergi, vb.) balıkçıları daha yüksek oranlarda avlanmaya zorlamaktadır. Dalyanlarda erişkinliğe ulaşmamış balıkların avlanması, balıkların denize yumurtlamaya bırakılmaması ve yasa dışı trolle avcılık balık stoklarının aşırı tüketilmesine neden olmakta ve uzun vadede balıkçılığın sürdürülebilirliğini tehlikeye sokmaktadır.

1.4.5. Avcılık

Koruma alanı içerisinde avcılık tamamen yasak olmasına rağmen sınırlı olsa kaçak avcılık yapılmaktadır. Bunda yaygın avcılık alışkanlığının yanı sıra alandaki koruma görevlisinin yetersizliği de etkili olmaktadır..

1.4.6. Turizm

Proje alanı denize çok yakın olmasına rağmen turizm açısından herhangi bir faaliyet yoktur. Sahaya çok yakın olan Karataş ilçesi özellikle yaz ayları deniz turizmi açısından oldukça canlıdır. Koruma alanı bu faaliyetlerden doğrudan etkilenmemektedir. Koruma alanı yakın içerisinde Harbiş plajında ve Tuzla plajında günübirlik turizm ve çadır turizmi daha yaygın görülmektedir..

Son yıllarda kıyıların turizm ve dinlence için kullanım talepleri artmaktadır. Delta'nın doğal alanları "işe yaramayan ve değerlendirilmeyen alanlar" olarak görülmekte, bu alanları "değerlendirme" amacı ile kamuoyunda birçok projelerin reklamı yapılmaktadır.

Doğa turizmi

Akyatan ve Tuzla lagünleri, bunları çevreleyen tuzlu ve tatlı su bataklıkları, deniz, göl ve lagünler arasında kalan geniş kumul alanları, 1820 hektarlık kumul ağaçlandırması

ormanından oluşan Türkiye'nin Akdeniz kıyısındaki en önemli sulak alanlarından biridir. Alan binlerce kuşa beslenme, barınma ve üreme olanağı sağlamaktadır. Özellikle göç dönemlerinde ve kışın alandaki kuş nüfusu büyük sayılara ulaşmaktadır. Lagünlerle deniz arasında yer yer doğal karakteri korunabilmiş güzel kumul örneklerini bulunmaktadır. Alan aynı zamanda Türkiye'deki 112 önemli bitki alanından biridir.

Çukurova Deltası'nda Akyatan ve Tuzla Lagününün yanı sıra Yumurtalık ve Akyayan lagünleri gibi uluslararası öneme sahip iki sulakalan daha bulunmaktadır. Ayrıca alanın hemen batısında Berdan Çayı ve Göksu deltaları ile kuzeydoğuda, içinde Kırmıtlı Kuşçenneti'nin de bulunduğu Kazablanka Vadisi, kuzeyde Aladağlar, batıda Amanoslar önemli yer almaktadır. Bölge, önemli kuş alanlarıyla, önemli bitki alanlarıyla, kaplumbağa üreme alanlarıyla, deniz seviyesinden 3000 metreyi aşan farklı ekolojik karakterdeki ekosistemleriyle, zengin tarihi ve kültürel değerleriyle ekoturizm hemen bütün faaliyetleri için önemli bir potansiyele sahiptir.

Ancak, tüm bu özelliklerine rağmen bölgede ekoturizm faaliyeti yok denecek kadar azdır. Sadece çeşitli dönemlerde yurtdışından ve yurtiçinden kuş gözlemcilerin alana geldiği ifade edilmektedir. Ancak alana giriş-çıkışlar için herhangi bir kayıt tutulmadığından sayılar konusunda bilgi bulunmamaktadır.

Yörede geliştirilecek ekoturizm faaliyeti ile yöreye ekonomik girdi sağlanacağı gibi biyolojik çeşitliliğin korunmasına, yörenin sosyal ve çevresel kapasitesinin gelişmesine ve alanın yöre halkı tarafından sahiplenilmesine katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

1.4.7. Endüstri

Alanda yerleşik endüstri bulunmamaktadır. Ancak İskenderun ve Yumurtalık körfezlerinde İskenderun Demir Çelik, Botaş tesisleri, Termik Santral ve Bakü-Tiflis-Ceyhan boru hattı gibi birçok tesisle birlikte yoğun bir endüstrileşme süreci başlamıştır. Tersane ve petrol rafineleri gibi daha pek çok tesis yapım veya hazırlık aşamasındadır. Bütün bu tesislerin işletmeye alınmasıyla körfezdeki kirliliğin çok daha üst seviyelere çıkması beklenmektedir. Diğer taraftan YD3 drenaj kanalı havzasında (Adana'nın güneyinde) irili ufaklı çok sayıda sanayi tesisi bulunmaktadır. Bunların atık suları Akayatan Lagünü tehdit etmektedir.

Bölüm 2

Değerlendirme

2.1. Ekolojik Değerlendirme.

2.1.1. Akyatan ve Tuzla Lagünlerinin Koruma Değerleri;

- Akayatan ve Tuzla Lagünleri tüm Akdeniz'in en önemli deltalarından biri olan Çukurova Deltasının önemli parçalarıdır.

Delta, lagünler, bunları çevreleyen çayır ve mera alanları, tatlı ve tuzlu bataklıklar, kumullar ve tarım alanları gibi farklı ekolojik karakterde çok yaban hayatı yönünden çok değerli habitatları içermektedir.

- **Deltada uluslar arası kriterlere göre 4 uluslar arası öneme sahip sulak alan ekosistemi bulunmaktadır. Bunlardan ikisi Akyatan Lagünü ve Tuzla Lagünü'dür.**

- **Seyhan Deltası Ülkemizdeki 112 önemli bitki alanından biridir.**

Çukurova Deltasında çoğunluğu tuzcul, kumul ve sulak alanlara özgü 31 endemik ve 31 non-endemik nadir bitki türü bulunmaktadır. Bu türlerden 16'sı endemik ve 17'si nadir olmak üzere toplam 33 tür, yönetim planına konu alanda yer almaktadır.

Korumada öncelikli (nadir ve nesli tehlike altında olan) türlerin büyük bir çoğunluğunun kumul tepeleri ve kum ambarları üzerinde yer almaktadır.

- **Akyatan ve Tuzla lagünleri her ikisi de ayrı ayrı önemli kuş alanı özelliği taşımaktadır.**

Türkiye üzerinden geçen iki önemli kuş göç yolu üzerinde bulunması, deltayı daha değerli kılmaktadır. nın önemini artırmaktadır. Her yıl göç sırasında yüzbinlerce sokuşu Çukurova Deltası'ndaki sulakalanlarda konaklamaktadır.

Alanda 20 000'in üzerinde sokuşu düzenli olarak kışlamaktadır.

Akyatan Lagünü ile deniz arasındaki orman birçok ötücü kuş türü ve turaç için beslenme, barınma ve üreme alanıdır.

Lagünlerin çevresindeki tuzlu çayır ve bataklıklar özellikle mahmuzlu kızkuşu ve bataklık kırlangıcı için önemli üreme alanlarıdır.

Tabaklar köyü yakınında Seyhan Nehri kenarında bulunan söğütlük alanda gece balıkçılı, alacabalıkçıl, küçük akbalıkçıl, sığır balıkçılı ve küçük karabatak üremektedir.

Deltada flamingolar için potansiyel üreme alanları bulunmaktadır. Zaman zaman alanda kuluçka yaptıkları düşünülmektedir.

- **Tuzla ve Akyatan lagünlerinde bulunan doğal oluşumlar ve sonradan insan müdahalesiyle oluşturulmuş yapay habitatlar, birçok memeli türü için uygun yaşam alanları oluşturmuştur.**

Saz kedisi (*Felis chaus*); küresel ölçekte nesli tehlike altında olmamasına karşın Türkiye ve Kafkasya populasyonları hayli parçalanmış ve noktasal bölgelere sıkışmıştır. Ancak türün Delta'da oldukça sağlıklı bir populasyonu bulunmaktadır.

- **Çukurova Deltası sahil kumulları, kertenkeleler, yılanlar, kara kaplumbağaları, deniz kaplumbağaları, sapankuyruk ve ağaç kurbağaları için çok önemli yaşam alanlarıdır.**

Akyatan kumsalları, nesli küresel ölçekte tehlike altında olan *Chelonia mydas* türü deniz kaplumbağasının tüm Akdeniz'deki en önemli yuvalama kumsallarından biridir.

Seyhan Nehri kıyıları, Yumuşak Kabuklu Nil Kaplumbağası (*Trionyx triunguis*) için Çukurova Deltası'ndaki en önemli üreme alanıdır.

- Alanda Ülkemizin önemli dalyanlarından ikisi alanda bulunmaktadır.
- Alan olta balıkçılığı, kuş gözlemciliği, doğa yürüyüşleri için uygun ortamlarıyla doğa turizmi için potansiyel değer taşımaktadır.

2.1.2. Flora ve Fauna Değerlendirilmesi

FAUNA DEĞERLENDİRMESİ															
MEMELİLER		HABİTAT TİPİ									KRİTERLER				
Latince ismi	Türkçe ismi	Kumul Ormanı	Lagünler	Makilik	Kumullar	Ambarlar	Tuzlu bataklıklar	Seyhan nehri	Menderesler	Eski nehir yatağı	IUCN	BERN sözleşmesi	Ulusal	Tür	Yoğunluğu
<i>Cervus elaphus</i>	Kızılgeyik	X									NC	2			Çok düşük
<i>Sus scrofa</i>	Yabandomuzu	X		X							NC	2			Yüksek
<i>Lepus europeus</i>	Yabani tavşan	X		X	X						NC	2			Orta
<i>Canis aureus</i>	Çakal	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NT	3			Yüksek
<i>Vulpes vulpes</i>	Tilki	X						X			NC	2			Düşük
<i>Meles meles</i>	Porsuk	X		X	X						NC	2	5		Düşük
<i>Martes foina</i>	Kaya sansarı										NC	2	5		Orta
<i>Mustela nivalis</i>	Gelincik										NC	2	5		Orta
<i>Felis chaus</i>	Saz kedisi	X	X	X				X	X	X	NT	3			Yüksek
<i>Herpestes incneumon</i>	Kuyruksüren	X	X	X	X			X	X	X	NC	2			Yüksek
<i>Hystrix indica</i>	Oklu kirpi	X		X							NC	2	8		Düşük
<i>Erinaceus concolor</i>	Kirpi	X		X							NC	2			Orta
<i>Meriones tristrami</i>	Çöl sıçanı	X		X	X						NC	2			Yüksek
<i>Rattus norvegicus</i>	Göçmen sıçan	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NC	2			Yüksek
<i>Rattus rattus</i>	Ev sıçanı	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NC	2			Yüksek
<i>Mus macedonicus</i>	Ev faresi	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NC	2			Yüksek
<i>Nannospalax ehrenbergi</i>	Kör fare			X							NC	2			Orta
<i>Crocidurasuaveolens</i>	Sivriburunlu tarlafaresi	X	X	X	X	X	X	X	X	X	NC	2			Orta

SÜRÜNGENLER		HABİTAT TİPİ									KRİTERLER					
Latince ismi	Türkçe ismi	Ormanı	Lagünler	Makilik	Kumullar	Ambarlar	bataklıklar	nehri	Menderesler	Kumsallar	IUCN	BERN	Ulusal	Yerel	Yoğunluğu	Toplam
<i>Emys orbicularis</i>	Benekli Kaplumbağa										NR-nt	3	5			8
<i>Testudo graeca</i>	Adi Tosbağa										VU	6	5			11
<i>Caretta caretta</i>	Deniz Kaplumbağası									X	E	8	5			13
<i>Chelonia mydas</i>	Çorba Kaplumbağası									X	E	8	5			13
<i>Trionyx triunguis</i>	Nil Kaplumbağası							X					5			5

ÇİFT YAŞAMLILAR		HABİTAT TİPİ									KRİTERLER						
Latince ismi	Türkçe ismi	Kumul Ormanı	Lagünler	Makilik	Kumullar	Ambarlar	Tuzlu bataklıklar	Seyhan nehri	Menderesler	Kumsallar	IUCN	AB direktifi	BERN	Ulusal	Yerel	Tür Yoğunluğu	Toplam
Pelobates syriacus	Toprak Kurbağası												5				5
Bufo viridis (Laurenti, 1768)	Gece Kurbağası												5				5

FLORA DEĞERLENDİRMESİ															
BİTKİLER		HABİTAT TİPİ										KRİTERLER			
Latince ismi	Türkçe ismi	Tatlı su birikintileri	Kumul Ormanı	Lagünler	Makilik	Kumullar	Ambarlar	Tuzlu bataklıklar	Seyhan nehri	Menderesler	Eski nehir yatağı	GLOBAL IUCN	BERN sözleşmesi	BÖLGESEL-IUCN	Tür Yoğunluğu
<i>Trigonella halophila</i> (Fabaceae)*	tuzcul kum buyı							x			x	CR		CR	
<i>Trigonella cylindracea</i> (Fabaceae)	silindirik kum buyı					x						CR		CR	
<i>Trigonella cephalotes</i> (Fabaceae)*	Kum buyı					x						VU		CR	
<i>Alopecurus myosuroides</i> var. <i>latialatus</i> (Poaceae)*	İnce tilki kuyruğu		x								x	CR		CR	
<i>Bromus psammophilus</i> (Poaceae)*	kumul otu					x						CR	Y	CR	
<i>Silene pompeipolitana</i> (Caryophyllaceae)*	Kum karanfili		x			x						CR	Y	CR	
<i>Tamarix duezenlii</i> (Tamaricaceae)*	Tüylü ılgın							x			x	CR		CR	
<i>Tamarix tetragyna</i> (Tamaricaceae)	kumul ılgını							x			x			CR	
<i>Limonium ocymifolium</i> (Plumbaginaceae)	topak deniz lavantası							x						CR	
<i>Callitriche truncata</i> ssp.occidentalis (Callitrichaceae)	Kuş otu	x												CR	

<i>Rhamnus hirtellus (Rhamnaceae)*</i>	tüylü çehri				x	x							VU		EN	
<i>Cyprinia gracilis (Asclepiadaceae)</i>	Sahil ipeklisi		x		x										EN	
<i>Suaeda prostrata ssp.anatolica(Chenopodiaceae)*</i>	Anadolu soda bitkisi							x					VU		EN	
<i>Beta trojana var.trojana (Chenopodiaceae)*</i>	Yabani pancar			x				x					EN	Y	VU	
<i>Centaurea calcitrapa ssp.cilicica (Asteraceae)*</i>	Çayır Peygamber çiçeği										x		VU		VU	
<i>Centaurea solstitialis ssp. Pyracantha (Asteraceae)*</i>	Sarı peygamber çiçeği										x		VU		VU	
<i>Fuirena pubescens (Cyperaceae)</i>	şemsiyeli hasır otu										x				VU	
<i>Helianthemum stipulatum (Cistaceae)</i>	Güneş gülü		x		x	x									VU	
<i>Plantago crassifolia (Plantaginacea)</i>	Kumul sinir otu		x		x	x	x								VU	
<i>Chara aspera (Characeae)</i>	Su şamdani	x									x				VU	
<i>Crataegus sinaica (Rosaceae)</i>	Tüylü alıç		x		x										VU	
<i>Dactyloctenium aegyptium (Poaceae)</i>	Karga ayağı					x					x				VU	
<i>Astragalus suberosus ssp. mersinensis (Fabaceae)*</i>	mersin çoban yastığı				x	x							VU		VU	
<i>Trigonella cilicica (Fabaceae)*</i>	Tüylü kum buyı		x			x									VU	

<i>Trigonella cilicica (Fabaceae)*</i>	Tüylü kum buyı		x			x												VU	
<i>Stachys germaniaca L. subsp. heldrechii (Labiatae)</i>	Bataklık karabaşı								x		x							VU	
<i>Rhamnus alaternus (Rhamnaceae)</i>	Tüysüz çehri				x	x												VU	
<i>Limonium graecum var. Graecum (Plumbaginaceae)</i>	Deniz lavantası							x										NT	
<i>Scrophularia floribunda (Scrophulriaceae)</i>	Kum sıraca otu		x															NT	
<i>Eclipta prostrata (Asteraceae)</i>	Yalancı papatya							x										NT	
<i>Convolvulus lanatus (Convolvulaceae)</i>	tüylü sarmaşık					x												NT	
<i>Ophrys transyrcana ssp. amanensis (Orchidaceae)*</i>	Amanos orkidesi		x		x												NT	NT	
<i>Puccinellia koeieana ssp. anatolica (Poaceae)*</i>	çayırılık otu							x									NT	CD	
15 endemik (*) + 18 nadir endemik olmayan bitki taxonu																			
CR: Kritik tehlikede	EN: Tehlikede		VU: Hassas;;;					NT: Tehlike altına girebilir											
CD: Korumaya bağımlı																			

2.1.3. Niteliksel Değerlendirme

Hassaslık: Akyatan ve Lagünlerindeki bir çok habitat ve özellik hassastır.

Kumullar: Kumullardaki bitki örtüsü aşırı otlatmaya karşı duyarlıdır.

Lagünler: Drenaj kanallarından ve kumullardan gelen sedimente; tarım, evsel ve sanayiden kaynaklanan kirlenmeye karşı hassastır. Tatlı-tuzlusu dengesinin bozulmasına karşı hassastır.

Deniz kaplumbağası yavruları, yuvadan çıkışta, çakal ve yengeç gibi predatörlere, kara tarafında bulunan ışığa, kumsallardaki engellere karşı çok hassastır.

Adalarda ve ağaçlarda üreyen kuşlar: Adalarda ve ağaçlarda üreyen kuşlar üreme döneminde insan faaliyetlerine karşı çok hassastır.

Nadirlik: Halep Çamlığı ormanı, Halep Çamının Türkiye’de orman oluşturduğu iki alandan biridir.

Turaç Türkiye’de sadece Göksu ve Çukurova deltalarında görülmektedir. Saz kedisi, kuyruksüren, yumuşak kabuklu Nil kaplumbağası alanda görülen nadir hayvan türleridir. Alanda bir alana özgü, altı nadir bitki türü bulunmaktadır.

Doğallık: Akyatan ve Tuzla Lagünlerinde, Türkiye’de doğal karakteri büyük ölçüde korunmuş hala sağlıklı durumda kumul ekosistemleri, çamur düzlükleri ve adalar, bulunmaktadır.

Tipiklik: Alan tipik bir Akdeniz delta ekosistemine iyi bir örnektir

Büyüklik: Akyatan ve Tuzla lagünleri Türkiye’nin en büyük deltası olan Çukurova deltasının en önemli parçasıdır. Çukurova Deltası tüm Akdeniz’in en büyük ve en önemli deltalarından biridir.

Çeşitlilik: Akyatan ve Tuzla lagünleri tatlı ve tuzlu su ekosistemleri, tatlı ve tuzlu su bataklıkları, çamur düzlükleri, geniş sazlıklar, kumullar, kumul ormanları, drenaj kanalları ve nehir ağızları gibi farklı yaşama ortamları değişik türden çok zengin canlı topluluklarının yaşamasına olanak sağlamaktadır.

Deltadaki sulak alanlar Akdeniz’in su düzeylerinin değişmeye başladığı 4. dönemin sonunda (10.000 yıl önce) oluşmaya başlamıştır. Seyhan ve Ceyhan nehirlerinin yataklarından taşmasıyla geniş göl ve bir bataklıklar oluşmuş; bu bataklık ve göllerin zamanla kumların kıyıda oluşturduğu kordonla denizden ayrılmasıyla bugünkü görünümünü almıştır.

BÖLÜM 3

YÖNETİM PLANI

3.1. AKYATAN VE TUZLA LAGÜNLERİ YÖNETİM PLANI PLAN HÜKÜMLERİ

“Akyatan ve Tuzla Lagünleri Sulak Alanı Koruma Bölgeleri”ni gösteren 1/25000 ölçekli haritalar, yönetim planı kapsamında üretilen ve plan ekinde verilen diğer haritalar, koruma bölgeleri plan kararları ve Yönetmelikte tanımlanan uygulama esasları, Akyatan ve Tuzla Lagünleri ile Yönetim Planı ile bir bütündür. Yönetim Planı’nın onaylanmasının ardından Yönetmeliğin 22. Maddesi gereği yürürlükte bulunan çevre düzeni planları yönetim planına uygun olarak revize edilecektir.

Koruma Bölgeleri plan hükümleri

Ekolojik etkilenme bölgeleri;

1. Alanın ekolojik karakterinin korunması esastır.
2. Mevcut arazi kullanımı dışında yeni tarımsal alanlar açılması yasaktır.
3. Doğal yapısı ve ekolojik özellikleri bozulmuş alanlarda yönetim planlarının ve bilimsel raporların öngördüğü rehabilitasyon ve restorasyon çalışmaları yapılır.
4. Eğitim ve bilimsel amaçlı faaliyetler ile kuş gözlemi ve görüntü alınması Bakanlığın iznine tabidir.
5. Yönetim planında öngörülmüş günübirlik ve/veya Bakanlıkça onaylanmış “Ekoturizm Planı”nda öngörülen günü birlik kullanım amaçlı lokanta, büfe, çay bahçesi, plaj kabini, gezi parkurları, kuş gözlem kuleleri, yürüyüş yolları inşa edilebilir.
6. Diğer faaliyetler Bakanlığın iznine tabidir.

Tampon Bölgeler;

Tampon bölgelerdeki koruma ve kullanım esasları 17/5/2005 tarihli ve 25818 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “Sulak Alanların Korunması Yönetmeliğinin 21. Maddesinde öngörülen hükümlere göre yürütülecektir.

Kumul rehabilitasyon bölgesi;

Tuzla lagününün güneyinde 392 hektarlık alanı kapsamaktadır. Alanda az da olsa yasa dışı açılmış tarım alanları, bitki örtüsünün zayıflaması nedeniyle rüzgar erozyonu ile bozulmuş kumul tepeleri yer almaktadır. Bozulmuş alanlar uygun yöntemle kumul tespit çalışması bitkilendirme yapılarak rehabilite edilecektir. Bitkilendirmede tamamen alana özgü kumul bitkileri kullanılacaktır. Rehabilitasyon çalışması süresince alan dalyan balıkçılığının dışında insan kullanımına yasaklanacaktır.

Kaplumbağa üreme bölgesi;

Akyatan kumul ormanı ile deniz arasında 20 km.lik sahil şeridini (Harita-?) kapsamaktadır. Alan nesli küresel ölçekte tehlikede olan yeşil deniz kaplumbağasının (Chelonia mydas) ülkemizdeki en önemli üç üreme alanından biridir. Yeşil deniz kaplumbağası alanda her yıl 250-400 yuva yapmaktadır.

Yuvalama dönemi olan 1 Haziran 15 Eylül tarihlerinde aşağıda belirtilen tedbirler uygulanmalıdır.

1. Akyatan kumsalına giriş noktaları üreme döneminde bir bariyerle kapatılmalı ve üreme dönemi boyunca kumsala araçların girişi önlenmelidir.
2. Giriş noktalarına, kumsalın deniz kaplumbağası üreme kumsalı olduğunu belirten ve üzerinde kumsal kullanımında uyulması gereken kuralları içeren bilgilendirme levhaları yerleştirilmelidir.
3. Üreme dönemi boyunca kumsalda kaçak olarak yapılan ağla balık avcılığı önlenmelidir.
4. Yavru çıkış döneminden önce kumsalın ağ, çöp vb. malzemeler temizlenmelidir.

Günübirlik kullanım alanları;

Planlama alanı içerisinde iki noktada günübirlik kullanım alanı öngörülmüştür.

- I. Alan: Karataş Harbiş plajı (Aşağıda haritada verilmiştir.)
- II. Alan: Tuzla Plajı (Aşağıda haritada verilmiştir.)

Her iki günübirlik kullanım alanı için ilgili belediyelerce günübirlik kullanım planları hazırlanacak, ilgili kurumlar ve Orman ve Su İşleri Bakanlığınca onaylandıktan sonra uygulamaya konacaktır.

Bu harita Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Bu harita Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Mutlak Koruma Bölgesi;

Ulusal Sulak Alan Komisyonunca yönetim planının onaylanmasını müteakip Yerel Sulak Alan Komisyonu tarafından oluşturulacak komisyon marifetiyle mutlak koruma bölgesi sınırları yeniden belirlenecektir.

3.2. FAALİYET PLANLARI

İdeal Hedefler

- 1. Hassas habitatların ve onlara bağlı biyolojik çeşitliliğin korunması ve iyileştirilmesi**
- 2. Tarım, balıkçılık, hayvancılık, rekreasyon gibi sosyoekonomik faaliyetlerin alanla uyumlu ve biyolojik çeşitliliği koruyacak şekilde yapılmasının sağlanması**
- 3. Biyolojik çeşitliliğin üzerindeki baskının azaltılması için alternatif ve ek sosyo-ekonomik faaliyetlerin desteklenmesi**
- 4. Küresel iklim değişikliğine bağlı deniz seviyesi yükselmesinin deltadaki etkileri azaltıldı ve uyum sağlandı**
- 5. Alanın uzun vadeli geleceği için katılımcı, yönetim ve izleme mekanizması oluşturuldu**

İdeal hedef 1

Hassas habitatların ve onlara bağı biyolojik çeşitliliğin korunması ve iyileştirilmesi

Harita 1: Tuzla Lagünü kuzeyindeki kumullar

Bu harita Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Uygulama hedefi 1.1

2017 yılı sonu itibariyle Tuzla Gölü'nün kuzeyinde parçalanmış kumul ekosistemlerinin ekolojik bütünlüğünü ve devamlılığını sağlayacak şekilde toplulaştırılması ve rehabilite edilmesi (Harita-1).

Faaliyet No:	1.1.1
Faaliyetin Adı:	Korunması gereken kumul ekosistemlerini toplulaştırmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Valilik (Karataş Kaymakamlığı) Toprak Reformu Kurumu Toplulaştırma Dairesi Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Milli Emlak Müdürlüğü Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü- Mera Komisyonu Tapu Kadastro Müdürlüğü ÇÜ Peyzaj ve Biyoloji Bölümleri
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagünlerinin kuzeyinde (Harita-1)
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren
Faaliyet akış planı	Alanda hazineye ait tarım alanları ile mutlak korunması gerekli kumul ekosistemlerinin çevresinde yer alan ve ekolojik bütünlüğün sağlanması amacıyla rehabilitasyonu öngörülen şahsa ait arazilerin, toplulaştırma kapsamında hazine arazileriyle değiştirilecek. Bunun için planın onaylanarak yürürlüğe konmasının takiben çalışmanın programa alınması için Toprak Reformu Genel Müdürlüğü nezdinde Orman ve Su İşleri Bakanlığınca girişimde bulunacak. Korunması öngörülen doğru alanların toplulaştırılması için ÇÜ Biyoloji ve Peyzaj Mimarlığı bölümleri toplulaştırma çalışmalarına katılacaklar
Personel, ekipman, maliyet	Toplulaştırma personeli, danışmanlar, ilgili yönetim planı yürütme komitesi üyeleri
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

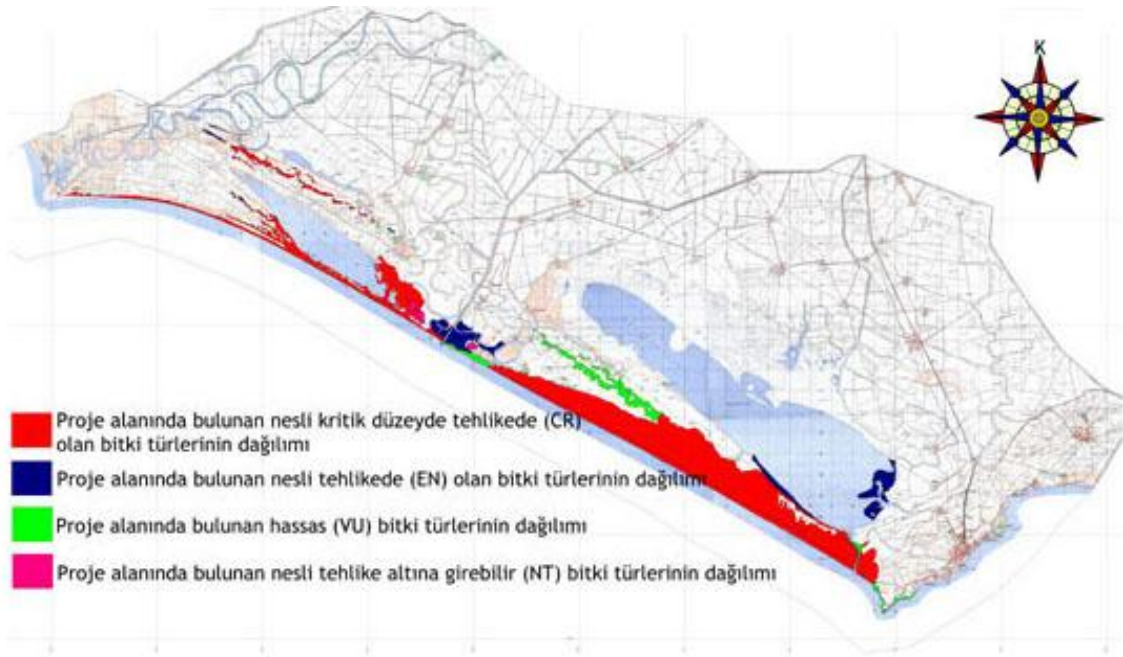
Faaliyet No:	1.1.2:
Faaliyetin Adı:	Toplulaştırılmış ve rehabilite edilecek alan sınırlarını tel örgülerle çevirmek ve tel örgülere bilgilendirme tabelaları yerleştirmek.
Sorumlu Kurum	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği Tuzla Belediyesi, Tabaklar Köyü Muhtarlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Yerel Sulak Alan Komisyonu
Nerede?	Tuzla Lagünü'nün kuzeyinde toplulaştırılmış alanlarda
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Toplulaştırmanın tamamlanmasını takiben
Faaliyet akış planı	Faaliyet toplulaştırma işlemi tamamlandıktan sonra başlanacak. Faaliyetin projelendirilecek ve maliyet hesabı yapılacaktır. Proje Bakanlık Döner Sermaye Bütçesine teklif edilecek. Bütçenin kabul edilmesini takiben proje uygulanacaktır. Rehabilite alanını ve rehabilitasyon amacını anlatan bilgilendirme tabelaları hazırlanarak tel örgülere asılacaktır.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyetin projelendirilmesi ve uygulanması Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecektir.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.1.3
Faaliyetin Adı:	Kumul yapısı bozulmuş alanlarda bitkilendirme yapmak.
Sorumlu Kurum	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Ağaçlandırma ve Erozyonla Mücadele Şube Müdürlüğü ÇÜ Peyzaj Mimarlığı, ÇÜ Biyoloji Bölümü Doğa Araştırmaları Derneği Adana
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tuzla Lagününün kuzeyindeki rehabilitasyon alanında (Harita-1)
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Toplulaştırma işleminin tamamlanmasını takiben
Faaliyet akış planı	ÇÜ Peyzaj Mimarlığı ve ÇÜ Biyoloji Bölümü işbirliği halinde “rehabilitasyon” projesi hazırlayacaklar. Hazırlanan proje Orman Bölge Müdürlüğü ve Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü’nün işbirliği ile uygulanacaktır.
Personel, ekipman, maliyet	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından sağlanacak.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü (Prof.Dr. Tuluhan YILMAZ) Çukurova Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü (Doç.Dr. Halil ÇAKAN) Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.1.4
Faaliyetin Adı:	Rehabilitasyon çalışmalarının korunmasına ve amaç dışı kullanımların önlenmesine yönelik düzenli denetimler yapmak.
Sorumlu Kurum	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Tuzla Belediyesi Tabaklar Köyü Muhtarlığı İlçe Jandarma Komutanlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tuzla Lagününün kuzeyindeki rehabilitasyon alanında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim Planı uygulama süresince (sürekli)
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Tuzla İlçe Jandarma Komutanlığı tarafından rehabilitasyon alanında amaç dışı kullanımların önlenmesine ve alanın korunmasına yönelik en az haftada bir gün düzenli denetimler yapılacaktır. Faaliyete ilişkin hazırlanan rapor, her yıl Yürütme Komitesinin Değerlendirme toplantılarında sunulacaktır.
Personel, ekipman, maliyet	Denetim giderleri ilgili birimlerce karşılanacaktır.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.1.5
Faaliyetin Adı:	Rehabilitasyon çalışmalarının etkisini ölçmek
Sorumlu Kurum	ÇÜ Biyoloji ve Peyzaj Bölümleri (Prof. Dr. Tuluhan Yılmaz ve Doç. Dr. Hali Çakan)
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tuzla Lagününün kuzeyindeki rehabilitasyon alanında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim Planı uygulama süresince her yıl mayıs ayında
Faaliyet akış planı	Sorumlu kurum tarafından iyileştirme çalışması öncesi alanın durumu (rehabilite edilecek kumulların kapladığı alan, bozulma düzeyi vs.) belirlenecek. İyileştirme çalışması başladıktan sonra her yıl mayıs ayında alanda inceleme yapılarak rapor düzenlenecek ve Yürütme Komitesine sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Uzmanların alana ulaşımı Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü (Doğa Koruma ve Milli Parklar Şubesi) tarafından sağlanacak. Alan değerlendirme çalışmalarında Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü personeli yardımcı olacak.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Harita 2: Proje alanında bulunan korumada öncelikli bitki türlerinin dağılım haritası

Bu harita Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Uygulama hedefi 1.2

Yönetim planı süresince korumada öncelikli bitki türlerinin (Harita-2, Tablo-1) Çukurova Delta'sında varlıklarını sürdürmelerinin sağlanması.

BİTKİLER		KRİTERLER			
Latince ismi	Türkçe ismi	Global IUCN	BERN sözleşmesi	Bölgesel IUCN	Türkiye Yönlüğü
<i>Trigonella halophila</i> (Fabaceae)*	Tuzcul kum buyı	CR			
<i>Trigonella cylindracea</i> (Fabaceae)	Silindirik kum buyı	CR		CR	
<i>Trigonella cephalotes</i> (Fabaceae)*	Kum buyı	VU		CR	
<i>Alopecurus myosuroides</i> var. <i>latialatus</i> (Poaceae)*	İnce tilki kuyruğu	CR		CR	
<i>Bromus psammophilus</i> (Poaceae)*	Kumul otu	CR	Y	CR	
<i>Silene pompeiopolitana</i> (Caryophyllaceae)*	Kum karanfili	CR	Y	CR	
<i>Tamarix duezenlii</i> (Tamaricaceae)*	Tüylü ılgın	CR		CR	
<i>Tamarix tetragyna</i> (Tamaricaceae)	Kumul ılgını			CR	
<i>Limonium ocyimifolium</i> (Plumbaginaceae)	Topak deniz lavantası			CR	
<i>Callitriche truncata</i> ssp. <i>occidentalis</i> (Callitrichaceae)	Kuş otu			CR	
<i>Rhamnus hirtellus</i> (Rhamnaceae)*	Tüylü çehri	VU		EN	
<i>Cyprinia gracilis</i> (Asclepiadaceae)	Sahil ipeklisi			EN	
<i>Suaeda prostrata</i> ssp. <i>anatolica</i> (Chenopodiaceae)*	Anadolu soda bitkisi	VU		EN	
<i>Beta trojana</i> var. <i>trojana</i> (Chenopodiaceae)*	Yabancı pancar	EN	Y	VU	
<i>Centaurea calcitrapa</i> ssp. <i>cilicica</i> (Asteraceae)*	Çayır Peygamber çiçeği	VU		VU	
<i>Centaurea solstitialis</i> ssp. <i>Pyracantha</i> (Asteraceae)*	Sarı peygamber çiçeği	VU		VU	
<i>Fuirena pubescens</i> (Cyperaceae)	Şemsiyeli hasır otu			VU	
<i>Helianthemum stipulatum</i> (Cistaceae)	Güneş gülü			VU	
<i>Plantago crassifolia</i> (Plantaginaceae)	Kumul sinir otu			VU	
<i>Chara aspera</i> (Characeae)	Su şamdanı			VU	
<i>Crataegus sinaica</i> (Rosaceae)	Tüylü alıç			VU	
<i>Dactyloctenium aegyptium</i> (Poaceae)	Karga ayağı			VU	
<i>Astragalus suberosus</i> ssp. <i>mersinensis</i> (Fabaceae)*	Mersin çoban yastığı	VU		VU	
<i>Trigonella cilicica</i> (Fabaceae)*	Tüylü kum buyı			VU	
<i>Stachys germaniaca</i> L. subsp. <i>heldrechii</i> (Labiatae)	Bataklık karabaşı			VU	
<i>Rhamnus alaternus</i> (Rhamnaceae)	Tüysüz çehri			VU	
<i>Limonium graecum</i> var. <i>Graecum</i> (Plumbaginaceae)	Deniz lavantası			NT	
<i>Scrophularia floribunda</i> (Scrophulariaceae)	Kum sıracı otu			NT	
<i>Eclipta prostrata</i> (Asteraceae)	Yalancı papatya			NT	
<i>Convolvulus lanatus</i> (Convolvulaceae)	Tüylü sarmaşık			NT	
<i>Ophrys transyrcana</i> ssp. <i>amanensis</i> (Orchidaceae)*	Amanos orkidesi	NT		NT	
<i>Puccinellia koeieana</i> ssp. <i>anatolica</i> (Poaceae)*	çayırlik otu	NT		CD	
15 endemik (*) + 18 nadir endemik olmayan bitki taxon					

Faaliyet No:	1.2.1
Faaliyetin Adı:	Korumada öncelikli bitki türlerinin kümelenmiş yayılım alanlarında izleme parselleri oluşturmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği ÇÜ Biyoloji Bölümü ve Peyzaj Mimarlığı Bölümü Doç. Dr. Halil ÇAKAN Prof. Dr. K.Tuluhan YILMAZ
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagünleri sulak ala koruma bölgelerinde
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılında
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü teknik personeli ve Danışman bilim insanından oluşan ekibin ilkbahar ve yaz başında yapacağı iki arazi çalışmasıyla faaliyete konu bitkilerin (liste-1) kümelenmiş yayılım alanlarında izleme parselleri oluşturulacak. İzleme parselleri (koordinatlarıyla birlikte) CBS tabanlı alan haritasına işlenecek. Danışman tarafından çalışma sırasında Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü personeline izleme metodolojisi ve veri girişi hakkında eğitim verilecek. Arazi çalışması sırasında bitkilerin ve yaşama alanlarının fotoğrafları çekilecek ve arşivlenecek. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin 2015 yılı yıllık değerlendirme toplantısına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü 2 teknik personeli, bilim insanları Ulaşım için araç ve akaryakıt giderleri (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.2.2.
Faaliyetin Adı:	İzleme parsellerinde korumada öncelikli bitki türlerindeki değişimleri izlemek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	ÇÜ Biyoloji Bölümü ve Peyzaj Mimarlığı Bölümü Doç. Dr. Halil ÇAKAN Prof. Dr. K.Tuluhan YILMAZ
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı proje sınırındaki izleme parsellerinde.
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2015 yılından itibaren her yıl Kumul habitatlardaki nadir ve endemik türlerin izlenmesi Nisan ve Mayıs ayları Tuzcul alanlardaki nadir ve endemik türlerin izlenmesi- Temmuz ve ağustos ayları
Faaliyet akış planı	2014 yılı itibaren her yıl Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından 1.1.1 nolu faaliyet ile belirlenen izleme parsellerinde korumada öncelikli bitki türleri için örtüş oranları ölçülecek ve izleme formlarına işlenecek. İzleme formları değerlendirilmek üzere Doç. Dr. Halil ÇAKAN, Prof. Dr. K.Tuluhan YILMAZ'a iletilecektir. Arazi çalışması sırasında bitkilerin ve yaşama alanlarının fotoğrafları çekilecek ve arşivlenecek. Danışmanların yorumları da eklenerek Yürütme Komitesinin Yıllık Değerlendirme Toplantısı'na sunulmak üzere rapor edilecek. Eğer türlerin durumunda olumsuz bir değişim varsa bunun nedenlerini araştırmak, araştırma sonucu hazırlanacak rapor doğrultusunda ve gerekli tedbirleri almak.
Personel, ekipman, maliyet	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü teknik personeli ve bilim insanları Ulaşım için araç ve akaryakıt giderleri (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.2.3:
Faaliyetin Adı:	Kumulların önemi, korunması ve hukuki durum konularında yöre halkına yönelik bilgilendirme çalışmaları yapmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	ÇÜ Biyoloji ve Peyzaj Mimarlığı bölümleri İlçe Jandarma Komutanlığı Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Kapıköy ve Tabaklar köyleri ilköğretim okulları öğretmen ve yöneticileri
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Kaymakamlık Karataş İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
Nerede?	Kapıköy ve Tabaklar köylerinde kahvehanelerde ve okullarda
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren her yıl iki defa
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Doğa Araştırmaları Derneği Adana temsilciliği, konuyla ilgili bilgilendirme programı ve bilgilendirici materyal hazırlayacaklar. Köy kahvelerinde yöre halkına yapılacak bilgilendirme çalışmaları için köy muhtarlarıyla en az 20 gün önce iletişime geçilerek tarih ve yer belirlenecek. Yöre halkına duyurular yapılacak. Köy imamaları ile ilişki kurularak camilerde bilgilendirme yapılması sağlanacak. Kahvelere bilgilendirici posterler asılacak. Köy kahvelerinde bilim insanlarının da katılımıyla hazırlanan programa uygun olarak bilgilendirmeler yapılacak. Kaymakamlık ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğünden izin alınarak hazırlanan programa uygun olarak Tabaklar ve Kapıköy ilköğretim okullarında eğitimler yapılacak. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin Yıllık Değerlendirme Toplantısı'na sunulmak üzere rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumlusu (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü , ÇÜ Biyoloji ve Peyzaj Mimarlığı Bölümü desteğiyle) Ulaşım için araç ve akaryakıt giderleri (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Doç. Dr. Halil ÇAKAN, Prof. Dr. K.Tuluhan YILMAZ
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.2.4:
Faaliyetin Adı:	Özellikle ekim dönemlerinde olmak üzere düzenli denetimler yapmak
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	İlçe Jandarma Komutanlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Valilik ve Yürütme Komitesi
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagünleri kumul alanlarında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren sürekli
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve İlçe Jandarma Komutanlığı tarafından özellikle ekim dönemleri olmak üzere tüm kumul alanlarında, kumul restorasyonu ve kumul rehabilitasyonu alanlarında kumulların korunmasına yönelik düzenli denetimler yapılacaktır. Basit bir “Denetleme Formu” hazırlanacak; gerek Jandarma, gerekse Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından her denetimde ”Denetleme Formu” doldurulacak. Denetleme formlarına dayanılarak hazırlanan rapor, her yıl Yürütme Komitesinin Yıllık Değerlendirme toplantısına sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Denetim personeli ve ulaşım için araç ve akaryakıt giderleri, denetim yapan kurumlar tarafından sağlanacak. (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve İlçe Jandarma Komutanlığı)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi Adana ili Yerel Sulak Alan Komisyonu

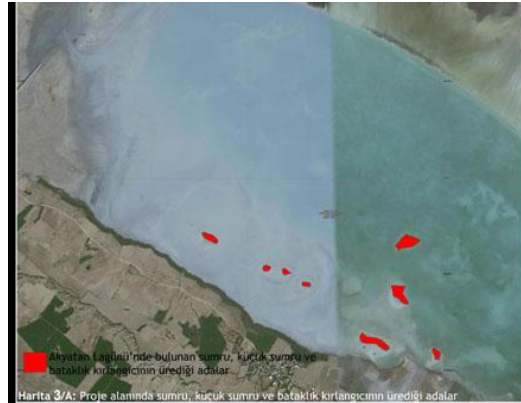
Faaliyet No:	1.2.5
Faaliyetin Adı:	Nesli (alanda) kritik düzeyde tehlikede olan bitki türlerini uygun alanlarda yetiştirmek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	ÇÜ Biyoloji ve Peyzaj Mimarlığı bölümleri Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı proje alanında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren yönetim planı uygulama süresince
Faaliyet akış planı	Alanda bulunduğu habitatlarda yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan korumada öncelikli bitki türlerinin 2013 yılında tohumları veya üreme organları toplanacak. 2014 yılında kumul rehabilitasyon alanlarında veya alan çalışmasıyla belirlenecek türün ekolojisine uygun diğer alanlarda hazırlanacak yetiştirme parsellere toplanan tohumlar veya üreme organları ekilecek/dikilecek. Ekim ve dikimi yapılan bitkilerin gelişimi düzenli olarak izlenecek ve kayıt altına alınacak. Faaliyete ilişkin hazırlanan rapor, her yıl Yürütme Komitesi'nin değerlendirme toplantılarında sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Tohumların ve üreme organlarının toplanması, ekim ve dikim işleri ÇÜ Biyoloji Bölümü tarafından gerçekleştirilecek. Alana ulaşım ve personel desteği Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından sağlanacak.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Harita 3/T: Proje alanında sumru, küçük sumru ve bataklık kırlangıcının ürediği adalar

Bu harita Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Harita 3/A: Proje alanında sumru, küçük sumru ve bataklık kırlangıcının ürediği adalar

Bu harita Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Uygulama hedefi 1.3

2017 yılı sonu itibariyle adalarda (harita-3) üreyen küçük sumru (*Sterna albifrons*), bataklık kırlangıcı (*Glareola pratincola*), sumru (*Sterna hirundo*), populasyonlarında 1/3 oranında artış sağlanması.

Faaliyet No:	1.3.1
Faaliyetin Adı:	Akyatan Lagününün batısında üç adet yeni, üreme adası oluşturmak (4.7 uygulama hedefi)
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Akyatan Lagünü dalyan işletmecisi
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagününde
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2014-2017
Faaliyet akış planı	Doğa Araştırmaları Derneği tarafından oluşturulacak adaların yerleri ve özellikleri ile adalar oluşturulurken nelere dikkat edilmesi gereken hususları da içeren bir rapor hazırlanacak ve Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğüne sunulacak. 2015 yılında hazırlanan rapora uygun olarak adalar oluşturulacak. Adalar düzenli olarak izlenecek ve gelişmeler kayıt altına alınacak. Faaliyete ilişkin hazırlanan rapor, her yıl Yürütme Komitesinin Yıllık Değerlendirme toplantısına sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü , Doğa Araştırmaları Derneği ve Dalyan İşletmecisi arasındaki iş bölümü ve sorumluluklar (Makine, teçhizat, işçilik, akaryakıt vs. giderleri) teknik rapor değerlendirilerek yapılacaktır.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Limnoloji, ekoloji ve ornitoloji uzmanları
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.3.2
Faaliyetin Adı:	Kuşların üreme döneminde balıkçıların adaları kullanmalarını ve motorlu balıkçı teknelerinin adalara yaklaşmasını önlemek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Akyatan ve Tuzla Lagünleri Dalyan İşletmecileri Su Ürünleri Kooperatifleri
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği İlçe Jandarma Komutanlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Valilik, Yürütme Komitesi
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagünü içerisindeki adalar
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren her yıl üreme dönemi ve öncesi
Faaliyet akış planı	2013 yılı üreme dönemi öncesi Doğa Araştırmaları Derneği, Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ile Akyatan ve Tuzla Lagünleri Dalyan İşletmecilikleri yetkilileri tarafından tarafların sorumluluklarını içeren bir anlaşma metni taslağını hazırlayarak taraflara sunacak. Anlaşma metni, Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Akyatan ve Tuzla Lagünleri Dalyan İşletmecilikleri ve Su Ürünleri Kooperatifleri yetkilileri tarafından imzalanacak ve uygulamaya konacak. İl Özel İdaresi ile Dalyan işletmecileri arasında Dalyanların işletilmesine dair imzalanan sözleşmeye, kuşların üreme döneminde adaların balıkçıları tarafından kullanılmamasına ve motorlu balıkçı teknelerinin adalara yaklaşmasına yönelik hükümler konacak. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin 2015 yılı yıllık değerlendirme toplantısına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.3.3
Faaliyetin Adı:	Kuşların yoğun olarak ürediği adalarda görülebilecek uygun noktalara uyarıcı ve bilgilendirici tabelalar yerleştirmek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği, Akyatan ve Tuzla Lagünleri Dalyan İşletmecilikleri
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagünü içerisindeki adalar
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2014 yılında
Faaliyet akış planı	Tabelaların konulacağı adalar ve yerleri ile tabelaların tasarımları Doğa Araştırmaları Derneği tarafından hazırlanarak Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ne verilecek. Tabelalar Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından yaptırılacak 2014 yılı üreme döneminden önce adalara yerleştirilecek. Tabelaların adalara yerleştirilmesinde Doğa Araştırmaları Derneği ve Dalyan İşletmecileri Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ne yardımcı olacak. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin 2014 yılı yıllık değerlendirme toplantısına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Tasarı bedelleri Doğa Araştırmaları Derneği, tabelaların yapım giderleri Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından; Alana ulaşım Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü , adalara ulaşım ise Dalyan İşletmecileri tarafından sağlanacaktır.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.3.4
Faaliyetin Adı:	5 yıl boyunca üreme döneminde kuşların ürettiği adalarda rastgele aralıklarla (en az haftada bir) izleme ve denetleme yapmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Akyatan ve Tuzla Lagünleri Dalyan İşletmecilikleri
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği İlçe Jandarma Komutanlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagünü içerisindeki adalar
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Her yıl üreme mevsiminde (mart, nisan, mayıs, haziran aylarında) en az haftada bir kez
Faaliyet akış planı	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Dalyan İşletmeciliklerinin sorumlu kıldığı personel, balıkçıları üreme dönemlerinde adalara çıkmamaları konusunda uyaracak ve kontrol edecek. Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü'nün saha bekçisi alanda düzenli izlemeler yaparak kurallara uyulup uyulmadığını denetleyecek; aykırı durumlar olduğunda dalyan işletmecilerine ve Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü'ne bildirecek. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar her yıl Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü'nün saha bekçisi, Dümbün
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.3.5
Faaliyetin Adı:	Adaların çevresinde düzenli denetimler yaparak avlanmayı önlemek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Dalyan İşletmecilikleri Su Ürünleri Kooperatifleri İlçe Jandarma Komutanlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagünü içerisindeki adalar
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Üreme döneminde sürekli.
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü koruma alanı bekçisi tarafından, Jandarma ile işbirliği halinde alanda sürekli denetimler yapılacaktır. Denetimlerde kullanılmak üzere teknolojik altyapı oluşturmak. Akyatan ve Tuzla Lagünleri dalyan işletmecilikleri ve su ürünleri kooperatifleri tarafından sorumlu kılınan personel alanda yasadışı avcılık yapanları uyararak Jandarmaya bildirecek. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar her yıl Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Saha bekçisi, jandarma), Dümbün, akaryakıt giderleri
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.3.6
Faaliyetin Adı:	Yönetim planı uygulama süresince her yıl adalarda üreyen kuşları üreme döneminde izlemek ve saymak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Dalyan İşletmecilikleri
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagünlerindeki adalarda
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Her yıl üreme döneminde
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü'nün desteğiyle Doğa Araştırmaları Derneği Adana temsilciliği tarafından her yıl üreme döneminde sayımlar yapılarak kayıt altına alınacak. Doğa Araştırmalar Derneği Adana temsilciliği tarafından her yıl hazırlanan kuş gözlem ve sayım sonuçlarını içeren rapor hazırlanarak Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yürütme Komitesine sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	İki kuş gözlemcisi, teleskop, dürbün Ulaşım giderleri
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Uygulama hedefi 1.4

2017 yılı sonu itibariyle Tuzla Lagünü'nün kuzey batısındaki (Harita-4) tuzlu çayırlar ve bataklıklarda üreyen mahmuzlu kızkuşu (*Vanellus spinosus*), bataklık kırlangıcı (*Glareola pratincola*) popülasyonlarının korunması

Faaliyet No:	1.4.1
Faaliyetin Adı:	Tuzla Lagünü'nün kuzey batısındaki üreme alanını dikenli telle çevirmek. (Harita 4)
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tuzla Lagünü'nün kuzeybatısı ve doğusu
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 planlama, 2014uygulama (ödenek durumuna göre)
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından 2013 yılında alanın çitle çevrilmesi için iş tanımı ve maliyet hesabı yapılacaktır. Faaliyet bütçesinin 2014 yılı Bakanlık Döner Sermaye bütçesinden temini için iş tanımı ve bütçe talebi Orman ve Su İşleri Bakanlığına sunulacaktır. Ödeneğin aktarılmasını takiben 2014 yılında çit çekme işi yapılacaktır. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantısına sunulacaktır
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumlusu (Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Doğa Araştırmaları Derneği kuş uzmanları
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.4.2
Faaliyetin Adı:	Her yıl dikenli tellerin bakım ve onarımını yapmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tuzla Lagünü'nün kuzeybatısı ve doğusu
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2015-2017
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü nce 2015 yılından itibaren her yıl üreme dönemi öncesi çitler kontrol edilerek, yıpranmış veya parçalanmış çitlerin onarımı yapılacaktır. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantısına sunulacaktır.
Personel, ekipman, maliyet	Tel çit ve işçilik giderleri
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Flamingo yuvaları

Uygulama hedefi 1.5

2015 yılı üreme döneminden önce Akyatan Lagününün kuzeyinde flamingoların üremesi için 20-30 hektar büyüklüğünde uygun üreme habitatlarının oluşturulması

Faaliyet No:	1.5.1
Faaliyetin Adı:	Akyatan Lagünü'nün kuzeybatısında çamur düzlüklerini yükselterek flamingolar için üreme adaları oluşturmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	İl Özel İdaresi Akyatan ve Tuzla Lagünleri dalyan işletmecilikleri
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
Nerede?	Akyatan Lagünü'nün kuzeyi
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 planlama, 2014 ödenek durumuna göre uygulama
Faaliyet akış planı	Adaların oluşturulmasına yönelik Doğa Araştırmaları Derneği tarafından limnoloji ve ekoloji uzmanlarının da görüşleri alınarak teknik ve mali rapor hazırlanacak. Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından teknik ve mali rapor esas alınarak ödenek temini için Orman ve Su İşleri Bakanlığı 2014 yılı bütçesine teklif sunulacak. Ödenğin sağlanması durumunda teknik rapora uygun olarak adalar oluşturulacak ve izleme yapılacaktır. Faaliyetle ilgili yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantısına sunulacaktır.
Personel, ekipman, maliyet	Makine, teçhizat, işçilik, akaryakıt vs. giderleri Teknik personel, danışman (limnoloji, ekoloji ve ornitoloji) giderleri
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Limnoloji, ekoloji ve ornitoloji uzmanları
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.5.2
Faaliyetin Adı:	Oluşturulan adalarda (flamingolar için) yapay yuvalar yapmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Doğa Araştırmaları Derneği Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	İl ve İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Akyatan Lagünü Dalyan İşletmeciliği Çukurova Doğa Topluluğu
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
Nerede?	Akyatan Lagünü'nün kuzeybatısında oluşturulan üreme adalarında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2014 yılında (ödenek durumuna göre)
Faaliyet akış planı	Oluşturulan adalar üzerinde Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü , Çukurova Doğa Topluluğu üyeleri ve Kapıköy İlköğretim Okulu öğrencilerinin de katılımı ile flamingolar için yapay yuvalar oluşturulacak. Yuvaların oluşturulması için gerekli malzeme Doğa Araştırmaları Derneği tarafından, alana ulaşım Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü , göl içerisindeki ulaşım Akyatan Lagünü Dalyan İşletmeciliği tarafından sağlanacak. Faaliyetle ilgili yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantısına sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumlusu (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü)) Malzeme gideri, akaryakıt giderleri(Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.5.3
Faaliyetin Adı:	Kuluçka sürecini izlemek ve raporlamak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Çukurova Doğa Topluluğu Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Flamingo üreme adalarında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2014 yılından itibaren her yıl
Faaliyet akış planı	2014 yılından itibaren her yıl üreme döneminde en az iki kez olmak üzere Doğa Araştırmaları Derneğinden kuş gözlemcileri alanda sayım ve izleme yapacak. Üreme davranışları ve üreme başarısı kayıt altına alınacak. Alana ulaşım Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından sağlanacak. Faaliyet raporu, Doğa Araştırmaları Derneği tarafından her yıl Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantılarına sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Deneyimli bir kuş gözlemcisi (Doğa Araştırmaları Derneği) Teleskop ve dürbünler (Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Doğa Araştırmaları Derneği) Alana ulaşım giderleri (Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Uygulama hedefi 1.6

Yönetim planı uygulama süresince Seyhan Nehri kenarında bulunan söğütlüklerde üreyen balıkçıl ve karabatak kolonisinin varlığını sürdürmesinin sağlanması

Faaliyet No:	1.6.1
Faaliyetin Adı:	Alana, bilgilendirici ve uyarıcı tabelalar yerleştirmek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Doğa Araştırmaları Derneği,
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Tuzla Belediyesi Tabaklar Köyü Muhtarlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tabaklar Köyü Seyhan Nehri kıyısı
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama süreci içerisinde bir defa
Faaliyet akış planı	2013 yılı nisan ayında Doğa Araştırmaları Derneği tarafından tabelanın tasarımı yapılarak Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ne verilecek. Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından tabelalar yaptırılacak ve Doğa Araştırmaları Derneği Adana temsilciliği ile belirlenen uygun yerlere yerleştirilecek. Tabaklar köyünde kahvelerde ve okullarda verilen eğitimlerde balıkçıl ve karabatak üreme kolonisine de yer verilecek. Her yıl gerektiğinde Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından tabelaların onarımları yaptırılacak. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin 2014 yılı yıllık değerlendirme toplantısına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Tabela tasarımı (Doğa Araştırmaları Derneği, Tabela yapımı ve alana yerleştirilmesi, ulaşım (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.6.2
Faaliyetin Adı:	Her yıl üreme döneminde balıkçıl ve karabatak kolonisini düzenli aralıklarla (15 günde bir) izlemek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tabaklar Köyü Seyhan Nehri kıyısında (Harita)
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Her yıl üreme mevsiminde (Mart, Nisan, Mayıs, Haziran aylarında) 15 günde bir.
Faaliyet akış planı	Sayım ve izleme çalışması 2015 yılı üreme döneminde Doğa Araştırmalar Derneği kuş uzmanı rehberliğinde Çukurova Doğa Topluluğu tarafından yapılacak. Takip eden yıllarda üreme döneminde yapılacak sayım ve izleme işleri Çukurova Doğa Topluluğu tarafından gerçekleştirilecek. Sayım ve izleme çalışmalarına Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü 'den de en az bir teknik personel katılacak. Alana ulaşım Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından sağlanacak. Her yıl kuş gözlem ve sayım sonuçlarını içeren bir değerlendirme raporu hazırlanarak Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yürütme Komitesine sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Kuş gözlemcileri (Doğa Araştırmaları Derneği ve Çukurova Doğa Topluluğu) Teleskop, Dürbün, (Doğa Araştırmaları Derneği ve Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü) Alana ulaşım (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Uygulama hedefi 1.7

2017 yılı sonu itibariyle Akyatan ve Tuzla Lagünlerinde kışlayan toplam sokuşu populasuonunda %10 artış sağlanması. (1.13.1 nolu faaliyet katkı sağlayacak.)

Faaliyet No:	1.7.1
Faaliyetin Adı:	Su kuşlarının yoğun olarak kışladığı alanlarda düzenli denetimler yapmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Dalyan İşletmecileri İlçe Jandarma Komutanlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagünlerinde
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Kışlama döneminde sürekli
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Adana Şube Müdürlüğü ve İlçe Jandarma Komutanlığının işbirliğinde her yıl “Kışlama Dönemi Kara Avcılığı Denetim Programı” hazırlanacak ve uygulanacak. Dalyan işletmecilikleri alanda yasadışı avcılık yapanları uyarak Jandarmaya bildirecek. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar her yıl Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü saha bekçisi, jandarma, Dümbün (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü - Jandarma) Denetim ulaşım giderleri (Kurumunca karşılanacak)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.7.2
Faaliyetin Adı:	Yasadışı avlanmaya yönelik köy kahvelerine ve koruma alanı giriş noktalarına uyarıcı tabelalar yerleştirmek.
Sorumlu Kurum	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Alana sınır köy kahvelerine ve alanına giriş noktalarına
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılı planlama, 2014 yılında uygulama (ödenek dahilinde)
Faaliyet akış planı	2014 yılı Mayıs ayında Doğa Araştırmaları Derneği tarafından poster ve tabela tasarımları yapılarak Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ne verilecek. Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tabelaların yaptırılması ve alana yerleştirilmesi işi için 2014 yılı bütçesinden Orman ve Su İşleri Bakanlığında ödenek talebinde bulunacak. Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından 2014 yılında poster ve tabelalar yaptırılacak. Posterler çerçevelendirilerek Doğa Araştırmaları Derneği Adana temsilciliğiyle birlikte köy kahvelerine, balıkçı barınaklarına ve okullara, tabelalar ise koruma alanının giriş noktalarına yerleştirilecek. Her yıl Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından tabelaların onarımları (tadilatı gerektiğinde) yaptırılacak. Faaliyet Yürütme Komitesinin 2014 yılı yıllık değerlendirme toplantısına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Poster ve tabela tasarım giderleri (Doğa Araştırmaları Derneği) Poster ve tabela basım giderleri (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü) Posterlerin çerçevelenmesi kahvelere asılması, tabelaların alana yerleştirilmesi ve ulaşım giderleri (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.7.3
Faaliyetin Adı:	Yasadışı avlanmaya yönelik yöre halkına eğitim vermek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Kaymakamlık İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü İlçe Halk Eğitim Merkezi Doğa Araştırmaları Derneği Yerel yönetimler, muhtarlar, imamlar ve öğretmenler
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Proje sınırları içerisinde hedef kitlenin niteliğine göre İlçedeki mevcut okullar, Halk Eğitim Merkezi, Köy kahveleri
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013-2017 yılları arası her yıl programlı bir şekilde
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü , İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, İlçe Halk Eğitim Merkezi ve Doğa Araştırmaları Derneğinden oluşan bir ekip tarafından belirlenecek yöre halkına ve öğrencilere yönelik iki ayrı eğitim programı ve eğitim materyali hazırlanacak. Eğitim materyali kapsamında hazırlanan posterler (hazırlanan materyalde özellikle canlıların yaşamımızdaki önemi ve yararları vurgulanacak) kahvelere ve okullara asılacak. Öğretmen ve imamlarla görüşülerek okullarda ve camilerde canlıların yaşamımızdaki önemi ve yararlarının anlatılması sağlanacak. Hazırlanan eğitim programına uygun olarak 2015 yılından itibaren her yıl okullarda ve kahvelerde eğitimler yapılacaktır.
Personel, ekipman, maliyet	Eğitim materyali giderleri ve ulaşım Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından sağlanacak. Eğitimlerin verilmesinde ve organizasyonda Doğa Araştırmaları Derneği Adana temsilciliği, Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü 'e destek verecek.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Kara Avcılığı ile ilgili kaynaklar
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.7.4
Faaliyetin Adı:	Kasım ve Şubat ayları arasında alanda kışlayan su kuşlarını izlemek ve saymak
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Çukurova Deltası Doğa Topluluğu
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagünlerinde
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren her yıl Kasım-Şubat ayları arasında
Faaliyet akış planı	2013 yılında Doğa Araştırmaları Derneği kuş uzmanı tarafından Çukurova Doğa Topluluğu üyelerine kış ortası sokuşu sayımı eğitimi verilecek. İlk sayımlar 2013 Kasım ayından itibaren Doğa Araştırmalar Derneği kuş uzmanının gözetiminde yapılacak. Daha sonraki yıllar sayımlar Çukurova Doğa üyeleri tarafından yapılacak. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar her yıl Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Kuş uzmanı (Doğa Araştırmaları Derneği), kuş gözlemcileri (ÇDT) Teleskop ve dürbünler (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Doğa Araştırmaları Derneği) Alana ulaşım Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından sağlanacak
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Harita 5: Karataş Harbiş kumsalı mutlak koruma bölgesi

Bu harita Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

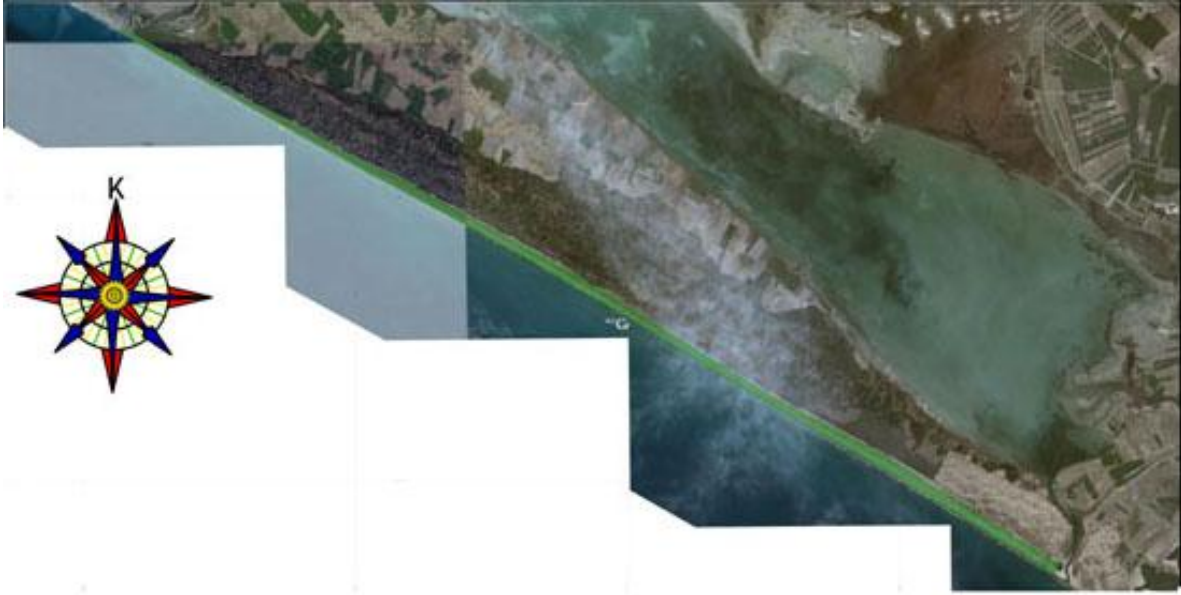

Uygulama hedefi 1.8

Yönetim planı uygulama süresince Harbiş plajı kuzeyindeki kumul ekosisteminin (Harita-5) korumasının sağlanması

Faaliyet No:	1.8.1
Faaliyetin Adı:	Alanın çevresine uyarıcı ve bilgilendirici tabelalar yerleştirmek.
Sorumlu Kurum	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Karataş Belediyesi
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği, ÇÜ Peyzaj Mimarlığı ve Biyoloji Bölümleri
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
Nerede?	Harbiş kumsalının kuzeyi
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılında
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından Harbiş kumsalının kuzeyindeki bölgenin bitki varlığı bakımından korunması gereken bölge olduğunu, alanın önemini ve bu bölgeye girişin yasak olduğunu bildiren uyarıcı ve bilgilendirici tabelalar hazırlanarak yerleştirilecek. Tabelaları içeriği konusunda Doç. Dr. Halil Çakan destek verecektir. Tabelaların yerleştirilmesi ve korunmasından Karataş Belediyesi sorumlu olacaktır.
Personel, ekipman, maliyet	Tabela hazırlama giderleri Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Tabelaların alana yerleştirilmesi ve korunması (Karataş Belediyesi)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.8.2
Faaliyetin Adı:	Harbiş plajı kuzeyindeki kumul alanda düzenli olarak kontroller yapmak ve alanın durumunu Yönetim Planı Yürütme Komitesine rapor etmek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Karataş Belediyesi
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Harbiş kumsalının kuzeyi
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren her yıl
Faaliyet akış planı	Harbiş plajının kuzeyindeki kumul ekosisteminin ekolojik karakterinin aynen korunup korunmadığı, Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Karataş Belediyesi görevlileri tarafından düzenli olarak kontrol edilecek. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar ve alanın durumu Yürütme Komitesi toplantısına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Denetim görevlileri (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Karataş Belediyesi)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı,
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Harita 6 : Deniz kaplumbağaları üreme bölgesi

Bu harita Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Uygulama hedefi 1.9

2017 yılı sonu itibariyle denize ulaşan yeşil deniz kaplumbağası (*Chelonia mydas*) ve iribaş deniz kaplumbağası (*Caretta caretta*) yavru sayısında %20 artış sağlanması

Faaliyet No:	1.9.1
Faaliyetin Adı:	Yönetim planı süresince her yıl kaplumbağa izleme ve koruma çalışması yürütmek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü WWF Türkiye
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Üniversiteler
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	İlçe Jandarma Komutanlığı
Nerede?	Akyatan ve Tuzla kumsalı
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren her yıl
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve WWF Türkiye arasında imzalanan protokol kapsamında yuvalama sezonu süresince Yeşil deniz kaplumbağası (<i>Chelonia mydas</i>) ve İribaş deniz kaplumbağası (<i>Caretta caretta</i>) yuvalarına predatörlere karşı koruma çalışması yapılacak. Ayrıca Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü'nden saha bekçisi de izleme çalışmalarında bulunacak, Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantısına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumlusu (WWF Türkiye ve Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü),
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı, WWF Türkiye
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.9.2
Faaliyetin Adı:	Akyatan kumsalı kaplumbağa üreme alanı (doğu ve batı ucundaki) araç giriş noktalarını üreme döneminde araç girişini engeleyecek şekilde bariyerle kapatmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	WWF Türkiye
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
Nerede?	Akyatan kumsalı
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılında (ödenek sağlandığı takdirde yapılacaktır.)
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından Akyatan kumsalı kaplumbağa üreme alanı (doğu ve batı ucundaki) araç giriş noktaları, üreme döneminde araç girişini engeleyecek şekilde bariyerle kapatılacak. WWF tarafından bariyerler düzenli olarak kontrol edilecek. Bariyerlere müdahale durumunda Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ne ve Jandarmaya bilgi verilecek. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantısına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Bariyerlerin kapatılması giderleri (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü) Bariyerlerin kontrolü ve korunması (WWF Türkiye)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.9.3
Faaliyetin Adı:	Alanın giriş noktalarına bilgilendirme tabelaları yerleştirmek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü WWF Türkiye
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu
Nerede?	Akyatan kumsalı
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılında
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından, Akyatan kumsalının doğu ve batı ucundaki giriş noktalarına “kumsalın deniz kaplumbağası üreme kumsalı olduğunu belirten ve üzerinde kumsal kullanımında uyulması gereken kuralları” içeren bilgilendirme levhaları hazırlanacak ve yerleştirilecek. Bilgilendirme levhaların içeriği ve tasarımı WWF Türkiye tarafından hazırlanarak 2013 yılı sonunda Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ’a teslim edilecektir. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantısına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Tabelaların hazırlanması ve alana yerleştirilmesi (Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü) Tabelaların tasarımı WWF Türkiye
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı, Doç. Dr. Oğuz Türkozan
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.9.4
Faaliyetin Adı:	Yavru çıkış öncesi kumsalda terk edilmiş balıkçı ağlarını temizlemek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü WWF Türkiye
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Karataş Belediyesi, Kapı Köyü Muhtarlığı, Çukurova Üniversitesi'nden gönüllü öğrenciler Doğa Araştırmaları Derneği
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan kumsalı
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren her yavru çıkışı dönemi öncesi
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve kaplumbağa çalışmasını yürüten ekip Çukurova üniversiteden gönüllü öğrencilerin de katılımıyla organizasyon programı hazırlayarak 2015 yılından itibaren yavru çıkış öncesi kumsalda terk edilmiş balıkçı ağlarını temizleyecek. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumlusu (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü , WWF Türkiye)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.9.5
Faaliyetin Adı:	Doğa sevgisi ve koruma bilincinin artırılmasına yönelik eğitim çalışmaları yapmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü WWF Türkiye
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Karataş Kaymakamlığı
Nerede?	Akyatan kumsalına yakın köylerde (Kapıköy, İnnaplıhöyüğü, Konaklı, Sarımsaklı Köylerinde İlköğretim okullarındaki öğrencilere ve yöre halkına)
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Hazırlık 2013 yılında, uygulama 2014 yılından itibaren her yıl
Faaliyet akış planı	2014 yılı Haziran-Eylül aylarında Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve WWF Türkiye tarafından oluşturulacak ekip tarafından eğitimin içeriği, eğitim materyalleri ve eğitim programı hazırlanacak. 2014 yılı Haziran – Eylül aylarında hazırlanan eğitim programına uygun olarak, Kapıköy, İnnaplıhöyüğü, Konaklı ve Sarımsaklı Köylerinde İlköğretim okullarındaki öğrencilere ve kahve toplantıları ile yöre halkına doğa sevgisi ve koruma bilincinin artırılmasına yönelik eğitim verilecek. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Eğitim materyallerinin çoğaltılması WWF Türkiye, Eğitimlerin verilmesi- Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve WWF Türkiye Alana ulaşım Faaliyet sorumlusu- Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Doç. Dr. Oğuz Türkozan
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.9.6
Faaliyetin Adı:	Üreme dönemi boyunca kumsalda kaçak balık avcılığı denetimi yapmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Karataş İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	İlçe Jandarma Komutanlığı Sahil Güvenlik Komutanlığı WWF Türkiye
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan kumsalı
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren her yıl üreme dönemi boyunca
Faaliyet akış planı	İlçe Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü, İlçe Jandarma Komutanlığı ve denizden Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından özellikle üreme dönemi boyunca kumsalda düzenli kaçak balık avcılığı denetimi yapılacaktır. Yapılan denetimlerle ilgili formlar doldurulacak ve Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Sorumlu ve destekleyen kurumların denetim elemanları ve ulaşım giderleri (ilgili kurumlar tarafından karşılanacak)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Fotoğraf 6: Seyhan Nehri kıyısında yumurtadan çıkan yumuşak kabuklu Nil kaplumbağası yavruları

Uygulama hedefi 1.10

2017 yılı sonu itibariyle denize ulaşan yumuşak kabuklu Nil kaplumbağası (*Trionyx triunguis*) yavru sayısında %30 artış sağlanması

Faaliyet No:	1.10.1
Faaliyetin Adı:	Seyhan Nehri boyunca tespit edilen yumuşak kabuklu Nil kaplumbağasına (<i>Trionyx triunguis</i>) ait yuvalarda yönetim planı süresince her yıl izleme, koruma ve markalama çalışmaları yapmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü WWF Türkiye
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Yönetim planı sınırı içerisinde Seyhan Nehri boyunca
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren her yıl
Faaliyet akış planı	Bu faaliyet kapsamında Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve WWF Türkiye tarafından Seyhan nehri kıyısı boyunca Yumuşak Kabuklu Nil Kaplumbağasını (<i>Trionyx triunguis</i>) izleme, koruma ve markalama çalışmaları için bir proje hazırlanacak, projeye ait maliyet çıkarılacak ve çalışmalar mali desteğin bulunmasını takiben gerçekleştirilecek. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumlusu (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve WWF Türkiye) Maliyet projede tanımlanacak
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	WWF Türkiye Doç. Dr. Oğuz TÜRKOZAN (Adnan Menderes Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü)
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.10.2
Faaliyetin Adı:	Balıkçılara yönelik eğitim vermek, el kitapları ve broşür hazırlayarak dağıtmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü WWF Türkiye
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Su Ürünleri Kooperatif üyeleri
Nerede?	Seyhan Nehri kıyısına yakın yerleşimler
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim planı süresince
Faaliyet akış planı	Balıkçılık sırasında tesadüfi olarak ağlara takılan ve balıkçılar tarafından zarar verilen (<i>Triyon. triunguis</i>) yumuşak kabuklu nil kaplumbağasına zarar vermesini engellemeye yönelik eğitim verilecek, el kitapları ve posterler Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve WWF Türkiye tarafından hazırlanacak ve alanda balıkçılık yapan tüm balıkçılara Su Ürünleri Kooperatifleri yoluyla dağıtılacak. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumlusu, danışman El kitabı ve poster basım bedeli Ulaşım için araç ve yakıt giderleri
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	WWF Türkiye
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.10.3
Faaliyetin Adı:	<i>T. triunguis</i> 'in yaşam ve yuvalama alanı olan Seyhan Nehri kıyısında tekne trafiği esaslarını belirlemek ve tekne trafiğini kontrol altına almak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Sahil Güvenlik Komutanlığı
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	WWF Türkiye İlçe Jandarma Komutanlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Yönetim planı sınırı içerisinde Seyhan Nehri boyunca
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2015'den itibaren sürekli
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından bir denetim programı hazırlanacak ve bu doğrultuda denetimler yapılacaktır. Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü yerel ekiplerin denetimlerde gerekli hassasiyetin gösterilmesini takip edecekler. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumlusu (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Sahil Güvenlik komutanlığı)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.10.4
Faaliyetin Adı:	Seyhan Nehri kıyısında uygun yuvalama alanları oluşturmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü DSİ 6. Bölge Müdürlüğü WWF Türkiye
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren Seyhan Nehri temizleme çalışmaları sırasında
Faaliyet akış planı	Faaliyet için özel bir çalışma öngörülmemiştir. DSİ Bölge Müdürlüğünce Seyhan Nehri boyunca yapılan temizleme çalışmaları sırasında Doç. Dr. Oğuz Türkozan'ın önerdiği yerlerde ve şekilde yuvalama alanları oluşturulacak. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Doç. Dr. Oğuz Türkozan
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

---

Uygulama hedefi 1.11

2014 yılı sonu itibariyle yeşil deniz kaplumbağası (*C. mydas*) ile ilgili bilgi boşluğunun doldurulması

Faaliyet No:	1.11.1
Faaliyetin Adı:	Alan'da yuva yapan dişi <i>C. mydas</i> bireylerinin nerede kışladıkları, beslendikleri ve yuva yapmadıkları yıllarda hangi alanlarda kaldıklarını belirlemek için uydu vericisi ile izleme yapılacak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Bakanlığı
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	WWF Türkiye Doğa Araştırmaları Derneği Adnan Menderes Üniversitesi ve Çukurova Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan kumsalında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2014 yılı içerisinde bir defa
Faaliyet akış planı	WWF Türkiye'nin desteğiyle Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından faaliyet projelendirilecek. Projenin uygulanması için gerekli bütçe Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından 2014 döner sermaye bütçesindentalap edilecek. Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Proje yürütücüsü ekip tarafından üreme dönemi içerisinde yumurtasını bırakmış olan dişi bireyler yakalanarak markalanacak daha sonra SMS veya uydu aracılığıyla markalanmış bireye ait konumsal ve biyometrik veriler toplanacak. Bu veriler CBS'ye aktarılarak bireylerin üreme dönemi dışında bulundukları yerler beslenme ve kışlama verileri toplanmış olacak. Bu faaliyet bakanlıktan sağlanan fonla gerçekleşecek. Faaliyet Uygulama Komitesinin yıllık değerlendirme toplantılarında rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumlusu
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı, Doç. Dr. Oğuz TÜRKOZAN (Adnan Menderes Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü)
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Uygulama Komitesi

Şekil 7: Akyatan ormanında gece fotokapanla çekilmiş saz kedisi

---

Uygulama hedefi 1.12

Yönetim planı süresince Akyatan lagünü çevresindeki saz kedisi (*Felis chaus*) popülasyonunun varlığını sürdürmesi

Faaliyet No:	1.12.1
Faaliyetin Adı:	Fotokapan yöntemi ile izleme yapmak ve raporlamak
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği WWF Türkiye
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan Yaban Hayatı Geliştirme Sahası
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim planı uygulama süresince her yıl
Faaliyet akış planı	Yönetim planı süresince Doğa Koruma ve Milli Parklar Şubesi tarafından Doğa Araştırmaları Derneği ve WWF Türkiye desteğiyle Akyatan Lagünü çevresindeki saz kedisi (<i>Felis chaus</i>) popülasyonunun varlığını sürdürmesi için Akyatan Yaban Hayatı Geliştirme Sahasına belirli aralıklarla fotokapan yerleştirilerek izleme yapılacaktır. İzleme sonucu hazırlanan rapor Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantısına sunulacaktır.
Personel, ekipman, maliyet	Alan ulaşım Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Fotokapan izleme (Doğa Araştırmaları Derneği-WWF Türkiye)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Doç. Dr. Can Bilgin Uzman Biyolog Deniz Mengüllüoğlu WWF Türkiye
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.12.2
Faaliyetin Adı:	Türün (saz kedisi) tanıtımı, önemi ve korunmasını içeren poster ve broşür hazırlamak
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	WWF Türkiye Doğa Araştırmaları Derneği
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan Yaban Hayatı Geliştirme Sahasına yakın yerleşimler
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2014 yılında
Faaliyet akış planı	Türün tanıtımı, önemi ve korunması bilgilerini içeren poster hazırlanacak. Poster yöre okullarına ve kahvelere asılacak. Öğretmenler derslerde öğrencilerini bilgilendirmesi için öğretmenlerle görüşmeler yapılacak, gerekli bilgi ve dokümanlar verilecek. 2015 yılında posterin tasarımı ve basımı için Doğa Araştırmaları Derneği tarafından fon temin edilecek. Faaliyet kapsamında yapılan işler Yürütme Komitesine rapor edilecektir
Personel, ekipman, maliyet	Poster tasarımı ve basımı – Doğa Araştırmaları Derneği Öğretmenlerle görüşme Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü -Doğa Araştırmaları Derneği Alana ulaşım Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Doç. Dr. Can Bilgin Uzman Biyolog Deniz Mengüllüoğlu
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Harita 7: Tuzla Lagünü'nde açılması önerilen dalyan boğazı.

Bu harita Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Uygulama hedefi 1.13

Yönetim planı süresince Tuzla Lagünü'ndeki su tuzluluğunun ‰ 25-40 arasında olmasının sağlanması

Faaliyet No:	1.13.1
Faaliyetin Adı:	Tuzla Lagününe Seyhan Nehri bağlantı kanalından tatlı su vermek.
Sorumlu Kurum	Yerel Sulak Alan Komisyonu
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	DSİ 6. Bölge Müdürlüğü, Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü İl Özel İdaresi, Tuzla Dalyan İşletmecisi, Doğa Araştırmaları Derneği, ÇU Su Ürünleri Fakültesi, İnşaat ve Çevre Mühendisliği bölümleri
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	DSİ 6. Bölge Müdürlüğü (Su kullanma izninin temini)
Nerede?	Seyhan Nehri veya drenaj kanalından Tuzla Lagünü'ne
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2014 yılı planlama 2015 yılı uygulama
Faaliyet akış planı	2013 yılı Yürütme Komitesi ilk toplantısında faaliyetle ilgili çalışmaları yürütmek üzere "Teknik Çalışma Grubu" oluşturacak. Teknik Çalışma Grubu konunun uzmanı bilim adamlarının da desteğini alarak 2013 yılının ilk yarısında yapacağı arazi incelemeleri ve büro çalışmaları sonucunda lagünlerin hidrolojisi, su bütçeleri ile lagünlerin doğal işleyişine uygun olarak Seyhan Nehrinden veya drenaj kanalından Tuzla Lagününe verilmesi gereken aylık tatlı su miktarlarını, kanal güzergahını ve kanal boyutlarını belirleyecek. Teknik Çalışma grubu 2013 yılı ikinci yarısında kanala ait "Su İletim Hattı Projesi" hazırlayacak. Proje fizibilite raporu hazırlanarak proje formülasyonu ve maliyeti belirlenecek, Uygulama Projesi Yürütme Komitesi ve Yerel Sulak Alan Komisyonuna sunulacak, Komisyon tarafından ilgili kurum ve kuruluşların projenin uygulama sürecindeki sorumlulukları belirlenecek. Proje 2014 yılı birinci yarısında uygulama programına alınacak ve proje yapım işi tamamlanacak. Su alma noktasında kapaklı ve ölçülü bir su alma yapısı ile tatlı su iletim hattı inşası sağlanacak. Tatlı su iletim hattı için kamulaştırma ihtiyacı çıkması halinde teknik çalışma grubu probleme çözüm üretecek ve AYSAK'a sunacak.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumluları AYSAK, Teknik personel, iş makinası, işçilik
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.13.2.
Faaliyetin Adı:	Tuzla Lagünü’nde Lagün-deniz bağlantı kanalını lagünün güneydoğusundan “S” şeklinde (harita-7)açmak.
Sorumlu Kurum	Tuzla Dalyanı İşletmecisi
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü İl Özel İdaresi DSİ VI. Bölge Müdürlüğü Çukurova Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Adana Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Nerede?	Tuzla ve Akyatan Lagünü’nde (Harita-7)
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılında
Faaliyet akış planı	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı’nın yürürlüğe girmesini takiben, yönetim planı ekindeki haritada verilen yeni dalyan boğazı, Tuzla Dalyanı İşletmecisi tarafından projelendirilecek. Proje Orman ve Su İşleri ve İl Tarım müdürlüklerinin onayı alındıktan sonra Tuzla Dalyanı İşletmecisi tarafından uygulanacak. Açılan boğazdan çıkarılan malzeme alana yayılarak bitkilendirilecek. İşaretlenen bölgede bulunan kum hafriyatla dışarı alınarak yeni dalyan boğazı açılacak. Akyatan ve Tuzla Lagünlerinde boğazların sürekli açık tutulması amacıyla Dalyan İşletmecisi tarafından periyodik olarak derinleştirme çalışması yapılacak.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumluları, Danışman Hafriyat için gerekli iş makinesi, operatör ücreti ve mazot ücreti Ulaşım için araç ve akaryakıt gideri
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.13.3
Faaliyetin Adı:	Tuzla Lagünü'nü ve tatlı su giriş kanalında su tuzluluğunu sürekli ve düzenli olarak ölçmek ve kayıt altına almak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü İl Özel İdaresi Tuzla Dalyan İşletmecisi
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tuzla Lagünü ve tatlı su giriş kanalında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren sürekli
Faaliyet akış planı	Doğa Araştırmaları Derneği tarafından yönetim planlaması kapsamında çalışılan örnekleme noktalarında her ayın birinci haftası tuzluluk ölçümleri yapılacak ve kayıt altına alınacak. Doğa Araştırmaları Derneği personelinin alana ulaşımı Adana Şube Müdürlüğü tarafından, Lagün içerisinde örnekleme noktalarına ulaşım ise Dalyan işletmecisi tarafından sağlanacak Faaliyetle ilgili gelişmeler Yürütme Komitesi değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Doğa Araştırmaları Derneği personeli Dijital tuzluluk ölçer
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Uygulama hedefi 1.14

Yönetim planı süresince Akyatan Lagünü'nün doğusunda su tuzluluğunun % 25-40 arasında olmasının sağlanması

Faaliyet No:	1.14.1
Faaliyetin Adı:	Akyatan Lagünü tatlı su ihtiyacına uygun olarak YD3 drenaj kanalı akımlarını (YD3-YD3A bağlantı noktasındaki kontrol yapısını açıp-kapatarak) kontrol altında işletmek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Yerel Sulak Alan Komisyonu
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Güney Yüreğir Sulama Birliği
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	YD3 kontrol yapısı (YD3-YD3A bağlantı noktası)
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Sürekli, Lagün tatlı su ihtiyacı esas alınarak, YD3 drenaj kanalı üzerindeki kontrol yapısından bırakılması gereken debiye göre.
Faaliyet akış planı	Yürütme Kurulunun ilk toplantısında,” teknik değerlendirme grubu” kurulacak. Teknik değerlendirme kurulu Lagün su bütçesi ile Lagün’deki tuzluluk düzeyini esas alarak Lagünün tatlı su ihtiyacı belirlenecek. Belirlenen tatlı su ihtiyacına göre YD3 drenaj kanalı üzerindeki kontrol yapısının her ay için açık ve kapalı olması gereken süreler tespit edilecek ve Yüreğir Sulama Birliğine bildirilecek. Her ay bu bildirimde uygun olarak YD3 üzerindeki kontrol yapısı Güney Yüreğir Sulama Birliği tarafından açık veya kapalı işletilecektir. Faaliyetle ilgili gelişmeler Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantılarında rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumluları (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü, Sulama Birliği)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.14.2
Faaliyetin Adı:	Acıkulak bağlantı kanalı sularının en az yarısını Akyatan Lagünü'ne kuzeydoğudan vermek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Yerel Sulak Alan Komisyonu
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	DSİ VI. Bölge Müdürlüğü Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ÇÜ İnşaat ve Çevre Mühendisliği Bölümleri ÇÜ Ziraat Fakültesi Tarımsal Yapılar ve Sulama
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Acıkulak Azmağı güzergahında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013-2014 yılında
Faaliyet akış planı	2013 yılında, DSİ 6. Bölge Müdürlüğü tarafından proje revizyonu planlama raporu hazırlanacak. Planlama raporu, Yürütme Komitesinde değerlendirilerek, Yerel Sulak Alan Komisyonuna sunulacak. Projenin yapılabilir bulunması halinde kamulaştırma ve inşaat hizmetleri DSİ 6. Bölge Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilecek. Faaliyetle ilgili gelişmeler Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantılarında rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Projelendirme, kamulaştırma ve yapım giderleri-DSİ 6. Bölge Müdürlüğü
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.14.3
Faaliyetin Adı:	Lagün-Deniz bağlantı kanalını sürekli açık tutmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Akyatan Lagünü Dalyan İşletmecisi İl Özel İdaresi
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü, ÇÜ Su Ürünleri Fakültesi, İnşaat ve Çevre Mühendisliği Bölümleri
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Nerede?	Akyatan Lagün-deniz bağlantı kanalı
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Sürekli
Faaliyet akış planı	Akyatan dalyan işletmecisi tarafından mevcut bağlantı kanalı sürekli ve düzenli olarak temizlenecek ve açık tutulması sağlanacak. Faaliyetle ilgili gelişmeler Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantılarında rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Temizleme giderleri İl Özel idaresi, Akyatan Dalyan İşletmecisi
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Çukurova Üniversitesi, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan Akyatan Lagünü su ürünleri projesi
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.14.4
Faaliyetin Adı:	Akyatan deniz bağlantı kanalına drenaj suyu girişini engellemek
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	İl Özel İdaresi Akyatan Dalyan İşletmecisi Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Söz konusu kanalı kullanan çiftçiler
Nerede?	Akyatan Lagünü lagün-deniz bağlantı kanalı
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılı
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından Karataş Kaymakamlığı vasıtasıyla “yönetim planının yürürlüğe girmesini takiben deniz bağlantı kanalına drenaj kanallarının/drenaj sularının verilmemesi” hususu bildirilecek. Kaymakamlıkça düzenli olarak kontroller yapılacak ve faaliyetin uygulanması sağlanacak. Faaliyetle ilgili gelişmeler Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantılarında rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.14.5
Faaliyetin Adı:	Akyatan Lagünü'nü ve drenaj kanallarının lagüne giriş noktalarında su tuzluluğunu sürekli ve düzenli olarak ölçmek ve kayıt altına almak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü İl Özel İdaresi Tuzla Dalyan İşletmecisi
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan Lagünü ile YD3 ve Acıkulak drenaj kanallarında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren sürekli
Faaliyet akış planı	Doğa Araştırmaları Derneği tarafından yönetim planlaması kapsamında çalışılan örnekleme noktalarında her ayın birinci haftası tuzluluk ölçümleri yapılacak ve kayıt altına alınacak. Doğa Araştırmaları Derneği personelinin alana ulaşımı Adana Şube Müdürlüğü tarafından, Lagün içerisinde örnekleme noktalarına ulaşım ise Dalyan işletmecisi tarafından sağlanacak Faaliyetle ilgili gelişmeler Yürütme Komitesi değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Doğa Araştırmaları Derneği personeli Dijital tuzluluk ölçer
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Uygulama hedefi 1.15

Yönetim planı süresince Akyatan Lagünü’ndeki su kirliliğinin azaltılması

Faaliyet No:	1.15.1
Faaliyetin Adı:	Akyatan Lagünü ile ilişkili yerleşimlerde doğru pestisit ve gübre kullanımı konularında eğitim çalışması yapmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Çukurova Tarımsal Araştırma Enstitüsü Sulama Birlikleri Doğa Araştırmaları Derneği
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan Lagünü havzasında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Her yıl hazırlanacak eğitim programında öngörülen tarihlerde
Faaliyet akış planı	Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ve Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından 2013 yılının I. yarısında aşağıdaki konu başlıklarını içeren 5 yıllık bir eğitim programı hazırlanacak. Eğitimler köy kahvelerinde eğitim programına uygun olarak Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü teknik personeli tarafından gerçekleştirilecek. Gübre ve zirai mücadele ilaç kullanımı, toprak koruma ve sulama konularında 2 adet poster hazırlanacak. Posterlerin tasarımı ve basımı için Doğa Araştırmaları Derneği fon temin edecek. Posterler çerçevelenerek kahvelere asılacak. Çalışmaların sonuçlarını kapsayan raporlar Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarına sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyetten sorumlu kurumlar (Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı zirai yayım broşürleri ve eğitimleri
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.15.2
Faaliyetin Adı:	YD3 drenaj kanalına ve yan kollarına atıklarını veren sanayi tesislerinin arıtma tesislerini inşa etmelerini sağlamak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Yerel Sulak Alan Komisyonu Karataş ve Yüreğir Kaymakamlıkları
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	YD3 drenaj kanalı havzasında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılında iş termin planları hazırlanacak Arıtma tesisi kurmak (İş termin planında belirtilecek)
Faaliyet akış planı	Arıtma tesisi olmayan veya yetersiz olan tesisler, 2017 yılı sonuna kadar arıtma tesislerini tamamlamak ve işletmeye açmak üzere 2013 yılında iş termin planlarını hazırlayacak ve Adana İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğüne verecekler. İşletmelerin İş Termin Planlarına uyup uymadıkları İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğünce düzenli olarak takip edilecek. Arıtma tesislerini tamamlayan tesisler en geç altmış gün içinde deşarj izin belgelerini alacaklardır. Arıtma tesislerini tamamlayan işletmeler en geç 60 gün içinde deşarj izin belgelerini alacaklardır. Yeni kurulacak arıtma tesisleri denetim için ölçme düzenlerini oluşturacaklardır.
Personel, ekipman, maliyet	
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı 2872 Sayılı Çevre Kanunu Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.15.3
Faaliyetin Adı:	YD3 ve Acıkulak kanallarındaki su kalitesini mevsimsel olarak izlemek
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Yerel Sulak Alan Komisyonu
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	DSİ 6. Bölge Müdürlüğü Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Akyatan Dalyan İşletmecisi Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ÇÜ Su Ürünleri Fakültesi, Çevre Mühendisliği Bölümü Sulama Birlikleri
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	YD3 ve Acıkulak drenaj kanallarında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2015-2015
Faaliyet akış planı	Yerel Sulak Komisyonunca görevlendirilecek kurum tarafından aşağıda belirtilen notalardan mevsimsel su örnekleri alınacak, analizleri yapılacaktır. Analiz sonuçları ÇÜ Su Ürünleri Fakültesi tarafından değerlendirilecek ve Yerel Sulak Alan Komisyonuna sunulacaktır. Örnekleme yerleri; YD3 drenaj kanalı mansabı, Acıkulak mansabı, Lagünün drenaj kanallarını etkilemediği bir iç nokta, YD3 drenaj kanalı P3 ve P4 pompa istasyonlarının bağlandığı noktaların 500 m güneyinde, Acıkulak drenaj kanalı, Karataş asfaltındaki köprünün bulunduğu nokta,
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumluları (Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Akyatan Lagünü dalyan işletmecisi)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.15.4
Faaliyetin Adı:	YD3 ve Acıkulak kanallarındaki suyun debisini sürekli ölçmek ve kayıt altına almak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Yerel Sulak Alan Komisyonu
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	DSİ 6. Bölge Müdürlüğü Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Akyatan Dalyan İşletmecisi İl Özel İdaresi
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	YD3 ve Acıkulak drenaj kanalları (mansaba yakın noktalarda) üzerinde
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013-2014 yılında montaj ve montaj sonrasında elektronik limnigrafla sürekli izleme
Faaliyet akış planı	2013 yılı ilk Yürütme Komitesi toplantısında faaliyetle ilgili kurumlar arası sorumluluklar belirlenecek. 2013 yılında 2 adet elektronik limnigraf satın alınması için ödenek teklif edilecek. İkinci yıl ödeneğin temini sağlanarak 2 adet elektronik limnigraf satın alınacak ve YD3 ve Acıkulak drenaj kanallarında mansaba yakın noktalarında (YD3 için P3 ve P4 pompa istasyonlarının güneyinde bir nokta, Acıkulak drenaj kanalı için Karataş asfaltı üzerindeki köprü önerilmiştir) montajı yapılacaktır. Faaliyetle ilgili gelişmeler ve izleme kayıtları Yürütme Komitesinin yıllık değerlendirme toplantılarında rapor edilecek
Personel, ekipman, maliyet	2 adet limnograf Montaj, kayıtların izlenmesi Alana ulaşım
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	1.15.5
Faaliyetin Adı:	Akyatan ve Tuzla lagünlerinde su kalitesinin göstergesi olarak <i>Ruppia maritima</i> ve <i>Althenia filiformis</i> 'nin durumunu tespit etmek ve izlemek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Akyatan ve Tuzla Dalyan işletmecileri
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagünlerinde
Faaliyet zamanı ve sıklığı	
Faaliyet akış planı	Akyatan ve Tuzla lagünlerindeki <i>Ruppia maritima</i> ve <i>Althenia filiformis</i> bitkilerinin yayılım alanları ve izleme parsellerinin belirlenmesi ve bitkilerin izlenmesi için Doğa Araştırmaları Derneği'nin desteğiyle 2013 yılında iş tanımı yapılacak ve bütçe oluşturularak Bakanlığa teklif edilecek. Bütçe sağlanması durumunda 2014 yılını takiben her yıl düzenli olarak izleme yapılacak. Türlerin durumunda olumsuz bir değişim varsa bunun nedenleri araştırılacak. Araştırma sonucu hazırlanacak rapor doğrultusunda ve gerekli tedbirler alınacak. Faaliyet kapsamında yapılacak çalışmalar Yürütme Komitesinin Değerlendirme toplantılarına sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Alana ulaşım Danışmanlar Lagünlerde motorlu kayıkla ulaşım
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Şekil 8: Kumullarda açılmış tarım alanları

Uygulama hedefi 1.16

2017 yılı sonu itibariyle Tuzla Lagünündeki yıllık sediment birikiminin %50 azaltılması

Hedefin gerçekleşmesine katkı sağlayacak faaliyetler:

Uygulama hedefi 4-1 deki tüm faaliyetler
Faaliyet 1.14.3

İdeal hedef 2

Tarım, balıkçılık, hayvancılık, rekreasyon gibi sosyoekonomik faaliyetlerin alanla uyumlu ve biyolojik çeşitliliği koruyacak şekilde yapılmasının sağlanması

Uygulama hedefi 2.1

2017 yılı sonu itibariyle yasalara uygun şekilde Tuzla ve Akyatan Lagününde yapılan balıkçılıktan elde edilen gelirden %20 artış sağlandı.

Hedefin gerçekleşmesine katkı sağlayacak faaliyetler: Faaliyet 1.14.3

Faaliyet No:	2.1.1
Faaliyetin Adı:	Lagünlerde kanal şeklinde derinleştirme yapmak
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Dalyan işletmecisi
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü, Çukurova Üniversitesi Su Ürünleri Fakültesi, İl Özel İdaresi Doğa Araştırmaları Derneği
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Adana Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu
Nerede?	Akyatan ve Tuzla Lagünü'nde
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim Planı uygulama sürecinde
Faaliyet akış planı	2015 yılı Yürütme Komitesinin toplantısında ilgili kurum temsilcileri ve uzman bilim insanlarından bir "Lagün Derinleştirme İzleme Çalışma Grubu" kurulacak. Faaliyet Çalışma Grubu tarafından 2015 yılı içerisinde projelendirilecek. Derinleştirme işlemi projesini uygun olarak Dalyan İşletmecisi tarafından gerçekleştirilecek. Çalışma Grubu derinleştirme faaliyetini başından sonuna kadar izleyerek, raporunu Yürütme Komitesi'ne sunacaktır. Derinleştirme çalışması ile çıkartılacak olan malzeme kullanılarak kuş uzmanının da görüşü alınarak kuşlar için uygun üreme adaları oluşturulacaktır.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumluları, Danışmanlar (Balıkçılık, Limnoloji, Kuş), Doğa Araştırmaları Derneği proje sorumlusu, Derinleştirme çalışmasında kullanılacak olan duba, mazot ve operatör giderleri, uzmanlık ve işçilik giderleri.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı, dalyan balıkçılığı konusundaki uzmanlar, Meryem Beklioğlu, Süleyman Ekşioğlu
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	2.1.2
Faaliyetin Adı:	Yasadışı balıkçılık uygulamalarını önlemek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Kontrol Şubesi Sahil Güvenlik Bot Komutanlığı
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Dalyan işletmecileri Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü İlçe Jandarma Komutanlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan ve Tuzla lagünlerinde, Doğu Akdeniz’de
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama dönemi süresince
Faaliyet akış planı	- Dalyan sahasında yapılan kaçak balık avcılığını önlemek. - Ağ göz açıklığı ve kuzuluk çit aralıklarının yasaya uygun olarak yapılmasını sağlamak. - Üreme döneminde avcılık yapılmasını önlemek. Amacıyla lagün içerisinde Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ve Karataş İlçe Jandarma Komutanlığı tarafından düzenli ve sürekli denetimler yapılacaktır. - Körfezde dinamit ve piknik tüpüyle avlanmayı önlemek - Körfezdeki üreme alanlarında yasa dışı gırgır ve trol avcılığını önlemek. Amacıyla Akdeniz’deki denetlemeler Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından yapılacaktır. Faaliyet kapsamında yapılan denetimler ve sonuçları Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarında rapor edilecek
Personel, ekipman, maliyet	Alanda koruma kontrol çalışmaları için kolluk kuvvetlerine tahsis edilmek üzere donanımlı tekne ve ekipmanı
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Uygulama hedefi 2.2

Yönetim planı süresince mutlak koruma bölgelerinde, ekolojik etkilenme bölgelerinde ve kumul rehabilitasyonu alanlarında yeni tarım alanları açılmasının önlenmesi.

Faaliyet No:	2.2.1
Faaliyetin Adı:	Sulakalan koruma bölgeleri ve kumul rehabilitasyonu hakkında yöre halkını bilgilendirmek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Doğa Araştırmaları Derneği Çukurova Üniversitesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü ve Biyoloji Bölümü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Belediyeler Muhtarlıklar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Halk Eğitim Müdürlüğü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Adana Valiliği Karataş İlçe Jandarma Komutanlığı Çukurova Üniversitesi Rektörlüğü ve Dekanlıklar
Nerede?	Deltadaki yerleşimlerde
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Proje süresince altı ayda bir defa (Ocak ve Mayıs Ayı)
Faaliyet akış planı	Yönetim planının onaylanmasını takiben Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü, Doğa Araştırmaları Derneği ve konusunda uzman bilim insanları tarafından “alanın önemi, yönetim planı ve plan kapsamında yapılacak rehabilitasyon ve restorasyon çalışmaları, koruma bölgeleri, hukuki durum vb. konularını” içeren eğitim materyali ve eğitim programı hazırlanacak. Eğitim programı 2015 yılı Ocak ve Şubat ayları içerisinde öncelikli yerleşimlerden (Tabaklar Köyü, Tuzla Beldesi ve Kapıköy) başlanarak uygulanacak. Materyalin basımı ve alana ulaşımlar Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından sağlanacak.
Personel, ekipman, maliyet	Eğitmen, Toplantı yerleri ve organizasyon muhtarlıklar tarafından sağlanacak, Ulaşım ve Eğitim dokümantasyon giderleri (broşür ve poster) Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından sağlanacaktır.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Eğitim belgeleri ve malzemeleri, geçmişte kullanılmış eğitim programları
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı

Faaliyet No:	2.2.2
Faaliyetin Adı:	Sulakalan koruma bölgeleri ve kumul rehabilitasyonu alanlarında sürekli ve düzenli denetimler yapmak ve Yönetim Planı Yürütme Komitesine rapor etmek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Muhtarlıklar Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Karataş İlçe Jandarma Komutanlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tüm yönetim planı bölgesi
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Sürekli
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Karataş İlçe Jandarma Komutanlığı arasında bir denetim programı hazırlanacak. Denetimler bu programa uygun olarak sürekli ve düzenli olarak gerçekleştirilecek. Faaliyet kapsamında yapılan denetimler ve sonuçları Yürütme Komitesi toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Proje personeli, İlgili araç ve gereçler.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Uygulama hedefi 2.3

2017 yılı sonu itibariyle seçilmiş pilot alanlardaki çiftçilerin en az 1/3'ünde iyi tarım uygulamaları hakkında farkındalık yaratılması.

Faaliyet No:	2.3.1
Faaliyetin Adı:	Kapıköy, İnnaplıhöyük, Tabaklar, Tuzla yerleşimlerinde toprak analizi ve gübre kullanımı, sulama ve toprak işleme, doğru pestisit ve gübre kullanımı konularında eğitim vermek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık MüdürlüğüAdana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Köy Muhtarlıkları ve Belediye Başkanlıkları Çukurova Tarımsal Araştırmalar Enstitüsü (Anket) Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tuzla Beldesi, Kapıköy, İnnaplıhöyük ve Tabaklar köylerinde
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim Planı uygulama süresince yılda iki defa
Faaliyet akış planı	1.16.1 nolu faaliyetle birlikte gerçekleştirilecek. Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü ve Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından 2015 yılının I. yarısında toprak analizi ve gübre kullanımı, sulama ve toprak işleme, doğru pestisit ve gübre kullanımı konu başlıklarını içeren 5 yıllık bir eğitim materyali ve eğitim programı hazırlanacak 2 adet poster hazırlanacak. Posterlerin tasarımı ve basımı için Doğa Araştırmaları Derneği fon temin edecek. Posterler çerçevelenerek kahvelere asılacak. Köy muhtarlıkları, Belediye başkanlıkları, Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Doğa Araştırmaları Derneği Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'ne eğitim programının organizasyonlarının yapılmasında destek verecek. Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğünce oluşturulan ekipler programa uygun olarak köylerde görsel malzemeleri de kullanarak eğitimleri verecek. Ayrıca arazide toprak numunesi alımı uygulamalı olarak öğretilecek. Köylüler tarafından usulüne uygun alınan örnekler İl Özel İdaresi Toprak Laboratuvarı tarafından analiz edilecek ve analiz sonuçlarına göre gübre tavsiyesi verilecek. Eğitim çalışmaları, uygulamaları kapsayan rapor, Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarına sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumlusu, eğitim ve analiz giderleri, eğitim materyali tasarım ve basım giderleri, ulaşım
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Harita 8: Harbiş plajı

Bu harita Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Uygulama hedefi 2.4

Yönetim planı süresince Karataş-Harbiş plajının günübirlik kullanım planına uygun işletim sağlanması.

Faaliyet No:	2.4.1
Faaliyetin Adı:	Alan için günübirlik alan kullanım planı yapmak ve ilgili kurumlarca onaylandıktan sonra uygulamak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Adana Orman ve Su İşleri Adana şube Müdürlüğü Karataş Belediyesi
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu Yerel Sulak Alan Komisyonu
Nerede?	Karataş Harbiş plajı
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2015 yılında
Faaliyet akış planı	Yönetim Planının onaylanarak yürürlüğü girmesini takiben Karataş Belediyesi tarafından Harbiş kumsalı günübirlik alan kullanım planı hazırlanarak 2015 yılı ilk Yürütme Komitesi toplantısına sunulacak. Yürütme Komitesi planı değerlendirmek üzere ilgili kurumların uzmanlarından oluşan bir teknik değerlendirme grubu oluşturulacak. Plan teknik değerlendirme grubu tarafından uygun bulunursa AYSAK'ın ilk toplantısına sunulacak. Plan AYSAK tarafından onaylandıktan sonra Karataş Belediyesinin denetiminde uygulamaya konulacak. Planın uygulanması Karataş Belediyesi ve Adana Orman ve Su İşleri Adana şube Müdürlüğü tarafından yerinde incelenerek Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Planın hazırlanması (Karataş Belediyesi) Denetimler için alana ulaşım (Adana Orman ve Su İşleri Adana şube Müdürlüğü)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Uygulama Komitesi

Faaliyet No:	2.4.2
Faaliyetin Adı:	Günübirlik kullanım alanı panoları hazırlanacak ve ziyaretçilerin görebilecekleri yerlere yerleştirilecek
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Karataş Belediyesi
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği, Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Günübirlik kullanım alanında (Harbiş Plajı)
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2.4.1 nolu faaliyeti takiben
Faaliyet akış planı	Karataş Belediyesi tarafından günübirlik alan kullanım planına uygun olarak alan girişine; alanın günübirlik kullanım alanını, kullanım şekli ve kurallarını belirten pano hazırlayacak ve alanın girişine yerleştirilecek. Panonun içeriğinin hazırlanmasında Doğa Araştırmaları Derneği ve Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Karataş belediyesine destek verecek. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar her yıl Uygulama Komitesinin değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumlusu, Pano tasarım, yaptırma ve alana yerleştirme giderleri
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	2.4.1. Nolu Faaliyet Raporu
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Uygulama Komitesi

Faaliyet No:	2.4.3
Faaliyetin Adı:	Harbiş günübirlik kullanım alanındaki uygulamaları düzenli ve sürekli olarak denetlemek
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Karataş Kaymakamlığı
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Karataş Kaymakamlığı Karataş Belediyesi
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Kıyı kumullarında günübirlik kullanım alanında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Tüm yıl boyunca
Faaliyet akış planı	Karataş Belediyesi bünyesinde sağlanan koruma alanı bekçisi özellikle hafta sonları olmak üzere her gün günübirlik kullanım alanlarını dolaşacak. Ziyaretçilerin 2.4.1 nolu faaliyet raporuyla belirlenen günübirlik kullanım planına uygun hareket etmelerini sağlayacak. Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü alanın amaca uygun olarak kullanılıp, kullanılmadığını denetleyecek, uygunsuz durumları Karataş Kaymakamlığı'na bildirecek. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar her yıl Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Koruma alanı bekçisi,
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	2.5.1. Nolu Faaliyet Raporu
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Harita 9: Tuzla plajı

Bu harita Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Uygulama hedefi 2.5

Yönetim planı süresince Tuzla günübirlik kullanım alanında kullanım planına uygun işletim sağlanması.

Faaliyet No:	2.5.1
Faaliyetin Adı:	Alan için günübirlik alan kullanım planı yapmak ve ilgili kurumlarca onaylandıktan sonra uygulamak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Tuzla Belediyesi
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Kültür ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu Yerel Sulak Alan Komisyonu
Nerede?	Tuzla plajı
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılında
Faaliyet akış planı	Yönetim Planının onaylanarak yürürlüğü girmesini takiben Tuzla Belediyesi tarafından Tuzla kumsalı günübirlik alan kullanım planı hazırlanarak 2013 yılı ilk Yürütme Komitesi toplantısına sunulacak. Yürütme Komitesi planı değerlendirmek üzere ilgili kurumların uzmanlarından oluşan bir teknik değerlendirme grubu oluşturulacak. Plan teknik değerlendirme grubu tarafından uygun bulunursa AYSAK'ın ilk toplantısına sunulacak. Planın AYSAK tarafından onaylandıktan Tuzla Belediyesinin denetiminde uygulamaya konulacak. Planın uygulanması Tuzla Belediyesi ve Adana Orman ve Su İşleri Adana şube Müdürlüğü tarafından yerinde incelenerek Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Planın hazırlanması (Karataş Belediyesi) Denetimler için alana ulaşım (Adana Orman ve Su İşleri Adana şube Müdürlüğü)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	2.5.2
Faaliyetin Adı:	Günübirlik kullanım alanı panoları hazırlamak ve ziyaretçilerin görebilecekleri yerlere yerleştirmek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Tuzla Belediyesi
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Nerede?	Günübirlik kullanım alanında (Tuzla Plajı)
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2.5.1 nolu faaliyeti takiben
Faaliyet akış planı	Tuzla Belediyesi tarafından günübirlik alan kullanım planına uygun olarak alan girişine; alanın günübirlik kullanım alanını, kullanım şekli ve kurallarını belirten pano hazırlayacak ve alanın girişine yerleştirilecek. Panonun içeriğinin hazırlanmasında Doğa Araştırmaları Derneği ve Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Tuzla belediyesine destek verecek. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar her yıl Uygulama Komitesinin değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumlusu, Pano tasarım, yaptırma ve alana yerleştirme giderleri
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	2.5.1. Nolu Faaliyet Raporu
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	2.5.3
Faaliyetin Adı:	Tuzla günübirlik kullanım alanındaki uygulamaları düzenli ve sürekli olarak denetlemek
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana şube Müdürlüğü Tuzla Belediyesi
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tuzla plajında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Tüm yıl boyunca
Faaliyet akış planı	Tuzla Belediyesi bünyesinde sağlanan koruma alanı bekçisi özellikle hafta sonları olmak üzere her gün günübirlik kullanım alanlarını dolaşacak. Ziyaretçilerin 2.4.1 nolu faaliyet raporuyla belirlenen günübirlik kullanım planına uygun hareket etmelerini sağlayacak. Orman ve Su İşleri Adana şube Müdürlüğü alanın amaca uygun olarak kullanılıp, kullanılmadığını denetleyecek, uygunsuz durumları Karataş Kaymakamlığı'na bildirecek. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar her yıl Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Koruma alanı bekçisi,
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	2.5.1. Nolu Faaliyet Raporu
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

İdeal hedef 3

Biyolojik çeşitliliğin üzerindeki baskının azaltılması için alternatif ve ek sosyo-ekonomik faaliyetlerin desteklenmesi

Uygulama hedefi 3.1

2017 yılı sonu itibariyle Çukurova Deltasına yılda yurt içinden ve yurt dışından en az 10 doğa tur grubu gelmeye başladı.

Faaliyet No:	3.1.1
Faaliyetin Adı:	Çukurova Bölgesi ekoturizm stratejisi ve uygulama planı hazırlamak,
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Doğa Araştırmaları Derneği, Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Kültür ve Turizm Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Yumurtalık Turizm Meslek Okulu
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Çukurova ve Doğu Toroslar ve Amanoslar
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren
Faaliyet akış planı	2013 yılında Doğa Araştırmaları Derneği tarafından “Çukurova Ekoturizm stratejisi ve uygulama planı proje” metni hazırlanacak, Kültür ve Turizm Bakanlığı ilgili birimlerinin de görüşleri alınarak proje için mali destek aranacak. Mali desteğin bulunmasını takiben projeye başlanacak. Faaliyetle ilgili gelişmeler Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Doğa Araştırmaları Derneği proje hazırlama uzmanı
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Turizm Bakanlığı uzmanları
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akayatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Uygulama hedefi 3.2

Tanıtım, eğitim ve turizm amaçlı mevcut alt yapı ve tesislerin işlevsel hale getirilmesi ve yeni tesislerin ihtiyaca yönelik olarak yapılması.

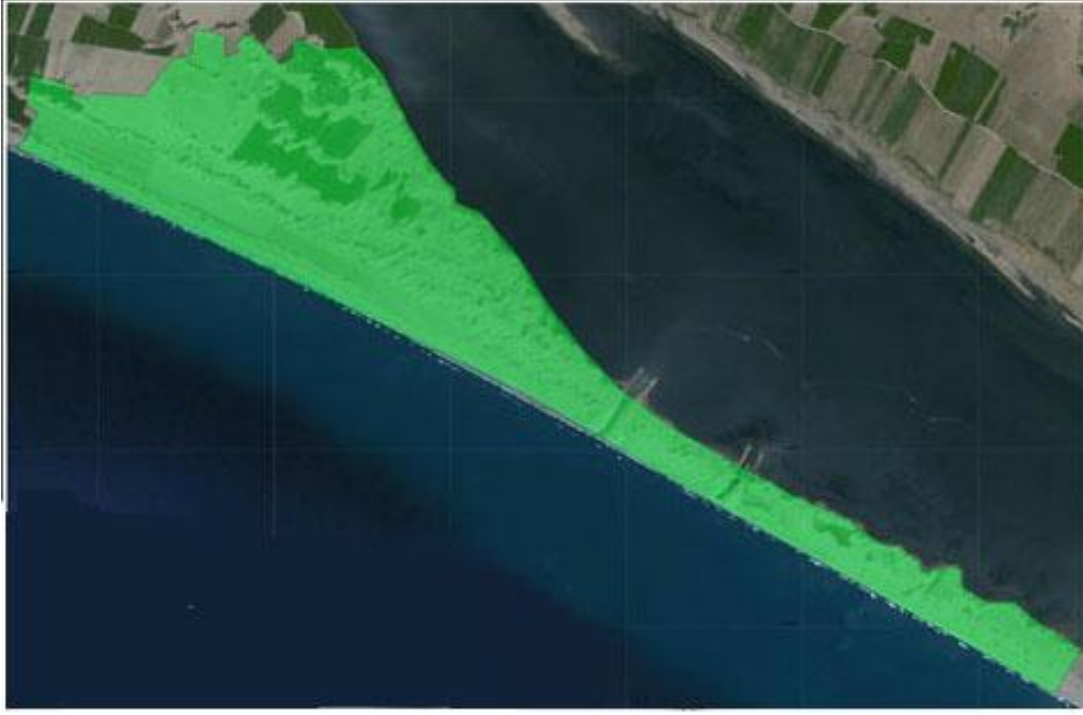
Faaliyet No:	3.2.1
Faaliyetin Adı:	Akyatan kumul ağaçlandırma alanındaki kuş gözlem kulesinin onarım ve iç düzenlemesini yapmak; ayrıca uygun olan yerlere yeni kuş gözlem kuleleri ve patika yollar yapmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	İl Özel İdaresi Doğa Araştırmaları Derneği
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan kumul ağaçlandırma alanındaki kuş gözlem kulesinde
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013-2014 yıllarında
Faaliyet akış planı	2013 yılı I. Yarısında Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından kuş gözlem kulelerinin yerleri belirlenecek; yeni yapılacak kuş gözlem kulelerinin ve patika yollar ile mevcut kuş gözlem kulesinin onarım ve donanım işi projelendirilecek. Projeler, bütçeleri Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğünün 2014 yılı bütçesinden karşılanması için Bakanlığa teklif edilecek. 2014 yılında projeye Bakanlıktan mali destek sağlanmasını takiben kuş gözlem kuleleri, patika yollar inşa edilecek. Mevcut kuş gözlem kulesinin restorasyonu yapılacak ve tanıtım ve eğitim malzemeleri ile donatılacak. Binanın restorasyon projesinin hazırlanmasında ve eğitim ve tanıtım amaçlı donatılmasında Doğa Araştırmaları Derneğine Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ne destek olacak. Faaliyetle ilgili gelişmeler Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarına rapor edilecek
Personel, ekipman, maliyet	Maliyet ve ekipman projesinde tanımlanacak
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	3.2.2
Faaliyetin Adı:	Tanıtım amaçlı materyaller hazırlamak ve yaymak
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü İl Özel İdaresi
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Orman ve Su İşleri Bakanlığı
Nerede?	
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013-2014 yıllarında
Faaliyet akış planı	Alanın yaban hayatı ve doğal güzelliklerini tanıtan bir adet broşür ve bir adet poster bastırılacak. Poster ve broşürün metni ve tasarımı Doğa Araştırmaları Derneği tarafından hazırlanacak. Basım işi Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından yapılacaktır. 2013 yılı ikinci yarısında poster ve broşürün metni ve tasarımı Doğa Araştırmaları Derneği tarafından hazırlanarak Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğüne verilecek. Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü basım işinin karşılanması için 2014 yılı bütçesini basım bedelini teklif edecek. Poster ve broşürün 2014 yılında basımı sağlanarak dağıtımı yapılacaktır.
Personel, ekipman, maliyet	Tasarı gideri Doğa Araştırmaları Derneği Basım gideri Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü (faaliyeti destekleyen kurumlardan mali destek talep edilecek)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	3.2.3
Faaliyetin Adı:	İngilizce ve Türkçe web sayfaları yapmak
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Doğa Araştırmaları Derneği Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Adana Valiliği, Karataş kaymakamlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Adana Yerel Sulak Alan Komisyonu
Nerede?	
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yapım 2014 yılında, işletim sürekli
Faaliyet akış planı	Sitenin içeriği ve yapımı Doğa Araştırmaları Derneği tarafından hazırlanacak sitenin temel hedefi alanın yaban hayatını, doğal güzelliklerini, tanıtmak, yönetim planı uygulamalarını yaymak olacaktır. Site 2014 yılı 1. Yarısında tamamlanmış olacak ve Doğa Araştırmaları Derneği Adana temsilciliği tarafından işletilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Site yöneticisi (Doğa Araştırmaları Derneği)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

İdeal hedef 4

Küresel iklim değişikliğine bağlı deniz seviyesi yükselmesinin deltadaki etkilerinin azaltılması ve uyum sağlanması

Harita 10: Tuzla Lagünü güneyi kumul rehabilitasyon (iyileştirme) alanı

Bu harita Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Uygulama hedefi 4.1

2016 yılı sonu itibariyle Tuzla Lagünü'nün güneyindeki tahrip edilmiş kumul ekosistemlerinin (Harita-10) iyileştirilmesi.

Faaliyet No:	4.1.1.
Faaliyetin Adı:	Yöre insanını alanın önemi ve çalışmalar hakkında bilgilendirmek.
Sorumlu Kurum	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği ÇÜ Peyzaj Mimarlığı Bölümü ve Biyoloji Bölümü Tuzla Belediyesi Tabaklar muhtarı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Yerel Sulak Alan Komisyonu
Nerede?	Tuzla beldesi ve Tabaklar köyünde
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2014 yılında Faaliyet 4.1.1 ile eş zamanlı olarak gerçekleştirilecek. 2014-2015 yıllarında her yıl Ocak ve Haziran aylarında iki kez.
Faaliyet akış planı	Doğa Araştırmaları Derneği bilgilendirme çalışması için gerekli olan dokümanları ve eğitim materyallerini hazırlayacak. Eğitim çalışmaları Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü personeli tarafından bilim adamları veya eğitimci desteği sağlanarak gerçekleştirilecektir. Faaliyete ilişkin hazırlanan rapor, her yıl Yürütme Komitesinin Değerlendirme toplantılarında sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Doğa rafından sağlanacaktır.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	4.1.2
Faaliyetin Adı:	Kumul yapısı bozulmuş alanlarda bitkilendirme yapmak
Sorumlu Kurum	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman Bölge Müdürlüğü ÇÜ Peyzaj Mimarlığı, ÇÜ Biyoloji Bölümü Doğa Araştırmaları Derneği Adana
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tuzla Lagünü ile deniz arasında kalan kumullarda
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2015 yılında
Faaliyet akış planı	ÇÜ Peyzaj Mimarlığı ve ÇÜ Biyoloji Bölümü işbirliği halinde “rehabilitasyon” projesi hazırlayacaklar. Hazırlanan proje Adana Orman Bölge Müdürlüğü ve Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğünün işbirliği ile uygulanacaktır. Faaliyete ilişkin hazırlanan rapor, her yıl Yürütme Komitesinin Değerlendirme toplantılarında sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından sağlanacak.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Peyzaj Mimarlığı Bölümü (Prof.Dr. Tuluhan YILMAZ) Çukurova Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Biyoloji Bölümü (Doç.Dr. Halil ÇAKAN) Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	4.1.3
Faaliyetin Adı:	Rehabiltasyon çalışmalarının korunmasına ve amaç dışı kullanımlarına önlenmesine yönelik düzenli denetimler yapmak.
Sorumlu Kurum	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Tuzla Belediyesi Tabaklar Köyü Muhtarlığı İlçe Jandarma Komutanlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tuzla Lagünü ile deniz arasında kalan kumullarda
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim Planı uygulama süresi boyunca
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Tuzla İlçe Jandarma Komutanlığı tarafından rehabilitasyon alanında amaç dışı kullanımların önlenmesine ve alanın korunmasına yönelik en az haftada bir gün düzenli denetimler yapılacaktır. Faaliyete ilişkin hazırlanan rapor, her yıl Yürütme Komitesinin Değerlendirme toplantılarında sunulacaktır.
Personel, ekipman, maliyet	Denetim giderleri ilgili birimlerce karşılanacaktır.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	4.1.4
Faaliyetin Adı:	Rehabilitasyon alanında iyileştirmenin etkisini her yıl ölçmek
Sorumlu Kurum	ÇÜ Biyoloji ve Peyzaj Bölümleri (Prof. Dr. Tuluhan Yılmaz ve Doç. Dr. Hali Çakan)
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tuzla Lagünü ile deniz arasında kalan kumullarda
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim Planı uygulama süresince her yıl Mayıs ayında
Faaliyet akış planı	Sorumlu kurum tarafından iyileştirme çalışması öncesi alanın durumu (rehabilite edilecek kumulların kapladığı alan, bozulma düzeyi vs.) belirlenecek. İyileştirme çalışması başladıktan sonra her yıl Mayıs ayında alanda inceleme yapılarak rapor düzenlenecek ve Yürütme Komitesine sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Uzmanların alana ulaşımı Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü (Doğa Koruma ve Milli Parklar Şubesi) tarafından sağlanacak. Alan değerlendirme çalışmalarında Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü (Doğa Koruma ve Milli Parklar Şubesi) personeli yardımcı olacak.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Uygulama hedefi 4.2

Yönetim planı uygulama dönemi süresince kıyıya yakın alanlarda tatlı su – tuzlu su dengesi açısından yer altı suyunun izlenmesi.

Faaliyet No:	4.2.1
Faaliyetin Adı:	Yeraltı suyu karakteristiklerini ve değişimini izlemek.
Sorumlu Kurum	Devlet Su İşleri VI. Bölge Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	
Bilgilendirilecek kurum ve kuruluş	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yürütme Komitesi
Nerede?	Tüm proje alanında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013-2017 yıllarında
Faaliyet akış planı	2013 -2017 yılları arasında DSİ VI. Bölge Müdürlüğü tarafından proje alanındaki mevcut kuyuların karakteristikleri (su seviyeleri, su kaliteleri vb) eski ve mevcut durumları, mevsimsel olarak izlenerek tespit edilecek ve sonuçlar değerlendirilecek. Değerlendirme raporu Yürütme Komitesine sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	DSİ VI. Bölge Müdürlüğü
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

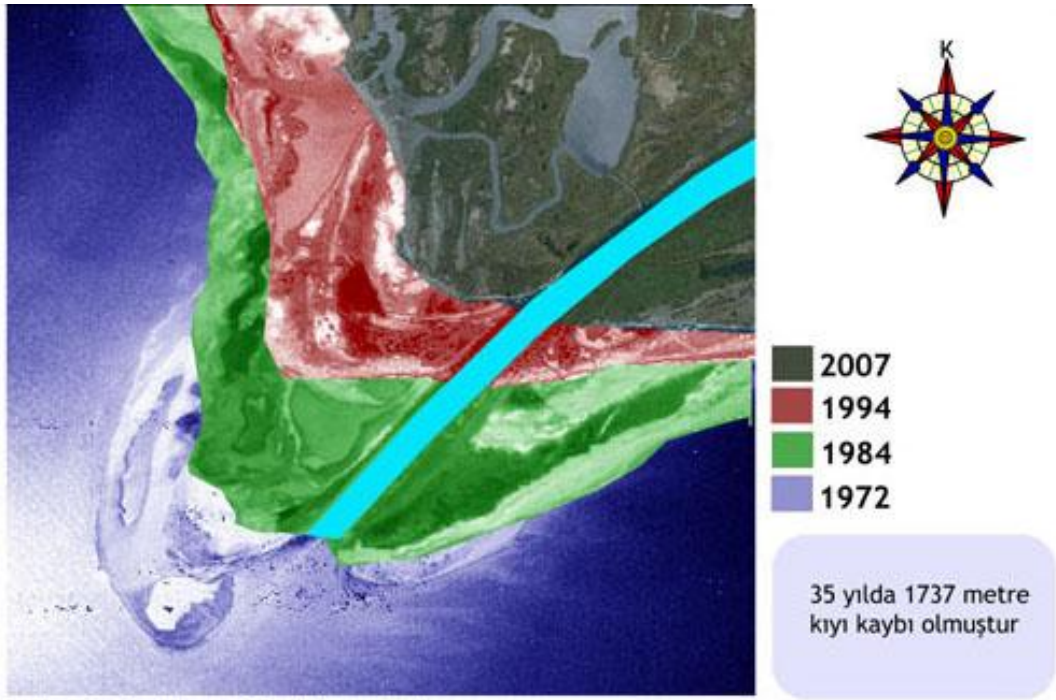
Uygulama hedefi 4.3

Deniz seviyesi yükselmesinin delta üzerindeki olası etkileri konusunda yöre halkının bilinçlendirilmesi.

Faaliyet No:	4.3.1.
Faaliyetin Adı:	Halka ve öğrencilere yönelik eğitim programları ve eğitim materyalleri geliştirmek
Sorumlu Kurum	Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Adana İl Milli Eğitim Müdürlüğü Karataş İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Türkiye'nin İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesinin Geliştirilmesi Birleşmiş Milletler Ortak Programı Adana İl Gıda, Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İklim Değişikliği Daire Başkanlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tüm proje alanında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013-2014 yıllarında sürekli
Faaliyet akış planı	Sorumlu ve destekleyen kurum ve kuruluş temsilcilerinden oluşan çalışma grubu oluşturulacak. Çalışma grubuna "Seyhan Deltası'nda Küresel İklim Değişikliğine Bağlı Deniz Seviyesi Yükselmesinin Uyum ve Etkilerinin Azaltılması Projesi" kapsamında üretilen veriler sunulacak. Çalışma grubunun ortak görüşleri alınarak bir eğitim ve etkinlik programı oluşturulacak. Etkinlikler için gerekli eğitim materyallerinin tasarımı (poster ve broşür) 2015 yılında Doğa Araştırmaları Derneği tarafından hazırlanacak. Yıl içerisinde Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü baskın giderleri için Bakanlıktan bütçe talebinde bulunacak. Bütçenin sağlanmasını takiben 2015 yılında dokümanlar Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından bastırılacak.
Personel, ekipman, maliyet	Tasarımların maliyeti Doğa Araştırmaları Derneği tarafından karşılanacak. Baskı giderleri Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Döner Sermaye Bütçesi ilgili kaleminden karşılanacak.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Emine KUZUTÜRK (UNDP Seyhan Havzası İklim Programı Eğitim Danışmanı) Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	4.3.2
Faaliyetin Adı:	Geliştirilen eğitim programlarını seçilmiş köylerde uygulamak.
Sorumlu Kurum	Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Adana İl Milli Eğitim Müdürlüğü Karataş İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Muhtarlıklar Türkiye'nin İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesinin Geliştirilmesi Birleşmiş Milletler Ortak Programı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tüm proje alanında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2015-2017 yıllarında
Faaliyet akış planı	Faaliyet 4.4.1.'de hazırlanan posterler kahvelere ve okullara asılacak. Broşürler halka ve öğrencilere dağıtılacak. Öğrencilere yönelik hazırlanan eğitim programı etkinlik planına uygun olarak çalışma grubu tarafından seçilen okullarda uygulanacak. Etkinlik programına uygun olarak her iki köyde olmak üzere yöre halkı için hazırlanan eğitim programı, muhtarlıklarla görüşülerek belirlenen uygun tarihlerde çalışma grubu tarafından uygulanacak.
Personel, ekipman, maliyet	Eğitmenlerin alana ulaşımı, projeksiyon makinesi, projeksiyon perdesi Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Doğa Araştırmaları Derneği tarafından sağlanacak.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Emine KUZUTÜRK Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	4.3.3
Faaliyetin Adı:	Benzer alanlardaki çalışmalarını izlemek ve yöre insanı ile paylaşmak.
Sorumlu Kurum	Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman ve Su İşleri Bakanlığı İklim Değişikliği Daire Başkanlığı Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tüm proje alanında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2015-2017
Faaliyet akış planı	Benzer alanlardaki çalışmalar konusunda bilgi sahibi olmak amacıyla internette araştırma yapılacak ve ilgili kişi, kurum ve kuruluşların elektronik posta adreslerinden oluşan bir veri tabanı oluşturulacak. Bu kişi, kurum ve kuruluşlara deltada yapılan çalışmalar konusunda bilgi verilip benzer çalışmaları istenecek. Toplanan verilerin ve bilgilerin deltadaki halkla paylaşılması amacıyla köy kahvelerine panolar hazırlanacak. Hazırlanan panolara altı ayda bir elde edilen bilgiler asılarak halka ulaşılacak. Ayrıca elde edilen veriler Faaliyet 4.4.1.'te oluşturulan çalışma grubu ile paylaşılarak bu verilerin eğitim programına ne şekilde aktarılabilceği değerlendirilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Verilerin taranması, derlenmesi, Türkçe'ye çevrilmesi, köy panolarının oluşturulması Doğa Araştırmaları Derneği tarafından yapılacak.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Harita 12 :Seyhan Nehir ağzında 35 yıllık kıyı kaybı.

Bu harita Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Projesi kapsamında hazırlanmıştır.

Uygulama hedefi 4.4

2014 yılı sonuna kadar Tuzla lagünü kıyılarında ve Seyhan nehir ağzında erozyonun önlenmesine yönelik uygulanabilir bir kıyı koruma projesi geliştirildi.

Faaliyet No:	4.4.1
Faaliyetin Adı:	Seyhan Deltası kıyı şeridindeki ve Seyhan nehir ağzında meydana gelen kıyı erozyonu miktarını saptamak ve değerlendirmek.
Sorumlu Kurum	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tüm proje alanında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim Planı uygulama süresi boyunca
Faaliyet akış planı	Yönetim Planı uygulama süresi başlangıcında yeni tarihli uydu görüntüsünden kıyı çizgisi ekstrakte edilecek. Yönetim planı uygulama süresi boyunca her yıl uydu görüntüleri alınarak başlangıçtaki uydu görüntüsü ile karşılaştırılacak ve erozyon/birikim durumu saptanarak değerlendirilecek. Faaliyetle ilgili gelişmeler Yürütme Komitesi değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Danışman giderleri
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	4.4.2.
Faaliyetin Adı:	Seyhan Deltası için kıyı koruma projesi geliştirmek.
Sorumlu Kurum	Yerel Sulak Alan Komisyonu
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Tüm proje alanında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim Planı uygulama süresince
Faaliyet akış planı	Deltanın mevcut durumunun saptanabilmesi için lagün kıyıları ve Seyhan Nehir ağızı için dalga ve sediment taşınım modelleri hazırlanacak. Hazırlanan modeller ışığında uygun mühendislik tedbirleri geliştirilerek maliyetleri hesaplanacak Geliştirilen proje Yönetim Planı 2.Uygulama Dönemi (2017-2021) için Adana İli Yerel Sulak Alan Komisyonuna sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Danışman giderleri tarafından sağlanacak
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Ortadoğu Teknik Üniversitesi İnşaat Mühendisliği Fakültesi Kıyı ve Liman Mühendisliği Bölümü Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Uygulama hedefi 4.5

Yönetim Planı uygulama süresince deniz seviyesindeki olası yükselmelerin izlenmesi.

Faaliyet No:	4.5.1
Faaliyetin Adı:	Otomatik mareograf istasyonu kurmak
Sorumlu Kurum	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği İstanbul Üniversitesi Su Ürünleri Fak. Harita Genel Komutanlığı
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Harita Genel Komutanlığı
Nerede?	Tüm proje alanında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim Planı uygulama süresi boyunca
Faaliyet akış planı	Mareograf istasyonunun kurulması amacıyla Harita Genel Komutanlığı'nın ilgili birimiyle görüşülecek. Yapılan görüşmeler ve uzman görüşü ile yer seçimi yapılacak ve İstasyon kurulacak. Faaliyetle ilgili gelişmeler Yürütme Komitesi değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Ekipman alımı Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü İşletme Çukurova Üniversite (Çevre Müh.-Su Ürünleri)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Prof Dr. Bayram ÖZTÜRK (İ.Ü Su Ürünleri)
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	4.5.2
Faaliyetin Adı:	Mareograf istasyonu verilerini düzenli olarak izlemek
Sorumlu Kurum	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Çukurova Üniversite (Çevre Müh.-Su Ürünleri)
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Doğa Araştırmaları Derneği İstanbul Üniversitesi
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Harita Genel Komutanlığı
Nerede?	Proje alanı kapsamında belirlenecek nokta da.
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim Planı uygulama süresi boyunca
Faaliyet akış planı	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü ve Çukurova Üniversitesi (Çevre Müh.-Su Ürünleri) arasında yapılacak protokol çerçevesinde yürütülecek. Mareograf istasyonunda toplanan veriler düzenli olarak kurulacak olan veri tabanına işlenecek. Veriler değerlendirilerek deniz seviyesi yükselmesindeki değişimler değerlendirilecek. Faaliyetle ilgili gelişmeler Yürütme Komitesi değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Yrd. Doç.Dr. Tuncay KULELİ Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Uygulama hedefi 4.6

5 yıl içerisinde Akyatan Lagünü’ndeki adalarda üreyen kuşların deniz seviyesi yükselmesinin etkilerine karşı korunması

Faaliyet No:	4.6.1
Faaliyetin Adı:	Akyatan Lagünü'nün kuzeybatısında ve batısında 3 adet yeni üreme adası oluşturmak.
Sorumlu Kurum	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Doğa Araştırmaları Derneği Akyatan Dalyan İşletmeciliği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	İl Özel İdaresi
Nerede?	Akyatan Lagünü'nün kuzeybatı ve batısında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim Planı uygulama dönemi boyunca
Faaliyet akış planı	Akyatan Lagünü'nün kuzeybatı ve batısında derinleştirme yapmak; aynı zamanda da üreme adaları oluşturmak amacıyla Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü, Doğa Araştırmaları Derneği, Akyatan Dalyan İşletmeciliği ve konuyla ilgili bilim insanlarından oluşan bir çalışma grubu oluşturulacak. Çalışma grubu ile "Seyhan Deltası'nda Küresel İklim Değişikliğine Bağlı Deniz Seviyesi Yükselmesine Uyum ve Etkilerinin Azaltılması Projesi" kapsamında oluşturulan deniz seviyesi yükselmesi risk haritaları paylaşılacak. Çalışma grubu adalar için en uygun yeri belirleyecek. Adalar belirlenen yerlerde oluşturulacak. Faaliyetle ilgili gelişmeler Yürütme Komitesi değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Çalışma grubu toplantısı için salon Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından sağlanacak. Uzmanların uzmanlık giderleri Doğa Araştırmaları Derneği tarafından sağlanacak. İl Özel İdaresi ve Akyatan Dalyan İşletmeciliği adaların yapımında kullanılacak olan ekipman ve işçi desteğini sağlayacak.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Doç.Dr. Can BİLGİN Süleyman EKŞİOĞLU Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	4.6.2
Faaliyetin Adı:	Akyatan Lagünü'nün kuzeybatısında ve batısında oluşturulan 3 adet yeni üreme adasında izleme yapmak.
Sorumlu Kurum	Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Akyatan Lagünü'nün kuzeybatı ve batısında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim Planı uygulama dönemi boyunca
Faaliyet akış planı	Faaliyet 4.7.1.'de oluşturulan adaların izlenmesi amacıyla adaların yapımını takiben üreme ve kışlama döneminde her yıl düzenli sayımlar yapılacaktır. Yapılan sayımlar veri tabanına aktarılarak yıllar arasındaki değişimler saptanarak değerlendirilecek. Faaliyetle ilgili gelişmeler Yürütme Komitesi değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Sayımları yapacak kişi Doğa Araştırmaları Derneği tarafından sağlanacak. Alana ulaşım Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından sağlanacak.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Uygulama hedefi 4.7

Yönetim Planı süresince küresel iklim değişikliğine uyum çalışmalarının izlenmesi.

Faaliyet No:	4.7.1
Faaliyetin Adı:	Küresel iklim değişikliğine uyum çalışmalarını izlemek
Sorumlu Kurum	Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı İklim Değişikliği Daire Başkanlığı
Nerede?	Proje alanı kapsamında
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Yönetim Planı uygulama dönemi boyunca
Faaliyet akış planı	Küresel iklim değişimine uyum konusunda bilgi sahibi olmak amacıyla internette araştırma yapılacak ve ilgili kişi, kurum ve kuruluşların elektronik posta adreslerinden oluşan bir veri tabanı oluşturulacak. Bu kişi, kurum ve kuruluşlara deltada yapılan çalışmalar konusunda bilgi verilip benzer çalışmaları istenecek. Derlenen bilgiler raporlanacak. Faaliyetle ilgili gelişmeler Yürütme Komitesi değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Verilerin taranması, derlenmesi, Türkçeye çevrilmesi ve raporlanması Doğa Araştırmaları Derneği tarafından yapılacak.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

İdeal hedef 5

Alanın uzun vadeli geleceği için katılımcı, yönetim ve izleme mekanizmalarının oluşturulması.

Uygulama hedefi 5.2

Yönetim planı sürecinde katılımcı mekanizmalar güçlendirilerek yöre halkının karar süreçlerine dahil edilmesi.

Faaliyet No:	5.1.1
Faaliyetin Adı:	Çukurova Deltası Yönetim Planları Yürütme Komitesini kurmak ve işletmek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Adana Valiliği Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Adana Valiliği
Nerede?	Adana
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılından itibaren yılda en az 3 defa
Faaliyet akış planı	Doğa Araştırmaları Derneği ve Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından 2013 yılı başında Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönlendirme Komitesi toplantısı düzenlenecek. Toplantıda tüm paydaşlar arasında iletişim ve işbirliğini sürdürmek ve planın uygulama başarısını artırmak için Yönlendirme Komitesi, Yürütme Komitesine dönüştürülecek ve Komitenin uygulama dönemindeki işlevi tanımlanacak.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumlusu (Proje ekibi) Toplantı salonu Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü tarafından sağlanacak.
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Yönetim planları değerlendirme raporu
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	5.1.2
Faaliyetin Adı:	Çukurova Deltası Doğa Topluluğunu kurmak
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Adana Valiliği
Nerede?	Adana'da
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2015 yılı içerisinde
Faaliyet akış planı	Doğa Araştırmaları Derneği tarafından Çukurova Üniversitesi, Akyatan ve Tuzla Lagünleriyle ilişkili yerleşimlerden (ÇÜ Doğa Kulübü ve ilgili kollar aracılığıyla) topluluğa katılmak isteyen gençlere 2015 yılının 2. yarısında “Doğa Eğitimi” verilecek. Alan eğitimlerinde başarılı olan ve devam etmek isteyenler arasında “Çukurova Doğa Topluluğu” oluşturulacak. Topluluğun Türkiye’deki diğer kuş gözlem ve doğa topluluklarıyla iletişim kurması sağlanacak. Faaliyetle ilgili gelişmeler 2015 yılı Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarında rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Faaliyet sorumlusu (Doğa Araştırmaları Derneği) Eğitim yeri
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Yönetim planları değerlendirme raporu,
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	5.1.3
Faaliyetin Adı:	Deltadaki STK'ların yönetim planı uygulamalarında ve karar süreçlerinde etkin rol alması için kapasitelerini artırmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Doğa Araştırmaları Derneği
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü (Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdürlüğü)
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	Adana'da
Faaliyet zamanı ve sıklığı	2013 yılı içerisinde
Faaliyet akış planı	Yıl içerisinde Deltadaki STK'ların yönetim planı uygulamalarında ve karar süreçlerinde etkin rol alması kapasitelerinin artırılmasına yönelik çeşitli kuruluşlar tarafından düzenlenen eğitimler takip edilerek dernek yöneticilerin bu eğitimlere katılmaları sağlanacak. Adana Sivil Toplum Geliştirme Programı ile iletişim kurulacak ve yıllık iş planları yapılacaktır. Yukarıdaki tüm işlerin yapılmasında Doğa Araştırmaları Derneği tarafından gerekli destek ve katkı verilecektir. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar her yıl Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarına rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Doğa Araştırmaları Derneği Proje ekibi,
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Yönetim planları değerlendirme raporu,
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	5.1.4
Faaliyetin Adı:	Çukurova Deltası web sitesi kurmak ve işletmek.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Doğa Araştırmaları Derneği Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Adana Valiliği Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yürütme Komitesi
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	
Nerede?	
Faaliyet zamanı ve sıklığı	Uygulama sürecinde
Faaliyet akış planı	Doğa Araştırmaları Derneği tarafından Çukurova Deltası ve deltada uygulanmakta olan yönetim planlarıyla ilgili çalışma ve her türlü doküman (bilgi, belge, harita, fotoğraf vs.) ile deltada yürütülen doğa koruma projeleri ile ilgili bilgi ve gelişmelerin yer alacağı bir web sayfası tasarlanacak ve Doğa Araştırmaları Derneği Adana Temsilciliği tarafından sürekli güncellenecek. Faaliyet kapsamında yapılan çalışmalar Yürütme Komitesinin değerlendirme toplantılarında rapor edilecek.
Personel, ekipman, maliyet	Web sayfası tasarım ve işletim giderleri (Doğa Araştırmaları Derneği)
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Doğa Araştırmaları Derneği, Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Uygulama hedefi 5.2

Yönetim Planı uygulamalarının katılımcı şekilde izlenmesi ve değerlendirilmesi.

Faaliyet No:	5.2.1
Faaliyetin Adı:	Yönetim Planı uygulamalarını Yönetim Planı Yürütme Komitesi toplantılarında değerlendirmek
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yürütme Komitesi Doğa Araştırmaları Derneği
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Yerel Sulak Alan Komisyonu
Nerede?	Adana
Ne zaman ve hangi sıklıkta?	Her yıl 4. 8 ve 12. Aylarda (Yılda 3 defa)
Nasıl?	Dönemsel değerlendirme formu hazırlanacak. Uygulamadan sorumlu kurum ve kuruluşlar, sorumlu oldukları her bir faaliyetle ilgili değerlendirme formunu dolduracak ve Yürütme Komitesi sekreteryasına ve Yürütme Komitesine sunacak. Uygulamadaki (varsa) darboğazlar ve aksaklıklar değerlendirilecek. İhtiyaç duyulursa aksama ve darboğazların giderilmesi için konu Yerel Sulak Alan Komisyonu'na sunulacak.
Personel, ekipman, maliyet	Toplantı mekanı
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Yönetim Planı değerlendirme Raporu
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	5.2.2:
Faaliyetin Adı:	Her yıl Aralık ayında yapılacak Yönetim Planı Yürütme Komitesi toplantılarında yıllık uygulamaları değerlendirmek ve gelecek yılın uygulama planını yapmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yürütme Komitesi Doğa Araştırmaları Derneği
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Yerel Sulak Alan Komisyonu
Nerede?	Adana
Ne zaman ve hangi sıklıkta?	Her yılın sonunda
Nasıl?	Yıllık değerlendirme formu hazırlanacak. Uygulamadan sorumlu kurum ve kuruluşlar sorumlu oldukları her bir faaliyetle ilgili değerlendirme formunu dolduracak ve Yürütme Komitesi sekreteryasına ve Yürütme Komitesine sunacak. Başarı ve başarısızlıkların nedenleri Yürütme Komitesinde değerlendirilecek. Edinilen bilgi ve deneyimler de dikkate alınarak takip eden yılın uygulama planı hazırlanacak.
Personel, ekipman, maliyet	Deneyimli yönetim planı uzmanı, Toplantı mekanı Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Yönetim Planı değerlendirme Raporu
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi

Faaliyet No:	5.2.3
Faaliyetin Adı:	5. Yılın sonunda Yönetim Planı Yürütme Komitesi toplantılarında beş yıllık yönetim planı uygulamasını değerlendirmek ve gelecek 5 yılın uygulama planını yapmak.
Sorumlu Kurum (Biliniyorsa sorumlu birim ve kişi adı yazılacak)	Adana Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü (Doğa Koruma ve Milli Parklar Şube Müdürlüğü)
Destekleyen kişi, kurum ve kuruluşlar	Orman ve Su İşleri Bakanlığı Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yürütme Komitesi Doğa Araştırmaları Derneği
Bilgilendirilecek veya izin alınacak kurum-kuruluş veya kişiler	Yerel Sulak Alan Komisyonu
Nerede?	Adana
Ne zaman ve hangi sıklıkta?	2017
Nasıl?	Faaliyet 5.2.4 kapsamında yapılacak çalışmalara ek olarak 5. yılın sonunda yapılan Yönetim Planı Yürütme Komitesi toplantılarında beş yıllık yönetim planı uygulaması değerlendirilecek ve gelecek 5 yılın uygulama planını yapılacak
Personel, ekipman, maliyet	Toplantı mekanı Orman ve Su İşleri Adana Şube Müdürlüğü
Kaynakça veya başvurulacak kişiler	Yönetim Planı değerlendirme raporu
Faaliyet raporunun sunulacağı kurum ve/veya kuruluşlar	Akyatan ve Tuzla Lagünleri Yönetim Planı Yürütme Komitesi